

VILTIES
DRAUGIJOS
NARIAI

I Vilties draugiją paskutiniuoju laiku įstojo šie nauji nariai:

Cičenas Karolis,	Cleveland	25 dol.
Vilinskas Stasys,	Windor Conn.	10 „
Mažeika Vaclovas,	Chicago	25 „
Lukošiūnas Povilas,	Australija	100 „

Primename visiems, norintiems į Vilties draugiją įstoti, kad pareiškimu blankių galima gauti pas Vilties draugijos talykinius arba kreipiantis į Viltį (6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio). Galima įstojamajam mokėti siųsti ir tiesiai nurodant adresu. Geriausia siųsti čekiais ar money orderiais.

Pirmas Vilties draugijos narių telkimo laikotarpis baigiasi kovo mėn. 31 d. Po to įvyks vi suotinis narių susirinkimas, kuriame bus aptarti visi Vilties draugijos reikalai.

KADA BUS 50?

Amerikos Jungtinių Valstybių vėliavoj yra 48 žvaigždės — 48 federacijų dalyvaujančių valstybių ženklas. Jau kuris laikas yra parengti įstatymai priimti į federaciją, kaip paskiras valstybes, Havajus ir Aliaską. Prieš kiekvienus rinkimus ir vienos ir kitos partijos propagandistai atitinkamuose sluoksniuose žada, kad dabar tai jau bus tas klausimas galutinai išspręstas teigiamai. Bet kai tik rinkimai praeina, tai kažkokios jėgos tuos įstatymų projektus vis pakiša į apačią... Ypač senatoriai nelabai matyt, nori susilaukti keturių naujų kolegų, bijodami, kad jie nebūtų priešingos partijos pastiprinimas...

Yra balsų, kad šį kartą tas klausimas būtų prieš rinkimus išspręstas, nes kitaip bus labai nepatogu prieš rinkimus vėl kartoti senus ir neįsčiusius pažadus. Taigi šį rudenį JAV vėliavoje gali būti jau nebe 48, o 50 žvaigždžių.

AR MacARTHURAS
PAMIRŠTAS?

Neseniai generolui MacArthurui suėjo 72 metai. Jo gimtadienis spaudoje praėjo beveik neminėtas. Tiesa, ir jokių iškilmių nebuvo rengiama. Po pernykščių milžiniškų demonstracijų buvo galima tikėtis, kad ši proga bus kiek triukšmingiau atšvieta. Iš viso šiuo metu, atlyginus su pernai metais, MacArthurą supa tylia. Tiesa, jo adjutantas laikraštiniams pareiškė, kad generolas toli gražu nėra pamirštas. Gimimo dieną jį aplankė visa eilė draugų, net iš toli atvykusių, o laiškais ir telegramomis sveikinimų esą gauta apie 15.000. Jų tarpe — nuo Filipinų Respublikos prezidento.

ANGLŲ BEGLIAI
LUBIANKOJ?

Pernai paslaptinai dingio du Anglijos užsienio reikalų ministerijos pareigūnai, turėję daug žinių, kurios galėtų būti įdomios Maskvai. Po įvairių spėliojimų, įsivyravo nuomonė, kad jie pabėgo pas rusus.

Dabar pasirodė, žinoma, nepatikrintų žinių, kad tie abu vyrai buvę Prahos kalėjime, o dabar esą Maskvoj, Lubiankos kalėjime...

„Trečias pasaulinis karas jau vyksta“

Šitie žodžiai jau nebe naujiena. Naujiena yra tik tas, kad juos ką tik ištarė sovietų atstovas Malikas Jungt. Tautų posėdyje. Karas, anot Maliko, vyksta Korėjoje, Indokinijoje, Malajose, Egipte, Tunise, Maroke. Karo kaltininkai, žinoma, amerikiečiai, anglai ir prancūzai...

Nors niekas neskyrė šiems Maliko žodžiams ypatingai didelės reikšmės, bet būdinga tai, kad Azijos ir Afrikos neramumų židinius sovietų atstovai jau antrą kartą pamini, kaip pasaulinio karo užuomazgą. Neseniai tokią užuominą paleido pats Višinskis, prieš išvykdamas iš Paryžiaus.

NIEKAS NEIŠPĖJO

Kai užpurnai birželio pabaigoje komunistų armija pradėjo veržtis į pietinę Korėją, vyravo du spėjimai: arba tai bus trumpas susirėmimas, arba greitai laiku įsilepsnos tikrai pasaulinio masto karas.

Išėjo nei vienaip, nei kitaip. Pereitą sekmadienį suėjo 584 Korėjos karo dienos. Tai yra lygiai tiek pat laiko, kiek JAV buvo kariavusi pirmajame pasauliniame kare. JAV nuostolių žmonėmis šį kartą jau turėjo per 105.000 (skaitant žuvusius, sužeistuos, patekusius į nelaisvę ir nežinia kur dingusius). Pirmojo karo metu per tiek pat laiko tokių nuostolių buvo 364.800 (II karo metu, per ilgesnį laiką, nuostolių buvo 1.143.873 žmonės).

KAIP GI SU PALIAUBOMIS?

Paskutinės žinios tokios: 1. Dėl belaisvių jokios pažangos; JTO delegacija reikalauja, kad belaisviams būtų pripažinta teisė arba grįžti atgal, arba prašyti apgyvendinamiems kitur; komunistai griežtai laikosi reikalavimo, kad visi belaisviai privalo būti grąžinti jų noro nesiklausiant; 2. Dėl paliaubų sutarties vykdymo priežiūros irgi nedaug tėra pažangos; sąjungininkai nori, kad neutralios komisijos priežiūrėtų bent po 12 vietų kiekvieno užfronte (priežiūros tikslas — kad paliaubų metų nei viena šalis nestiprintų savo jėgų Korėjos teritorijoje), o komunistai sutinka, kad tokios komisijos priežiūrėtų tik ne daugiau kaip po tris uostus kiekvieno pusėj. Be to, yra iškeltas ir fronto judėjimo metu pabėgusių ar išvartų civilinių žmonių klausimas. Jų grąžinimą ar apgyvendinimą naujosios vietose JTO delegatai siūlo pavesti tarptautinei organizacijai, o komunistai su tuo nesutinka.

Nei JAV, nei kiti sąjungininkai nėra dar nusistatę, ką jie darys, jei paliaubų derybos galutinai nutrūks, arba jei paliauboms prasidėjus sutartis būtų sulaužyta. Tiesa, yra pareiškimai, kad tokiu atveju JTO klausimą spęstų skubiai ir rimtai. Tačiau teisingai pastebėjo senatorius Knowlandas: „Mane ima susirūpinimas dėl to. To susirūpinimo priežastis yra štai kokia: kai kinų komunistai 1950 metų gruodžio mėnesį peržengė Yalu upę... praslinko šeši mėnesiai, ligi JTO tą žygį pavadino agresija...“

SOVIETAI PRIPAZINTI
NUSIKALTĖLIAIS

Prieš dvejus metus Čiankaišeko vyriausybė išskėlė skundą JT Organizacijoje prieš Sovietų Sąjungą, kad toji sulaužė 1945 metais su Kinijos vyriausybe sudarytą sutartį, rėmė sukilėlius ir tuo būdu įkurdino Kinijoje sau paklusnų vyriausybę, kuriai Sovietų Sąjunga gali nebevykdyti pirma Kinijai duotų pažadų.

Dabar, pagaliau, JTO visuomenės susirinkimas priėmė rezoliuciją, kurioje Sovietų Sąjungos vyriausybė pripažįstama nusikaltusi dėl 1945 metų sutarties sulaužymo. Už tą rezoliuciją balsavo 25 delegacijos, prieš devynios, o 24 susilaikė.

Tarp susilaikiusių buvo ne tik arabų valstybės, bet ir tokia Anglija. Žinoma, vistic, rezoliucija priimta, pasmerkimas įrašytas į pasaulinės valstybių organizacijos protokolus, bet tai tik popierinis pasmerkimas, kuriam stori kremliški oda neįautri. Ir, pagaliau, toks didelis susilaikiusių skaičius pasmerkimui sudaro, pagal dalyko svarbą, kiek permažą moralinę paramą...

Pasmerkimas yra ne tik permaža, bet ir smarkiai pavėluota priemonė. Jei JTO tokį pasmerkimą būtų priėmusi tuojau, kai tik skundas buvo pareikštas, išpūdis būtų žymesnis. O dabar... Lyg tai reikėjo net dvejus metus aiškintis toki „neaiškų“ klausimą, ar tikrai Maskva sulaužė anais metais taip iškilmingai pasirašytą ir taip garsiai paskelbtą sutartį, kuri atrodė tokia jau džentelmeniškai iš Maskvos pusės, kad šiek tiek kremlinius diplomatus pažįstantieji iš karto suabejojo, ar yra pamato rimtai į tą sutartį žūrėti...

PANASUS DALYKAS TUNISE

Nors ir visai kitokiose aplinkybėse, bet pagarsėjęs politinis priežodis „permaži ir pervaži“ kažin ar neturėtų būti pakartotas ir Tunise įvykių progą. Riaušės Tunise sumažėjo, bet sprendimo dar nėra. Juo ilgiau trunka, juo sunkiau bus arabų užsimojimus ir įpykimą nuraminti. O prancūzai, atrodo, yra pasiryžę pirmą visokius maištininkus visiskai sutramdyti, o tik tada jau tartis dėl arabų reikalavimų kokio nors tenkinimo. Taip sakant, nori išlaikyti augstumoje prestižą.

„The Washington Post“ ryšium su Egipto įvykiais išspausdino tokia karikatūra: žygiuoja per Egiptą pro piramides trys nejaukios fišeros — Skurdas, Tamsybė ir Fanatizmas, o iš užu kalnelio linksma, kju ir pjautuvu papuoštomis vėliavomis išinas, atsiskubina Stalinas...

Šis vaizdelis nemažiau tinka ir Tunisui bei kitiems prancūzų valdomiems kraštams, ir gal apskritai visoms vadinamoms kolonijoms. Kolonistai bene bus per ilgai neatreipę dėmesio, kad skurdai bei tamsybės nepašalinimas vietinių gyventojų tarpe, laikui bėgant, susijungę su fanatizmu, virsta pavojinga jėga. Bet tam išvengti reikia atsizadėti daugelio privilegijų ir tuo

pačiu nemažų pajamų. Kaip tik to daryti prancūzai Tunise lyg ir nesiskubina. Tiesa, jau pradėjo, ir dar žada, bet, atrodo, vis permaži ir pervaži.

KIEK GERIAU EGIPTE

Egipto riaušės irgi vyko ne vien tik prieš anglos bei kitus svetimsalius. Jos pagaliau išvarto riaušėmis ir prieš visus vadinamus privilegijuotus, tai yra, turtinguosius. O nekenčiamą privilegiją egiptiečių minios akys jau pasidarė ir europinis ar amerikinis automobilis, europietiški drabužiai ir apskritai kiekvienas iš svetur importuotų daiktų, nes tai yra prieinama tik nedaugeliui ir tai pradeda laikyti kitų skurdo priežastimi...

Naujas Egipto ministeris pirmininkas ryžosi ne tik tai įieškoti būdu geru sukilėliams su Anglija dėl igulu, kanalo ir kitų klausimų, bet taip pat iš pirmos dienos atkreipė dėmesį ir į socialinius klausimus. Jis yra autorius socialinio draudimo įstatymo, kuris ligi šiol buvo ignoruotas. Iš pirmos dienos tas įstatymas buvo pradėtas vykdyti, ir numatyta visa programa gerinti neturtingųjų sluoksnių ūkinei padėčiai.

Turtingesnieji sluoksniai ir socialinį draudimą ir kitas panašias priemones žiūri kreivai (našiai, kaip ir Amerikoje). Jie dar negali suprasti, kad tuo būdu jie patys talkininkauja tam, kuris iš užu kalnelio jau atsiskubina...

Jeigu naujoji vyriausybė sugebės šioje srityje pasidaryti ne permaži, tai gal dar bus ir ne pervaži.

Mirė Anglijos
karalius

Prieš išleidžiant laikraštį gautas pranešimas, kad staiga mirė Anglijos karalius Jurgis. Kaip žinia, prieš kelis mėnesius jam buvo padaryta sunki plaučių operacija. Tada Anglijoje jau buvo pasirušta visokiems eventualumams ir sosto įpėdinė princesė Elžbeta buvo sulaukta nuo kelionės į Kanadą. Bet karalius Jurgio sveikata pagerėjo, buvo atšaukta sudaryta sosto taryba, Elžbieta su savo vyru Pilypu lankėse Kanadoje ir Amerikoje. Karaliaus Jurgio sveikata buvo tiek pagerėjusi, kad princesė Elžbieta pasirengė naujai kelionei į Anglijos kolonijas Rytuose. Dabar, staiga karaliui Jurgiui mirus, viskas atšaukta. Anglijos sostą dabar užims princesė Elžbieta.

Mirė H. Ickes

Vasario 5 d. Washingtonė mirė Herold Ickes, buvęs Roosevelt artimas bendradarbis ir 13 metų buvęs vidaus reikalų sekretorium.

Jis buvo laikomas vienu ryškiausių Amerikos politikų — visuomenininku.

Lietuvos Diplomatos Šefas min. S. Lozoraitis įteikia JT generalinio sekretoriaus pavaduotojui Benj. Cohen memorandumus dėl deportavimų. Iš kairės į dešinę: Už stalo Benj. Cohen, min. Lozoraitis, buv. Vengrijos ministeris Paryžiuje Paul Auer, Lucki — lenkų atstovas, min. Grosvaldas — Latvija, Dr. Bačkis ir rumūnas prof. Veniamin.

Remkite patikimus draugus

Kalta, raginanti remti Lietuvcs ir kt. pagrindžio kovą, išspausdinta JAV Kongreso rekorducse

Senatoriaus H. A. Smitho, iš New Jersey, pasiūlymu, Kongreso rekorducse 1952 m. sausio 23 dieną yra išspausdinta Dr. L. E. Dobrianskio kalba, pasakyta Amerikos Ukrainų suvažiavime New Yorke, 1951 m. lapkr. 11 d. Dr. L. E. Dobrianskis yra Georgetowno Universiteto profesorius.

Kalboje yra plačiai išdėstyta, kad Sovietų Sąjunga apima daugelį nerusų tautų, kurios yra potencialios JAV sąjungininkės kovoje prieš bolševikišką rusišką imperializmą.

— Remkite savo patikimus draugus, — sako prof. Dobrianskis amerikiečiams, — remkite jų tautinius išsilaisvinimo sąjūdžius. Nes pripažinti draugus, bet jų neremti, yra savizudybė. O priemonės tai paramai šandien yra lengvai prieinamos.

Pirmoje vietoje kalbėtojas nurodo, kaip vieną iš priemonių, JAV nepriklausomybės deklaracija. Tai esąs pagrindinis ideologinis ginklas. Bolševikai skatina ir remia nepriklausomybės sąjūdžius arabų kraštuose, pietinėje Azijoje, darosi jų užtaitytojais, išnaudoja tą savo propagandos tikslams, tuo tarpu Jungtinės Valstybės turi aukštinę progą su savąja nepriklausomybės paskelbimo ideologija į patį Kremliaus kiemą, kur tiek daug tautų, teisėtai trokštančių nepriklausomybės.

Antras ginklas — pati Sovietų Sąjungos konstitucija, kurios 17 str. sako, kad „Teisė laisvai atsiskirti nuo SSSR yra rezervuota kiekvienai sąjunginei respublikai“. Tą reikia atitinkamai propagandistiškai išnaudoti.

Trečiasis ginklas — Genocido konvencija. Profesorius pareiškia:

— Kai civilizotos tautos naikina, JTO studijuoja žudiko advokato plepalus, ir kada mūsų patikimieji draugai planingai naikina, kaip kurie mūsų senatoriai knibinėja po „genocido“ sąvokos reikšmę.

JAV yra tapusi moraline Vakarų Pasaulio vadovybe, ir tas vaidmuo jai uždeda pareigą reikalauti, kad JTO aiškiai apkalintų sovietus dėl tautų naikinimo, o JAV senatas turi nedelsdamas patvirtinti Genocido

Konvenciją. Ketvirtas ginklas — savitarpinės pagalbos įstatymas. Juo remiantis, reikia padėti patikimies draugams ir medžiagiskai. Šis įstatymas leidžia remti pagrindžio sąjūdžius už geležinės uždangos ir tuo reikia plačiai naudotis.

— Reikia remti Ukrainos Sukilėlių Armiją, Lietuvos pogrindį, taip pat Slovakijos, Vengrijos ir kitų judėjimus. Mes taip pat rimtai siūlome sudaryti tautinius ukrainų, lenkų, lietuvių, slovakių, čekų, vengrų ir kitų tautinių batalionus, su jų vėliavomis ir jų tautybės vaisiais bei tikslu išlaisvinti nerusiskas tautas iš bolševikišką rusišką imperializmą.

Kalba baigiama tokiomis mintimis:

— Parodykite savo iniciatyvą bendros kovos ir laimėjimo vienybe. Kaip žinome, mes jau turime III Pasaulinį Karą „šaltojo“ stadijoje. Visos mūsų paštangos lig šiol nukreiptos sulaukyti sovietų imperializmui. Mūsų nusistatymai ligi šiol defenzyviniai. Dabar, kada sulaukimoji siena, paremta mūsų karine pajėga, atrodo saugi, pagrindinis klausimas yra „Kas toliau?“ Ar liksime defenzyvoji iki begalybės, turėdami prieš akis užtikrintą perspektyvą mūsų demokratinė institucijų iškraipymo, nesveikos įtampos anlinkos, moralinės apatijos ir finansinio išsikvėpimo, vedančio į tikrą katastrofą?

— Ne, mūsų šalis neliks amžino defenzyvoje! Laikas skubiai artinasi į neišvengiamą susirėmimą — ne ugnimi, bet griežtu apsisprendimu sunaikinti sovietinį imperializmą, padedant jėgoms, kurios sprogdins jį iš vidaus.

SUNKIAI SEKASI
SU TRYLIKTO

Atlanto Sąjungoje, priėmus Graikiją ir Turkiją, dabar yra 12 narių. Bet, kad toji sąjunga karščiau būtų kaip reikiant stiprinta, joje labiausiai reikia trylikto nario — Vokietijos. Žinoma, ne tiek pačios Vokietijos, kiek jos karo pramonės ir ypač

NAUJIENOS
PREZIDENTINIAME
FRONTE

Respublikonų kandidatų į prezidentus fronte nieko nauja. Ne visai ta galima pasakyti apie demokratų frontą. Jau beveik tikra, kad teisėjo Vinsono kandidatūra atkrinta. Atrodo, kad jis nesutinka. Bet vis dar negalutinai aišku, ar Trumanas neapsigalvos pats kandidatuoti.

Jei jis kandidatuotų ir būtų išrinktas, tai jis būtų seniausias amžiumi iš visų buvusių Amerikos prezidentu. Jis jau eina 67 metus. Tuo tarpu spėjama, kad jis greičiausiai manė nekandidatuoti ir ieško tinkamo įpėdinio. Jis buvo išsikvietęs ir ilgam laikui kalbėjosi su Illinois gubernatorium Stevesonu. Tai davė progos spėlioti, kad Stevesonas gali būti parinktas kandidatas.

Šia proga spaudoje pasirodė straipsnių, aštriai kritikuojančių tokią įsigalėjusią tvarką, pagal kurią kandidatų parinkimas priklauso nuo partijų centrų, o ypač valdancioje partijoje — daugiausiai nuo paties prezidento. Reikalaujama sudaryti tokią tvarką, kad rinkikai patys galėtų išrinkti jiems patinkamus kandidatus. Nes dabar net už populiariausią asmenį nėra galimybės balsuoti, jeigu jis nebus nominuotas, o šiuo atveju demokratų partijos nominacijos daugiausiai pareina nuo vieno asmens valios...

Kita naujiena demokratų partijos kandidatų fronte — tai senatoriaus Kefauverio pasiskelbimas, kad jis kandidatuosis, tai yra, kovosias dėl nominacijos demokratų konvencijoje. Trumanas jo nenori, tačiau jis nepaklauso.

Kefauveris šiaip jau yra iškimas Trumano vidaus ir ypač užsienio politikos sekėjas, tik jis tvirtina, kad dabartinė administracija per mažai rūpinosi kova su korupcija. Jo šūkis — švari valdžia.

kariuomenės.

Eisenhoweriui spaudžiant, net ir prancūzai sutinka, kad į Europos jungtinę kariuomenę vokiečius kaip nors įtraukti reikia. Bet Adenaueris, gerai suprasdamas Vokietijos (tegl tik jos vakarinės dalies) reikšmę visame reikale, naudojasi proga pasibarginti.

— Gerai, — sako, — mes duodame kariuomenę, bet turit mus priimti lygiateisiais nariais į Atlanto Sąjungą. Be to, sudrauskit prancūzus, kad jie nesauvaliautų Saaro krašte: bendrai priežiūrėkite šį rudenį Saaro rinkimus, žiūrėsim, ka gyventojai pasakys, bet nesutiksim, kad prancūzai Saarą aneksuotų.

Prancūzai savo okupacinį komisarą Saaro krašte neseniai pavadino ambasadorium. Vokiečiai protestuoja. Sako, „ką tai reiškia tas „ambasadorius“ — argi Saaras jau nepriklausoma valstybė?“ Prancūzai sutinka, kad Saaras būtų tegul ir kaip nors valdomas tarptautinėje globoje, bet nesutinka, kad būtų grąžintas Vokietijai.

Edenas lankėsi Paryžiuje ir, atrodo, pažadėjo prancūzams Anglijos vyriausybės paramą abiem klausimais, tai yra, kad Vokietija dar nebūtų priimta lygiomis teisėmis į Atlanto Sąjungą ir kad Saaro klausimas būtų visiškai nesvarstomas. Vokiečiai tai išgirdę atvirai stato klausimą dėl vokiečių kariuomenės dalyvavimo Europos jungtinėje armijoje.

Tokių būdu Eisenhowerio planas vėl darosi svarbus plyšys...

Lithuanian Weekly, published by Ohio Lithuanian Publishing Company, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Phone: ENdicott 1-4486. Issued in Cleveland, Ohio, every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copie — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas Ohio Lietuvių Leidybos Bendrove, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: ENdicott 1-4486. Iš-eina kiekvieną ketvirtadienį. Redaktorius Balys Gaidžiūnas.

Registruota kaip antras klasės siunta 1915 metų gruodžio 6 d., Cle-velande pagal 1879 m. kovo 3 dienos įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto: Jungtinėse Amerikos Valstybėse — \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

KAS ir KUR

• Komunistinės "Laisvės" šeri-ninkų suvažiavimas, kaip ma-tyti iš tame laikraštyje paskelb-tų pranešimų, ejo pagal visus sovietinius metodus. Ešą, suva-žiavimą atidarė sekretorius Sta-kovas. (Čia įsidėmėtina, kad ati-darė sekretorius ir tas sekreto-rius turi rusišką pavardę).

"Laisvės" reikalai nekokie, nes prenumeratoriai mažėja, tat nutarta iš skaitytųjų surinkti 10,000 dolerių.

• Ateinančiais metais Maskvoje ruošama žemės ūkio paroda. To-je parodoje turės dalyvauti ir visi rusų pavergtieji kraštai. Visiems iš anksto įsakytą pa-rodai ruošti. Jau šiais metais Lietuvos skyrui paruošta pa-vilijono projektai. Juos paruošė Sešelgis, Kumpis ir Luksaitis. Projektą patvirtino Maskva.

• Pasaulinės Rašytojų Sąjungos "PEN-Klubo" amerikiečių cen-tras sausio 31 d. surengė New Yorke Algonquin viešbuty pri-ėmimą estų poetui ir meno isto-rikui Aleksui Rannitui jo į JAV atvykimo proga. Priėmimo daly-vavo ir A. Rannito žmona, Lie-tuvos Valstybės Operos solistė Gražina Matulaitytė bei Rannitų globėja Pranė Lapienė.

• Tarptautinis Universilinės Kultūros Komitetas, įsteigtas prie Romos universiteto, sausio mėn. 21 dienos posėdy, Prancū-zijos Akademijos rūmuose, iš-rinko Min. S. Lozoraitį savo pre-zidiumo nariu. Italijos Užsienų Reikalų Ministerijos atstovas, buv. pasiuntinys Lietuvoje bar. Di Giura ta proga išskėlė didelę lietuvių tautos vaidmenį plečiant bei ginant vakary kultūrą Rytu Europoje. Min. Di Giura svei-kino Lozoraitį išrinkimą ir pri-siminė savo bendradarbiavimą su juo kaip su Lietuvos Užsienų Reikalų Ministeriu.

Komiteto pirmininkas yra Ro-mos Universiteto Rektorius prof. Cardinali, o garbės pirmininkas

— buvęs Italijos ministeris pir-mininkas Orlando.

• Gabijos leidykla jau baigia spausdinti Jurgio Jankaus nau-ją romaną "Paklydę paukščiai".

• Chicagoje prasidėjo L. Prusei-kos, komunistinės "Vilnės" re-daktoriaus, deportacijos byla. Liudininkų tarpe, kaltinančių Pruseiką, yra ir tulas Strazdas iš Bostono. Jis dirbęs "Keleivy-je" ankščiau buvęs aktyvus ko-munistų partijos narys. Iš Ke-leivio rašinių tono galima spres-ti, kad ten dar stipriai tebekve-pia ankstyvesnia Strazo mokykla.

• Massachusetts valstybės gu-bernatorius Dever ir šiais me-tais paskelbė Vasario šešioliktą-ją Lietuvos respublikos diena.

• Sveicarijoje mirusio Lietuvos Nepriklausomybės akto signata-ro Dr. J. Šaulio biblioteka, kuri turi vertingų rinkinių, intere-suojasi pirkti Washingtono bib-lioteka.

DEL PRIEKAISTO J. SAVICKIUI

J. V., atsiliepdamas dėl J. Sa-vickio rašinio, įitaria jo atmintį sušlubavus, nes pasakojime, kaip A. Voldemaras įsakė atleisti iš pareigų ministrį A. dėl jo dalyvavimo (be vyriausybės ži-nios) sovietų penkerių metų su-kaktuvių iškilinėse Maskvoje, chronologija nesusiderinanti.

J. Savickio rašiny greičiausiai bus įvykusi klaida (rankraštyje ar rinkinyje) ne dėl paties įvy-kio ir ne dėl jame dalyvavusių asmenų, o tik dėl skaitmens. Bū-tent, greičiausiai čia turėta gal-voje ne penkerių, o dešimties metų bolševikų revoliucijos su-

Grižta lietuvių kalba Detroito mokyklon

Prieš keliolika metų, vietos vyskupo patvarkymu, lietuvių kalba buvo iš minėtos mokyklos pašalinta, tačiau, dėka energin-gų kun. Boreišio pastangų ir vietos lietuvių visuomenės reiškiamo nepasitenkinimo, vyskupi-ja vėl leido dėstyti lietuvių kal-bą minėtoje mokykloje. Lietu-vių kalba bus dėstoma rytais, pusę, valandos prieš normalią pamokų pradžią. Šią padėtį pa-vyks išlaikyti tik tuomet, jei atsiras lietuvių kalbos pamokas užtenkamas mokinių skai-čius. Todėl tėvų pareiga žiūrėti, kad mokyklos vaikai šias pamo-kas lankytų.

NAUJAS SKRYNINGAS

Praėjus keletą raudonai da-žytų UNRRA IRO ir kitokių skryningų, tremtinių stovyklose, atsiranda ir mūsų tarpe žmonių, mėgstančių skryninguotojų ama-tą. Neseniai vienas tokių, V. Misiulis, "Naujienose" ėmėsi skirstyti lietuvių į dvi grupes — vieni gali "brautis pro dūm-traukį", kai kiti būtinai turi naudotis "pravertomis durimis". Skirstoma pagal tai, ką kas dir-ba Lietuvoje, kokios pasaulė-žiūros ir kokios organizaci-joms priklauso...

Kadangi liečiamas Detroito lietuvių gyvenimas, o ypač vie-tos parapijinė mokykla, tenka visų pirma pastebėti, kad vie-tos parapijinėje mokykloje lie-tuviškumo iki šiolie nebuvo nei truputį. Visiems gerai žinomi klubono Boreišio dideli nuopel-nai lietuvių, todėl jo už tai

kaktis. O ši sukaktis buvo 1927 metais, taigi tada, kai Lietuvos min. pirmininku ir užs. reikalų ministriu kaip tik buvo A. Vol-demaras.

niekas ir nekaltina. Tačiau Ame-rikos katalikų bažnyčios vadovy-bės vedamas nutautinimo darbas labai primena garsiojo vysk. Jelbrzykowskio nuopelnus Vil-nijoje. Dėl to sielojasi ir turi teisės rūpintis visi lietuviai, ne-žiūrint ar jie atitinka p. Misiu-lio skryningo reikalavimus, ar ne. Klausimas, kaip apsaugoti lietuvių kalbos teises užsienyje, yra painus tiek teisiniu, tiek po-litiniu požiūriu. Tačiau p. Mi-siulis iš klausimą labai papras-tai išsprendžia — kalta dėl to buvo Lietuvos vyriausybė...

Bene populiariausia šiuo metu priemonė pagarsėti, tai imti spaudoje juodinti nepriklauso-mo mūsų gyvenimo laikotarpį. Detroite kalbama, kad ir minė-tas V. Misiulis straipsnis pasiro-dė dėl panašių priežasčių... Tačiau, nežiūrint kaip juodomis spalvomis bando kaukuriu buvę mokytojai piešti lietuvišką mo-kyklą, visdėlto joje Dievo žodis mokiniams buvo skelbiamas jų gimtąja kalba, nežiūrint kokios tautybės ar tikybės jie bebūtų.

VASARIO 16 MINEJIMĄ

rengia vietos Liet. Organizacijų centras. Minėjime dalyvaus se-natorius Moody, V. Sidzikauskas ir kt. L.O.C. tą progą kreipėsi į vietinės lietuvių organizacijas, jungtis į Centrą vieningan Lie-tuvos laisvinimo darban. Tai, ži-noma, yra labai gerai, tik ar, ra-ginant kitus prie vienybės, ne-vertėtų ir pačiam L.O.C. įsijung-ti, ar tikrai sakant, persiorga-nizuoti į ALT skyrių.

Prof. Motiekaitis minėjimo programai ruošia Radio Klubo chorą. Tačiau po minėjimo nau-jai atgaivintas choras atrodė ir vėl iširs, nes pats vienas Radio Klubas chorą išlaikyti nepajė-gia. Todėl reikėtų, kad ir kitos lietuviškos organizacijos, bend-

ruomenės, ar ir LOC prisidėtų prie šio reikalo ir naujai atsi-kuriančiam chorui neleistų vėl nutilti. O ypač tie, kurie taip ne-seniai kritikavo ALB dėl minėto choro "užkimo" dabar galėtų praktiškai įrodyti, kad choro li-kimu jie nuoširdžiai rūpinasi.

STASYS LEPAS

praėjusį sekmadienį Meno In-stitute susirinkusius klausyto-jus nukėlė porai valandų į dai-nų pasaulį. Stiprus ir kruopščiai paruoštas baritonas buvo publi-kos nuolat palydimas plojimais ir paliko malonų koncerto įspū-dį. Taip pat ir smarkiai stiprėjęs Br. Budriūno kvartetas klausy-tojų buvo šiltai sutiktas.

Negėda būtų buvę su koncerto menininkais supažindinti ir ame-rikiečius. Nemažai Instituto me-no galerijų lankytojų susidomė-davo ir mūsų koncertu, tačiau lietuvių kalba atspausdintos pro-gramos jiems buvo nesuprantama, o tuo pačiu ir neįdomios. Būtų buvę gerai programas at-spausdinti ir anglų kalba. Nesant patalpų baro, nebuvo ir nuolatinių kvartetas, tačiau trukimo koridoriuose. Todėl ruo-šiamis menininkų parengimus In-stituto patalpomis detroitiečiams būtų galima ir dažniau pasinau-doti.

ALTS skyriaus koncertai vi-suomet pasižymi rimta progra-ma — toks buvo ir šis koncer-tas, o tai nuopelnas skyriaus valdybos ir rengimo komisijos.

Z. V. R.

BASANAVIČIAUS MINEJIMAS HARTFORDE

Vietos lietuviai rimtai rengia-si minėti mūsų tautos žadinto-jų laisvintojo a.a. dr. Jono Basanavičiaus 25 metų mirimo su-kaktį. Minėjimą rengia Tėvynės Mylėtojų Draugija Liet. Amer. Pil. Klubas saleje, vasario 10 d., 3:00 val. ir kviečia visas or-ganizacijas dalyvauti šios suka-kties minėjime.

Bus graži meninė programa: dalyvaus Manchesterio Liet. Bend. Choras, Hartfordo jaunio-tautinių šokių grupė. Paskaitą skaitys dr. Šerkšnys. Taip pat bus suvaidintas vieno veiksmo vaizdelis iš dr. J. Basanavičiaus gyvenimo Vilniuje, spaudos laisvę atgavus — "Kova už laisvę". Vaidinamam veikale dalyvauja šie scenos meno mėg-ėjai: Basanavičiaus rolę įž. J. Guntulis, Petro Vileišio rolę vai-

OMAHOS LIETUVIŲ VEIKLA

ĮSRINKTA NAUJA VALDYBA

Sausio mėn. 13 d. Tremtinių Bendruomenės Valdyba sušaukė metinį — visuotinį susirinkimą, kuriame davė apyskaitą apie sa-vo praėjusių metų veiklą ir, kaip baigusi savo kadenciją, atsistatydino. Susirinkimas iš-rinko naują valdybą, kuri pa-reigomis pasiskirstė sekančiai:

Kantvainis Alfonsas — pirmi-ninkas, Pratkeliūnė Marija — vicepirmininkas, Bukšnyš Jur-gis — sekretorius, Sederavičius Vytautas — išdininkas, Aukš-tuolis Mečys — kultūr. reik. va-dovas.

Į revizijos komisiją buvo iš-rinkta: Sakalas Juozas, Povilaitis Jo-nas ir Petraška Eduardas.

KLAIPĖDOS ATVAIDAVIMO MINEJIMAS

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija sausio mėn. 20 d. su-rengė Klaipėdos krašto prisijungimo prie Lietuvos minėji-mą. Minėjimo atidaromąjį žodį tarė draugijos pirmininkas J. Narkevičius, o pritaikintą tai dienai paskaitą skaitė — Alf. Kantvainis. Mažosios Lietuvos Ta-rybai paremti.

RENGIAMASI VASARIO 16 MINEJIMUI

Sausio 27 d. Tremtinių Bend-ruomenės Valdybos iniciatyva buvo sušauktas visų Omahoje esančių lietuviškų organizacijų (senųjų ir naujųjų) pirmininkų pasitarimas Vasario 16 minėji-mui aptarti. Sudarytas Vasario 16 minėti specialus komitetas. Į minėjimą nutarta pakviesti garbingų svečių: Omahos Arkivyskupą, Nebraskos senatorius bei atstovus, Nebraskos Guber-natorių ir Omahos miesto bur-mistrą (mayorą). Minėjime pa-skaitą skaitys žurn. J. Čičenas, meninę dalį išpildys: tremtinių choras — dirig. M. Leškys, tau-tinių šokių grupė — vadovas M. Aukštuolis ir skautės — vadovė — I. Parulytė.

J. P.

Bus graži meninė programa: dalyvaus Manchesterio Liet. Bend. Choras, Hartfordo jaunio-tautinių šokių grupė. Paskaitą skaitys dr. Šerkšnys. Taip pat bus suvaidintas vieno veiksmo vaizdelis iš dr. J. Basanavičiaus gyvenimo Vilniuje, spaudos laisvę atgavus — "Kova už laisvę". Vaidinamam veikale dalyvauja šie scenos meno mėg-ėjai: Basanavičiaus rolę įž. J. Guntulis, Petro Vileišio rolę vai-

Gydytoja Irena Sakavičiūtė-Jasevičienė

Paskutinėje egzaminų sesijoje Ohio valstybėje, išlaikė egzami-nus ir gavo praktikos teises gy-dytoja Irena Sakavičiūtė-Jasevi-čienė. Tai vienintelis lietuvis gy-dytojas Ohio sostinėje, Colum-bus mieste.

Gyd. I. Jasevičienė, ketverius metus studijavusi humanitari-nius mokslus, įstoja medicinos fakultetan ir medicinos mokslus baigia Kaune 1944 m. Dar tebe-studijuodama pradėjo dirbti Vy-tauto Didžiojo Universiteto au-sų, nosies ir gerklės ligų klini-koje, prof. J. Župkui vadovau-jant.

Studentė būdama buvo aktyvi Filiae Samotiae Korporacijos narė, ilgametė juniorių magist-ra ir paskutinioji Korp. pirmi-ninkė.

Atsidūrusi tremtyje pradžioje dirba Breslave, kaip gydytoja asistentė, ausų, nosies ir gerklės ligų Klinikoje. Vėliau persi-kelia gyventi į Hannover'į. Čia dirba jau, kaip vyr. gydytojas (Oberarzt) miesto ausų, nosies ir gerklės ligų Klinikoje. Prof. Otto Meyer'io vadovaujamoje. Be to, laisvą laiką skiria plasti-nės chirurgijos studijoms Bis-markhule, Hannover'į.

1948 m. pradžioje Vokiečių Gydytojų Rūmai suteikė jai ausų, nosies ir gerklės ligų spe-cialybės ir privacijos praktikos teises. Hannover'į sekmingai verčiasi privačia praktika iki 1949 m. pabaigos, t. y. iki išvy-kimo į J.A.V.

Atvykusi į J.A.V. gatna dar-bo privacijoje žinomo akių, ausų, nosies ir gerklės ligų specialisto profesoriaus Dr. Sanor Kliniko-je, Columbus mieste. Su žymiu pasisekimu tebeina asistentės pareigas, labai dažnai jį pava-duodama, jam kur nors ne tik kelioms dienoms, bet ir kelioms savaitėms išvykus.

Columbo lietuviai linki savo mielai gydytojai geriausios sėk-mės.

B. Saldukienė

KUNIGĖLIS

BALYS GRAZULIS

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Ji prablaivė telefoninką ir net Ku-nigėlio širdį suvirpino. Antrą pre-mą niūniavo ir telefoninkas.

Langelis skubiai atsidarė, Pasirodė veidelis meilus — Nedrįstą ir vėl užsidarė. Oi bus čia išdaigu, oi bus!

Paniūniavo ir vėl užsnūdo. Kuni-gėlis paliko vienas. Netrukus štabo kareiviai parvilkio nusileisus draugą. Taip ir velka pro pat Kunigėlį.

— Stok! Šausių! — rėkia Kuni-gėlis.

— Ką? — pakėlė balsą vienas ka-reivių ir eina artyn.

— Stok! Šausių! — Kunigėlio bal-sas išduoda, kad jis taip ir padarys.

Kareiviai sukeikia ir tempia girtą-jį šalin. Pažįsta Kunigėlį, žino, kad tarnyboj jis pavojingas.

Ir vėl tyla. Prasivirdučiuoja gatvė kareivis ir šaukia, Kunigėlį pamatęs: — Budi, Kunigėlii!

— Budžiu! — atsako jis.

— Kvailas... eutum mergaičių rikdyti...

— Nekalbink manęs, draugas, aš tarnyboj.

Ir taip kiekvienam. Netrukus, pė-da už pėdos, paslenka Kunigėlio drau-gas Karka.

— Kas ten! Stok! — šaukia Ku-nigėlis.

— Jurgis! Ar nepažįsti?

— Vistiek per čia negalima, drau-gas.

— Na nebūk jau toks, Petrai, — priekaištauja Karka. Ir eina artyn.

— Šausių! — Ir Kunigėlis klabena užraktą.

— Tai toks tu draugas, Petrai... Aš tyčia parėjau su juo pakalbėti, o jis — kaip laukinis.

— Nėpyk, draugas, aš tarnyboj, — teisinasi Kunigėlis.

Karka pasiremia ant darželio tvo-ros ir tęsia:

— Gailiuosi, kad nepaklausiau Ta-vės, Petrai. Net širdį spaudžia pažiū-rėjus. Laka, linksminasi ir nei negal-voj jiems Tėvynė. Negalėjau ilgiau žiūrėti ir parėjau.

Tie žodžiai, kaip medus, saldina Kunigėlio širdį. Jis net užmiršta, kad jam kalbėti negalima.

— Gerai, kad susipratai. Man taip liūdna buvo tau nuėjus, — prisipažįstą jis. — Tu šoki, o Tėvynė kenčia.

— Nešokau, Petrai. Kaip tu gali pamanyti!...

Ir taip jie įsikalba. Jų erzėjimas net telefoninką prižadina.

— Ar nenustosit jūs ten! Nei už-migt negalima...

Staiga Karka išsitiesia, sušnypš-čia telefoninkui, kad tylėtų ir žiūri su-sikaupęs į daržą.

— Kame reikalas? — teirajasi telefoninkas.

— Ššš!...

Ir vėl palinkęs žiūri. Paskui pamoja jam ir sako pašnabždomis:

— Lipk čia? Telefoninkas išlipa per langą ir prieina.

— Kas yra?

— Ššš... Žiūrėk ten! Matai? Pri-gulė!

— Kas?

— Ar aš žinau. Mačiau patvoriu per daržą artyn sėlinant. Pajuto ru-pūžę! Pasislėpė. Eime!

Prieina ir Kunigėlis. Šautuvą jo rankose jau paruoštas.

— Kur?

— Ššš... Tu bėk gatvė jam iš prie-kių užteiti, — sako telefoninkui, — o tu, Petrai, lėk iš kito šono, aplink tvar-tą. Matot, kaip slenka bulvėmis prie klijimo. Matyt ginklus pavogti nori. Tik tyliai, be triukšmo.

Telefoninkas susilenkia ir dumia gatvė patvoriais. Kunigėlis nubėga už tvarto. Po valandėlės prie klijimo su-tinka telefoninką.

— Ar radai, draugas?

— Ššš... Turbūt bulvės guli. O gal į klijimą įlindo.

Kunigėlis žengia prie klijimo du-ry.

— Palauk! Karka daržą apžiūrės. Tada visi apsupsim.

Bet Karkos nesimato. Užtai daržą jau bėga kiti sargybniekai. Jau ir čia.

— Kame reikalas? — klausia sar-gybos viršininkas.

— Kažinkas bulvės pasislėpė, — paaiškina Kunigėlis.

— Nėra bulvės.

— Tai gal klijime? — sako telefo-ninkas.

Staiga viršininkas žengia prie Ku-nigėlio.

— O koks velnias tave čia atnešė? Zinai savo vietą! Tai dūmk atgal!

— Šnipą pamatė... — bando aiš-kintis Kunigėlis.

— Tau bus šnipas! Marš į postą! Ir už klijimo išlenda Karka.

— Nėra?

— Klijime sėdi, — atsako viršini-nkas.

Isiveržia klijiman. Bet ten tik gir-tasis kriokia. Isiverčia šieną, išbado ša-kėmis — nėra. Tada vėl daržą iškrečia — nėra.

— Gal tik taip pasirodė, — abejoja viršininkas.

— Tikrai mačiau! Juk nevisai tam-su, — tvirtina Karka.

— Velniai jo nematė! — nuspren-džia viršininkas.

Bet kitą dieną parjojęs Rinktinės vadas neranda dokumentų. Kur dingę? Kaip? Ir taip užvirė. Puolimo planų ne-pavogė, juos turėjo su savim Rinktinės vadas, bet ir dėl to, kas dingę, buvo ko nerimti.

Iš prarastos kvotos tik tiek tepa-aiškėjo, kad Karka pamatė per daržą

Krikščionys ir pagony

Apie naują Vytauto Alanto romaną — PRAGARO POŠVAISTES

Idomus dalykas: — rašytojas pilnai išsivysto ir subręsta paties sunkiausias tiek jo paties, tiek mūsų tautos gyvenimo metais, ir taip subręsta jis, pasiekdamas 50 savo amžiaus metų. Literatūroje tai laikomas kiek vėlyvas pasireiškimo amžius. Bet bene patys skaniausi vaisiai yra tie, kurie ilgai noksta, kaip ir gražiausias bei kvapniausias kultūros yra tos, kurios turi už savęs galimai ilgines jų tarpimo tradiciją.

Tokį įspūdį gavau, perskaitęs naują Vytauto Alanto romaną, PRAGARO POŠVAISTES, kurio stambu 432 puslapių temą neseniai išleido Vokietijoje TREMITIES leidykla ir kuris Amerikoje gaunamas pas platintojus už 3,50 dol. Pigi kaina tokios apimties ir tokios vertės knygai.

Literatūros mėgėjas, prates nuo pat vaikystės gyventi knygų atmosferoje, retai būna paveikiamas dar vienos naujos knygos. Jam tai įprasta, tai beveik rutina, tai kasdieninė duona, kuri būtina reikalinga dvasiniam gyvenimui, bet tai nereiškia, kad jai kiekvieną dieną bebūtų galima vis iš naujo skonėtis. Tačiau Alanto romanas mane pačiek išskirtinai. Išskyrus Balio Sruogos tragediją MILŽINO PAUNKSMĖ, retas kuris kitas lietuvių literatūros veikalas tėra man daręs tokį stiprų įspūdį ir davęs tiek turtingų idėjų išgyvenimui.

Gal tai pergyventų ir tebevyvenamų ypatingų laikų įtaka, gal tai pasiilgimas kūrybos mostų, kurie suimtu ir ikūnytu mūsų tautos tragedijos didybę ir skausmą. Daugelis per trumpą laiką išgyvenom, bent matėme tai, ko kiti per šimtmečius nėra išgyvenę, nei matę. Didelis įspūdis, dvasinių įtamų, net asmeninių skausmų susitelkimas. Tegu tai nebus palaikyta, kaip žiaurus konstatavimas, bet man rodos, kad mūsų baletistika ligšiol pro visą tai tik paviršiumi prašliauždavo, vos užgriebdama įvykių dalį, bet dar niekad neprisiklausiusi ligi gėmės ir esmės. Alantas drįso pažvelgti "tenai" ir jis rado savus atsakymus. Jis bent rodo, kaip tų atsakymų jieško jo romano veikėjai. Ką jie galvoja ir ką jie rado, mes kiti galime sutikti ar nesutikti, jų išvados gali mus patenkinti ar nepatenkinti. Tai nėra svarbu, nes literatūros kūrinio tikslas

BRONYS RAILA

Vytautas Alantas

juk nėra nei istorijos kritika, nei naujos pasaulėžiūros ar politinės programos surašymas. Literatūros kūrinys vaizduoja tam tikrą epochą, rodo žmogaus kelius ir klystkelius, raizų jo dvasinės buities kiautą, atskleidžia žmogiškąjį charakterį...

PRAGARO POŠVAISTES apima tik trumpą 944-1945 metų pradžios laikotarpį. Veiksmas prasideda Vilniuje, kur lietuvių rezistentai spūsi prieš vokiečių okupantus, gestapininkų ir provokatorių apsupti. Toliau, bolševikams artėjant, bėgimas į vakarus, naujos provokacijos, kalėjimai, nekaltų žmonių kančios, karo baisumai, asmeninės tragedijos... Kelių veikėjų istoriko toks likimas? Kodėl dvidešimtojo amžiaus "krikščioniškasis žmogus" išdarinėja tokius darbus? Kodėl buvo užmiršti ir taip sutripti visi dėsniai, kurie yra ką nors bendra turėję su žmoniškumo, artimo meilės, tiesos ir teisingumo skelbimu? Ką toji "nauja civilizacija" atnešė žmogui ir pasauliui? Kur lietuvis dar gali jieškoti stiprybės ir paguodos, ir ką atsiimti, kuo dar tikėti, idant naujojo "pragaro" liepsnose nežūtų be pėdsako ir be valios priešintis?

Tokių ir daugelį kitų panašių klausimų stosi sau karo ir okupacijų audros blaškomi lietu-

viai Alanto veikalo puslapiuose. Jei giliau norėjome savo buitį ir likimą suprasti, tokius klausimus juk statėms sau mes kiekvienas ir dar ilgai įjėsiosime į juos atsakymų. Tas mūsų išgyvenimų lobis yra ligi šiol pilniausiu ir geriausiu būdu išreikštas Alanto romano puslapiuose. — ir taip tirstai, kad gal reikėtų ne kelių šimtų, bet daugelio tūkstančių puslapių tai gausiai medžiagai su visomis smulkmenomis pavaizduoti.

Alanto romanas tili gražu nėra tik idėjinis ar patriotinis katalogas. Tai yra meno kūrinys, tiksliai drauge idėjinis ir patriotinis. Kasdienybės užgluinti ir nuzulinti, mes dažnai nebesuvalkome ne tik to, kokia graži buvo Lietuvos sostinė pavasarį, kokių narsių vaikų mūsų tauta yra išauuginusi, bet ir kokį galimą dvasinį mitą mes dar nešamės iš amžių glūdomos, teikiant mums stiprybės ir vilties nenugrimsti naujųjų amžių baribarbėje. Nepasakosiu to romano turinio, fabulos, intrigos, pagauančios nuo pat pirmojo puslapio ir traukiančios ligi pabaigos. Te skaitytojais patys įsitikina.

Tačiau priminsiu paties autoriaus įžangoje paskelbtą nuomonę, kuri kviečia šių dienų lietuvių giliai susimąstyti: "Krikščioniškai moralei paskutinis pasaulinis sukrėtimas buvo milžiniškas smūgis, nes jis akivaizdžiai parodė, jog krikščionybė yra bejėgė pažaboti žmogų — žvėrį ir kad po 2000 metų jos įtaka žmonių bei tautų savitarpio santykiuose yra lygi, galimai sakyti, nuliui... Mano didvyris jieško "užuovėjos" ir, galbūt, kitokios, gyvenimiškesnės moralės principų Lietuvos senovėje, kada mūsų prosneliai dar tebekūreno Amžinąją Ugnį. Jo nuomone, stambeldiškoji lietuvių tikyba bei pasaulėžiūra nė kuo nebuvo blogesnė už krikščioniškąją, jei apskritai galima delioti ant svarstyklų tikėjimo dalykus... (Lietuvos praeityje) jieškojo įkvėpimo aušrininkai bei varpininkai, apie senosios Lietuvos žygius svajojo ir mūsų savanoriai, pradėdami mūsų dēl naujosios Lietuvos. Lietuvos senovės kultas pasiliko gyvas ir nepriklausomoje Lietuvoje. Mes išgyvenome penkis krikščionybės amžius ir, be abejo, negalima jų išbraukti iš savo istorijos, ta-

— Nenusimink, Petrai, tėvynė tau atleis, tu dar išpirsi savo kaltę. — kalbėjo pro kiauliatvartį praeidamas. Kunigėlio raudos ir erzino, ir grau-dino Rinktinės vadą, bet įsakymo paleisti nedavė. — Tegu pasikankina, išmoks sargybą eiti, — nusprendė. Ir patylėjęs pridūrė: — Žioplai, bet doras vyras... Naktį lauko patruliai, susėdę pakrūmė parūkyti, pastebėjo lomalėje prie upelio dvi žmogystas susitinkant. Viena atėjo iš kaimo daržais, o kita upelio slėniu iš miško. Leidę joms susitikti patruliai pradėjo slinkti žole artyn. Jie buvo jau per kelioliką metrų prislinkę, kai žmogystos lomalėje išgirdę brazdę staiga išsiskyrė ir leidosi bėgti — viena į kaimą, o kitas į mišką. Šaukiami sustoti bėgo dar greičiau. Patruliai ėmė šaudyti ir į miško pusę bėgus žmogus parkrito. Tada vienas patrulių nubėgo prie jo, o kitas nusivijo bėgantįjį į kaimą. Šūvius išgirdę iš klijimų išbėgo kareiviai ir bėgantys tiesiai užsidūrė ant jų. Bet niekas jo nesulaikė, nes susidūrusieji atpažino štabo būrio kareivį Karką. — Greičiau, greičiau! — šaukė Karka. — Priešas puola! Ir jis vedė kareivius pasitikti at-

čiau būtų juokinga tvirtinti, kad didieji Amžinosios Ugnies atspindžiai mūsų neapasiškia. Stambeldiškojo pasaulio didybė, poezija ir romantika tebežavi mus. Tad ar nuostabu, jei šiais nerimo laikais mes įjėsiosime "užuovėjos" prie aisių tautos pirmąsias šaltinis? Ar jie mums ne artimesni už visokias svetimas filosofines sistemas?"

Šios mintys, galimas dalykas, sukels audrą. Joms negrinėti yra apšiai medžiagos romano puslapiuose. Galima su jomis sutikti ar nesutikti. Tai yra autoriaus nuomonės, ir autorius jų nebrūkka, jis tik išima iš mūsų gyvenimo tikrovės kelis epizodus ir kelis asmenis, rodo jų kelią, pragaro pošvaistėmis apšviestą, atskleidžia jų vidinį pasaulį ir parodo tą išorinį pasaulį, kuris kiekvieną kritiškai mąstantį žmogų galėjo įtikinti, kad "jei taip yra pasaulyje ir gresia dar blogiau būti, tai galbūt mūsų civilizacijos principai itin sunkiai serga."

Težinau tik vieną panašių problemų sodrumo ir meninės vertės mūsų literatūroje beletristini kūrinių, kiek prilygstantį Alanto Pošvaistėms. Tai maždaug prieš dvidešimt metų pasirodęs (ir dabar tos pat Tremties leidyklos pakartotas) Putino-Mykaloičio romanas Altorių šešėlyje. Tačiau vis dėlto ten palies-tio problema buvo žymiai smulkesnė ir suvesta į asmeninio pašaukimo dalyką: katalikų kuniga-pas pajuto, jog jo tikras pašaukimas yra kitoks, jog jam reikia moterų meilės, jog jo asmenybės laisvės niekas nepri-valėtų varžyti ir jis turi teisę kultuivuoti savo tikrąjį pašaukimą, todėl meta kunigystę...

Problema būtų buvusi aštresnė ir drama gilesnė, jei tas kunigas drauge būtų susimąstęs ir dėl paties Dievo teisės jo žingsnius rikiuoti... Alanto romanas nėra atėjistinis, nėra "bedieviškas". Jame nėra nei mažiausių įrodinėjimų, jog "moksas" aiškiai paneigia krikščioniškojo Dievo buvimą, kaip tai mėgstama daryti kairiu-ruose labai negiliuose ir silpnai literatūrinuose Amerikos lietu-vių rašytojų mėginimuose, pvz., Margerio Šliuparniuose. Alanto žmonės yra gilių dvasinių įstiki-nimų, religiški, aiškūs "spiri-tualistai". Jie giliai analizuoja gyvenimą ir laiko įvykius, ir jie prieina prie naujų, labai "here-tišku" išvadų. Čia ir glūdi jo ro-mano idėjinis aštrumas, nepri-klausomumas, originalumas ir dabartiškumas. Visa tai apgau-bia menininko talentas, kurio vėlyvas subrendimas mane ste-

— Averell Harriman, Trumano politinis patarėjas, Paryžiuje pameję savo šuniuką Fifi. Maskvos korespondentas telegrama pranešė Pravdai maždaug taip: "Amerikiečiai yra visiškai už-valdę Prancūziją. Šiomis dienomis jie įsakė sumobilizuoti Pa-ryžiaus policiją, kad surastų Harrimano šunį".

Gen. MacArthur, savo 72 gim-tadienio proga, prikašiodamas

bina, o augštas ir toks išnokęs lygmuo didžiai džiugina. Tarp praėjusių metų mūsų li-teratūrinio derliaus Pragaro Pošvaistės, mano nuomone, ne-abejotinai priklauso pati pirmoji vieta.

Jacques Lipchitz, gimęs Lie-tuvoje, pagarsėjo šių metų Phi-ladelphijos meno parodoje. Jo skulptūra "Prometėjus", kupina jėgos ir agresyvumo, apdovano-ta pirmąja premija.

Po kelių dienų, kai dailini-nkas išsiuntė savo skulptūrą į Philadelphijos parodą, Manhat-tane sudėgė jo studija su vi-sais modeliais, eskizais ir pieš-niais. Tai buvo jo 10 metų darbo vaisiai.

Dailininkas Lipchitz dabar yra 60 metų amžiaus.

Londono Meno Institutas pa-skelbė pasaulinį skulptorių kon-kursą. Skulptūros tema: Neži-nomas Politinis Kalinys. Rugsė-jo mėnesį atskirų kraštų jūrų komisijos atrinks geriausius darbus ir pasiųs juos į Londoną. Devyni viso pasaulio geriausi meno žinovai išrinks geriausią skulptūrą. Nežinomas aukotojas paskyrė 30.000 dolerių premi-joms.

Maskvos Meno Akademijos prof. V. Kernenov atsisakė būti jūrų komisijoj, greičiausia ma-nydamas, kad paveiksluose bus pavaizduota jo krašto politiniai kaliniai.

Londono chirurgas Dr. Harold Ridley padarė 22 sėkmingas akių operacijas. Sergantiems vad. cataract liga ir nustojusiems regėjimo, jis išėmė akių lęšius ir įdėjo dirbtinius plastikos lę-šius. Ligonys puikiai pagijo ir labai gerai mato į toli. Tačiau skaitant bei rašant turi naudo-ti akinius. Šios stebuklingos ope-racijos sudomino viso pasaulio chirurgus.

Averell Harriman, Trumano politinis patarėjas, Paryžiuje pameję savo šuniuką Fifi. Maskvos korespondentas telegrama pranešė Pravdai maždaug taip: "Amerikiečiai yra visiškai už-valdę Prancūziją. Šiomis dienomis jie įsakė sumobilizuoti Pa-ryžiaus policiją, kad surastų Harrimano šunį".

Gen. MacArthur, savo 72 gim-tadienio proga, prikašiodamas

bina, o augštas ir toks išnokęs lygmuo didžiai džiugina. Tarp praėjusių metų mūsų li-teratūrinio derliaus Pragaro Pošvaistės, mano nuomone, ne-abejotinai priklauso pati pirmoji vieta.

bina, o augštas ir toks išnokęs lygmuo didžiai džiugina. Tarp praėjusių metų mūsų li-teratūrinio derliaus Pragaro Pošvaistės, mano nuomone, ne-abejotinai priklauso pati pirmoji vieta.

Ar žinai?

prezidentui Trumanui, pasakė, kad geriausias pasaulio karys buyes Lucius Aemilius Paulus, Romos konsulas, 168 metais prieš Kristaus gimimą, pasiūstas ko-voti prieš makedoniečius. Tada Romos kritikams jis pasakęs: arba ateikite kovoti su manim arba ramiai sedėkite Romoje.

Esą po maždaug 2000 metų pasaulyje vėl panašiai atsitike.

Kitimat kaimelyje, Kanadoje, inžinieriai nori padaryti užvan-ka dyvlikai kalnų ežerų. Užvan-ka bus 15 kartų aukštesnė už Niagaros krioklį ir gamins elek-tros jėgą didžiausiam pasaulyje aliuminijaus fabrikui.

Statistikos biuras skelbia, kad Kanados gyvenimo standartas labai pakilo. Keturių asmenų še-ma vidutiniškai turi 4000 dol. pajamų per metus, kai tuo tar-pu Amerikoje tokiai šeimai vi-durkis esąs 3400 dol.

Komunistinėje Kinijoje įsiga-lėjo kyšininkavimas ir išeikvo-jimai. Kiangsi provincijoj kom-partijos sekretorius Erh-Kung vedė supuvusio žmogaus gyve-nimą, o policijos šefas (NKVD) Lu Pin, rengdamas moterims ba-lius, sunaudojo visai policijos įstaigai skirtus 7000 svarų ry-žį ir daržovių. Abu "tavoriščiai" teisme aiškinosi, kad komunis-tams laimėjus, tokie darbai yra visai teisėti...

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

Kai Cezario legionai ir Han-nibalo drambiai perkopė Alpes, žmogus pradėjo galvoti, kaip būtų lengviau prasiskinti kelią pro milžiniškus kalnus į Europą.

ši mintis bus pradėta reali-zuoti šį pavasarį. Po Mont Blanc, aukščiausio Alpių kalnų viršū-nės, bus iškastas ilgiausias pa-saulyje tunelis, 50 pėdų platumo ir 15 pėdų aukštumo. Jis bus 2 pėdomi aukštesnis už naująjį Brooklyno tunelį ir daugiau kaip 3 kart ilgesnis už Liverpoolio (Anglijoj) tunelį. Kelias tarp Paryžiaus ir Romos sutrumpės 85 myliom. Tunelio statybą vyk-dys prancūzų — italų — švei-carų bendrovė ir ji kainos apie 20 milijonų dolerių.

Eisenhowerio štabas įvedė naują terminą — "cosmic". At-lanto armijos štabo karininkai, kurie po įvairių tikrinimų bus atžymėti šiuo žodžiu, galės žino-ti slapčiausius armijos mobili-zacinius ir operacinius planus.

JAV Apsaugos departamentas apskaičiavo, kad sovietai nuo Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų okupacijos (1940) savo vergiją Europos tautos neša 44 kvad-ratinį mylių greičiu per valan-dą.

Princesė Margaret su herzogu Earl of Dalkeith dalyvavo lapų medžioklėje. Draugija prieš žiaurų sportą išarė princesę už šį žygį. Londono spauda ji spē-lioja, kad princesė susižieduo-sianti su herzogu Earl.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė, sako, kad ji labai šu-klydusi pasirinkdama artistės karjerą. Esą ji galinti būti daug geresnė motina, negu artistė.

Ava Gardner, žymioji filmų artistė

Dvi lietuvaitės užkariauja kolumbiečių širdis

Kolumbijos prezidentas kalbasi su lietuvaitėmis

ANT. BARCIUS

Astrida ir Ingrida Sideravičiūtės

PREZIDENTAS GLOSTO LIETUVAITES

Suvilgęs gomurį gurgkniu stiprios kavos, mūsų smalsių žvilgsnių klausiamas, pradėjo pasakoti:

— Jau šiandien 9 v. ryto prieš mūsų durų stovėjo ši, kuria jūs dabar matėte, vyriausybės mūsų dispozicijai duota mašina. Ji mus puikiai asfaltuotu plentu nuvežė į Rio Grande jėgainę, esančią už 40 km. nuo Medellino. Ten, po iškilmingų, Medellino vyskupo atlaikytų pamaldų, įvyko mano dukrelių pirmas koncertas. Šiam koncertui, mes, su vyriausybės atstovu, buvome parinkę 34 dalykėlius, tačiau iš jų, respublikos prezidentas teikėsi pažymėti tik tai šešiis Offenbacho, Verdi, Brahms ir kitų kūrinius, kurių pirmuoju sugrojo ir pagiedojo Bach-Golino Ave Maria. Koncertas užtruko arti pusės valandos. Po koncerto iškilmingai pietūs, prakalbos ir t.t. Po jų mano dukrelės buvo paprašytos pagroti ir padainuoti kelis lengvus populiarios muzikos dalykėlius. Abudu koncertai buvo transliuoti per visas Kolumbijos radijo stotis.

— Kaip patiko tie Tamstos mergaičių pasirodymai p. prezidentui ir vyriausybės nariams? — neiškenčiau nepaklausęs.

— O labai, — įsiterpė Ingrida, — jie visi labai plojo ir sakė "bravo ninas".

— Po antrojo koncerto p. prezidentas mus pasikvietė prie savo stalo, paklausė kiek mergaitės turi metų, kaip joms patinka nauja tėvynė Kolumbija, kaip seniai išvykusios iš savo tėvynės Lietuvos, pasisakė žinąs, kad lietuvių tauta yra darbšti ir garbinga tauta, bet nežinojė, kad ji turi tokių puikių menininkų. Prezidentas paplojo Ingridai per veidelį, o prezidento ponis Astridos galvutę prispaudė prie savo krūtinės ir, palydėti širdingiausių komplimentų, kurių ypač susilaukė jų tautiniai drabužėliai, ir linkėjimų, atsiskyrė nuo garbingų svečių gausiai apdovanoti gėlėmis.

— Ar numatote dar Medellino

koncertuoti? — vėl paklausiau.

— Šį vakarą turime pakviesti į finč (dvarą) — kalbėjo toliau p. Sideravičius. — Ten bus uždarys koncertas, kuriame dalyvaus kai kurie vyriausybės atstovai, miesto valdžios atstovai ir kelių milijonierių šeimos. Kaip žinote, tas dienas negauname ne atsikvėpti. Užvakar koncertavome radijofone, vakar davėme uždarys koncertą rinktinėi Medellino visuomenei puošniausiam Kolumbijos klube Union, o vakarė vėl koncertas radijofone per visas Kolumbijos radijo stotis. Bet užtat rytą, sekmadienį, numatom pailsėti ir, jei neatsitiks nieko nenumatyto, antradienį anksti rytą išskrendam į Cartagena ir Baranquilla, nes ten esame kviečiami surengti kelis koncertus vasarofimo sezono uždarymo proga.

SUNKUS KELIAS Į PASISEKIMĄ

— Kaip Tamstoms pavyko pasiekti tokio pasisekimo ir Kolumbijos visuomenės įvertinimo? — vėl paklausiau.

P. Sideravičius giliai atsiduso, nosinaite nubraukė nuo kaktos prakaitą ir ramiai balsu tarė: — Mūsų kelias buvo ir yra sunkus. Čia atvykau su žmona ir šiomis dviem dukrelėmis prieš 17 mėnesių, nes mano pastangos išvykti į JAV susidūrė su nenugalimomis kliūtimis. Kito pasirinkimo neturėjau. Išlipus Buenaventūros uoste pašaliečių dėmesį atkreipė mano nešami štai šie du didžiuliai akordeonai. Tarp jų pašaliečių buvo vienas Cali dienraščio korespondentas, kuris parašė štai šią pirmą šiltą ir širdingą mano mergaičių rekomendaciją Kolumbijos visuomenei.

Čia pakilo p. Sideravičius nuo stalo ir greitai grįžo nešinas didžiuliu, odiniais viršais albumu.

— Štai visas mūsų nueitas kelias, — tarė atskleisdamas prieš mūsų akis tą kelių dešimčių lapų albumą, kurį, dar, datų tvarka, buvo suklajuota šimtai lietuvių, kolumbiečių ir net JAV anglų kalba atsiliepimų apie Astridos ir Ingridos muzikinius pasirodymus. Vartant tuos puslapius ima akyse mirgėti besišypsanti lietuvių nuotraukos su akordeonais, smulkiais rankose, ar sėdinčios prie pianinų. Visur antraštės: "Šiandien koncertuoja dvi lietuvaitės", "Šiandien pasirodo publikos mylimos lietuvaitės su europietiška daina ir muzika", "Vakar gražių lietuvių koncertą klausė visu-

menės elitas..." ir surašyta keli šimtai žymiųjų damų ir šviesių sinjorų pavardžių. Ir kurios nekonzertavo! Padėkos laiškas radijofonų, labdaros organizacijų, žymiųjų teatrų direktorių, auklėjimo ministerijos (kurios globoj šios jaunos menininkės šiuo metu yra Kolumbijoje) prezidentūros, artistų sąjungos, įvairių klubų ir t.t. Tarp jų iškarpos iš žymiųjų Kolumbijos laikraščių. Garsus Kolumbijos meno kritikas Otto de Greiff ilgoką straipsnį, su Astridos ir Ingridos nuotrauka, įdėtą dienraštyje El Tiempo 1950. 11. 11 baigia šiais žodžiais: "...que son dos artistas lituanas grandes in embrion". (Jos yra dvi lietuvaitės besivystančios didelės menininkės). Dešimtys palankiausių atsiliepimų kituose didžiuosiuose Kolumbijos dienraščiuose: El Diario, El Siglo, El Colombiano, El Pacifico, El Espectador ir t.t.

— Prašau pradėti nuo pradžių, — įsikišo p. Sideravičius, atversdamas pirmąjį albumo puslapį. Jame buvo įklijuota 1949. 8. 13 žiburių nr. iškarpa su Astridos ir Ingridos nuotrauka ir trumpu aprašymu. Antrame puslapyje 1950. 4. 15 Draugo iškarpa su Vyta. Alanto ilgoką straipsnį apie šias dvi menininkes.

— Tai ir viskas, kas buvo lietuviškojo spaudos parašyta apie mano mergaites, — uždėjęs ranka ant atverstų albumo puslapių, pareiškė p. Sideravičius. — Aš esu labai dėkingas p. Vyta. Alantui, kad jis mano dukreles pristatė JAV lietuviškai visuomenei, kuri labai šiltai ir tą straipsnį atsiliepė. Ir aš esu jai dėkingas, kad ji mane parėmė ir leido mano mergaitėms sekmingai baigti keturių metų vokiską konservatoriją ir įsigyti štai šiuos akordeonus. Tačiau su širdgėla turiu pasakyti, kad lietuvių spauda mano mergaitę menine veikla daugiau visai nesidomėjo ir nesidomi. Tamstos iš šios autentiškos medžiagos matote, kad nebuvo nė vieno koncerto, ar viešo pasirodymo, kur jos būtų pristatytos kitaip nei lietuvaitės. Štai pasikalbėjimas su žurnalistas tiek jos, tiek aš visur stengiamės pabrėžti, kad esame lietuviai, priversti blaškytis po pasaulį, nes mūsų Tėvynė yra bolševizmo terijama ir visada stengiamės, kad mano mergaitės pasirodytų tautiniuose drabužėliuose, kurie kolumbiečiams labai patinka, nes jų raštai ir spalvos labai primena seniai čia gyvenusių indėnų, kultūringųjų inkų tautinius apdarus. Vieno koncerto Bogotoj skelbimuose impresarijų pagrokit ir padainuokit "Pempel, pempel kou doutai..."

— Ar negalėtumėte pasakyti, kaip man buvo sunku rasti šią pirmą šiltą ir širdingą mano mergaičių rekomendaciją Kolumbijos visuomenei.

— Mums bevertant albumą, p. Sideravičius, kalbėjo toliau: — Man, kaip tėvi, yra skaudu, kad aš čia negaliu savo darbą išlaikyti savo šeimos. Aš nežinau, kad mano mergaitės taptų artistėmis, bet geromis lietuvaitėmis su europietiška daina ir muzika. "Vakar gražių lietuvių koncertą klausė visu-

rime kelias savaites skraidyti lėktuvais po įvairius Kolumbijos miestus, kad mano žmona, kuri laukia Bogotoj ne mūsų mergaičių laurų ir brangių gėlių puokščių, bet kelių pėsų, kad paskui galėtų kelis mėnesius mus kukliai maitinti.

— Ar nenumatote išvykti gatrolėms už Kolumbijos ribų? — pasiteiravau.

— Kol kas nevyksta man susiršti su rimtais impresarijais, kurie man garantuotų minimumą ir faktinai išlaidas. Turiu pasiūlymų vykti į Kubą ir Venecuėlą ir dabar vedu susirašinėjimus. Nors žinau, kad mano mergaitės turėtų pasisekimą, tačiau negaliu vykti savo sąskaita, nes neturiu lėšų apmokėti kelionės ir viešbučių.

Mums bešnekučiuojant prie durų prišliaužė cadillacas ir, įėjęs uniformuotas šoferis, nusilenkė.

— Vaikučiai, važiuojam! — supliauškinęs rankomis pakilo nuo stalo p. Sideravičius. — Matot, koks mūsų gyvenimas, ne pasikalbėti negalim!

ŠIRDINGAS LIETUVISKAS POBOVIS

Sekmadienio popietėj p. Sideravičius sutiko leisti savo mergaitėms suruošti mažą koncertėlį nedideliame lietuviškos visuomenės rateliui. P. inž. Dirikio malonių pakvietimu tas koncertėlis buvo suruoštas jų Erdviame bute. Į jį buvo pakviesti keliolika lietuvių, kurių priskyku buvo visų mylimas ir gerbiamas Medellino lietuvių parapijos klebonas kun. Baraitis ir keli žymūs kolumbiečiai, Medellino visuomenininkai. Tikru lietuvišku vaišingumu ir širdingumu pasižyminti p. Dirikių šeima suruošė tą progą kavutę su saldumynais, kurios metu Ingrida ir Astrida užsivėrė ant pačių akordeonų.

Suskambėjo gražios Verdi arijos, amžinosios Leoncavallo melodijos iš Cavaleria Rusticana ir dvi linksmos kolumbietiškos liaudies dainelės, kurios visur sukėlė tikrą kolumbiečių entuziazmą.

Timpelėjau p. Sideravičius už marškinų rankovės ir į ausį paklausiau:

— Ar negalėtumėte pasakyti, kaip man buvo sunku rasti šią pirmą šiltą ir širdingą mano mergaičių rekomendaciją Kolumbijos visuomenei.

— Čia mūsų silpnoji vieta, — atsakė p. Sideravičius. — Nors savo repertuare turime 720 atskirų dalykėlių, tačiau lietuviškų vos pora. Priežastis yra ta, kad niekur negalime gauti lietuviškų dainelių akordeonui gaidų. Savo laiku kreipiausi į muziką prof. Banaitį, tačiau gavau neįdomią atsakymą. Dabar šia proga kreipiausi į Medellino gyvenantį muziką Jonušą ir jis man pažadėjo paruošti. Tat kitą kartą gal mūsų repertuaras bus gausesnis, o dabar mergaitės pagrokit ir padainuokit "Pempel, pempel kou doutai..."

— Ar džiugūs žemaitiška dainelė visų vėduis nudažė malonia šypsena. Smarkiai paplojome. Užsilaikinasias pastoges.

Skautai Vyčiai Vokietijoje

Sausio 12-13 dienomis Stahlbacko riterių pilyje (Reino krante) buvo Vokietijos skautų vyčių vadų sąskrydis. 130 vokiečių vyčių ir jų vyr. vadų tarpe dalyvavo austrų, lietuvių ir prancūzų sk. vyčių atstovai. Lietuvių atstovavo Diepholze Aušros tunto tuntininkas pasktn. O. Gešventas. Sąskrydyje lietuviams skautams Vokietijoje pažadėtos lengvos stovykloms ir vadų lavinimo kursams pravesti. Taip pat žadama kelis Aušros tunto skautus pasiųsti Anglijon Gillwello vadų mokyklon.

Prancūzų skautų atstovai pagaidavo vasarą parsikviesti iš Aušros tunto lietuvių skautus pastovyklauti jų krašte, o pas jų mainom jų skautų vienetas atvyktų stovyklauti Aušros tunto Vokietijoje. Šis reikalas bus nesunkus prancūzams, bet mūsų skautams gana opus lėšų klausimas. Toks jaunimo tarptautinis bendravimas skautybės dvasioje turėtų būti skatinamas ir visomis galimomis priemonėmis visuomenės remiamas.

KOMJAUNUOLIAI BRAUNASI SKAUTUOSNA

Pereitų metų pabaigoje iš sovietinės Vokietijos į Vakarines Vokietijos sritis slapta prasišverbė apie 3000 FDJ ("Freie Demokratische Jugend") organizacijos narių (komjaunuolių). Jie dėvi panašią į BDP (vokiečių skautų) uniformą ir turi FDJ pasus (nario liudijimus). Be abejonės, jie greitai sugebės

mezgė tarpusavio kalbos, Ingrida su Astrida tampė akordeonus, lyg įsiskodamos melodijų ir kažką tarpusavy šnibždėdosi. Ūmai tyliais balsais, lūdnėmis pianissimo registro akordeono garsams pritariant, išgirdome "Lietuva, mano brangi..." Nutilo visos kalbos, visi nuleido galvas. Po antro posmo moterys ėmė įsiskirti nosinaičių, o vienas vyras neišlaikęs išbėgo į kitą kambarį. Kaip Ji mums yra brangi čia, tatau tikrai mes vieni suprantame...

— O dabar, — nutraukė tylą p. Sideravičius, — padėkokim šeimnininkams už malonų priėmimą ir vaišes ir važiuojam namo miegoti, nes rytoj išskrendam.

— Dar ne, dar ne! — apsikabinę tūtelė Ingrida ir Astrida. — Pabūkim dar! Mes taip retai būname tarp lietuvių. Išskrisim poryt.

— Matot, — kalbėjo p. Sideravičius. — Aš turiu pildyti jų valią, nes jos išlaiko šeimą, o ne aš. Na gerai, — kreipėsi į dukteris, — pabūkim dar pusvalandį, o išskristi galėsime poryt anksti rytą.

Jaukioj ir širdingoj nuotaikoj pasikalbėję išėjome į užiančią gatvę ir, sulipę ne į cadillacus, bet į miesto autobusus, išvažiavome nudažę maloniai nuteikti į savo laikinasias pastoges.

taip prisitaikyti, kad turės tikras skautiškas uniformas ir dokumentus. Tuo tikslu sovietinėje zonoje veikia specialūs kursai, kuriuos veda FDJ agentai, grįžę po šnipinėjimo Vakarinėje Vokietijoje. Imtasi priemonių šiai žalingai infiltracijai sustabdyti, kad nebūtų sukompremituotas skautų vardas. Visi BDP (Bund Deutscher Pfadfinder) skautų vienetai yra dėl to perspėti.

Kaip matome, komunistai stengiasi savo nuodais užnuodyti vokiečių jaunimo sielas, — nesiskaitydami su bet kokiomis priemonėmis. Po karo sukrėtimų skautybės idėja vokiečių jaunime skleidžia gražius diegus ir yra globojama kaimyninių tautų skautų. Čia savo broliškumą prideda ir Vokietijos rajono lietuvių skautai, kurių didelis bičiulis yra vokiečių sk. vyriausias skautininkas Kajus Roller.

SKAUTISKOS VARŽYBOS

Pernai Aušros skautų tunte Diepholze, Vokietijoje, praves tos pažangumo varžybos. Jos ėmė daug gyvumo skautiškoje veikloje. Itin stropios buvo skautės, kurios laimėjo abi pirmas vietas.

Sausio 15 d. 16 Vasario gimnazijos bendrabutyje buvo Aušros tunto sk. vyčių iniciatyva surengta vyresn. klasių moksleiviams paskaita. Mokyt. Petkūnas patraukė klausytojus savo mintimis tautiško klausimais, kuriais paskui gyvai diskutuota.

Naujas 16 Vasario gimnazijos direktorius — rašytojas Gedrius — Giedraitis tapo Aušros tunto globėjas.

Sausio 15 d. Aušros tunto suėgoje dalyvavo Diepholze vokiečių CP (Christliche Pfadfinder) skautai. Sausio 19 d. lietuvių skautai juos revizitavo. Dvieju skautų skautai rate prie lauzo išgyveno kelias nepamiršamas valandas, kurias jiems davė prieš 43 metus lordo R. Baden-Powellio sukurtoji skautybė.

SKAUTAS IŠGELBĖJO TRAUKINI

Šiomis dienomis dėka dvylikos metų skauto John E. Howo, Wellesley, Mass., pastabavo buvo išvengta didelės geležinkelio nelaimės. Jisai pastebėjo, kad praejus Boston — Albany ekspresui, tame ruože atsikyrė vienas bėgis. Jo skubiai perspėta geležinkelio tarnyba, nukreipė paskui ateinantį 60-ties vagonų traukinį kitu keliu ir išvengė sunkios katastrofos. Pavyzdinč skautas buvo apdovanotas \$100 bonu (Defense Bond) ir pavezintas dizelio garvežiu.

NAUJI STUD. SKAUTŲ VADOVAI BOSTONE

Akad. Skautu Sąjūdžio Bostono skyrius išsirikio šiems metams naujus vadovus. Stud. skautams vadovavo senj. Gr. Caplikaitė, o stud. skautams — vytičiams — senj. A. Treinys. Iki šiol šiam skyriui sėkmingai vadovavo filist. vėt. gydytojas K. Kasperavičius ir senj. Ald. Labuckaitė. Šio skyriaus nariai tęsia studijas Bostono aukštesiose mokyklose, suėgoje svarsto pasaulėžiūrinės bei skautiškosios ideologijos temas; o taip pat aktyviai dirba vietos liet. skautų ir skautų vietininkijoje.

Ar jau pirka!

Vilties,

spaudos ir radijo

draugijos

nario lakštus?

Gražiausia dovana

saviems ir svetimauciams šešiolikto Vasario — Lietuvos Nepriklausomybės sukakties proga V. Augustino Lietuvos vaizdų knyga

TĖVYNĖ LIETUVA (Our Country Lithuania)

Kaina \$5., o odiniam įrisimė \$12.

Pinigus su užsakymais siųsti tiesiog į leidyklą:

P. ALISAUSKAS, 107-17 118 ST. RICHMOND HILL, N. Y.

Galima gauti ir pas platintojus.

(7)

TUOJ ISIGYKITE NAUJA

Balio Gaidžiūno

knaga

VIENERI METAI

IR VIENA SAVAITĖ

Šioje knygoje, prisiminimų forma, vaizduojami 1940 ir 1941 vergijos metai Lietuvoje.

Knyga 182 psl. Kaina 1.50 dol. Knyga gaunama: DIRVA, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Kareivių atostogos Japonijoje

(Mūsų Korėjos korespondento)

Paskutiniuoju laiku Korėjoje nieko naujo. Jau beveik du mėnesiai, kaip frontas stovi toje pačioje vietoje ir, atrodo, kad gali dar du mėnesiai praeiti kol kas nors iš mūsų, čia esančių, pradės platesnio masto operacijas.

Mūsų fronto ruožas vakarų pusių lapkričio 27 dieną. Tai buvo džiaugsminga ir pilna vilties diena kariui, kuris dienas praleidžia šlapime bunkeryje arba naktimis patuliuoja. Tai buvo, jeigu neklystu, diena, kada "taikos konferencijoje" buvo nutarta laikytis tose pačiose pozicijose iki 27 gruodžio. Ne vienas lengviau atsiduso Korėjoje, nes atrodė, kad štai pirmas žingsnis į paliaubas.

Atsimenu, kad lapkričio 27-tos rytas buvo gražus, saulėtas ir iš mūsų pozicijų galima buvo stebėti kiniečius, kurie gana gerai jautėsi. Šiaip sunku juos pastebėti, nebent ten, kur mūsų artilerija jų nepasiekia. Prieš tai kiniečiai tupėdavo priedangose, nes iš mūsų pusės ginklai atidarydavo ugnį ir į mažiausią judėjimą.

Daug kalbų tą dieną buvo sukėlęs nuotykių, kada mūsų divizijos kaimynai anglai, patuliuodami sutiko būrį kiniečių. Abi grupės pasitraukė nei šūvio nepaleidę... Vakare kareiviai pasakojo, kad vietomis matė net kiniečius ugnį susikursius ir aplink susėdusius.

Toji ramybė baigėsi kitą dieną. Apie pietus į mūsų būstinę atėjo įsakymas visoms ginklų rūšims atidaryti ugnį į priešą, jeigu priešas randasi šūvio atstume. Ne visiems tas patiko, nes jeigu šaudai į kiniečius, aišku, kad ir jie netylės. O kas gi norėtų galvą paguldėti prieš pačią taiką...

Per šį mėnesio laikotarpį vis dėlto fronto veiksmams buvo labai neįdomūs. Kiniečiai, kurie prieš tai kiekvieną naktį klebendavo mūsų duris, buvo visiškai tylūs. Įvykdavo nežymūs patrulių susidūrimai ir tuo viskas baigdavosi. Tačiau daugelio viltys nelaišpildė ir, gruodžio 27 dieną, frontas vėl užvirė. Kiniečiai pradėjo savo nuolatinius nedidelio masto naktinius puolimus, kurie iki šiol baigdavosi krūvom lavonų ties mūsų apkasais.

Čia esantis šaltis greičiausia frontą dar palauks pastovų. Minint šaltį norisi paminėti ir nuostolius. Didžiausi iš jų, deja, ne nuo šalčio, bet nuo karščio. Gyvenant palapinėse, šildom savo krosnelės iki raudonumo, bet ir tas nedaug padeda. Taip bešildant ne tik kad krosnys iki raudonumo įkaista, bet ir pats "kaminais" — skardinis vamzdis. Ir atsitinka, kad per kelias sekundes palapinė paskęsta liepsnose. Kaip greit palapinė su dega galima spręsti iš šito menko pavyzdėlio.

Mums duotos instrukcijos, kad užsidegus palapinei, reikia iššauti į orą tris šūvius. Ir štai, vieną vakarą, užsidegė viena iš palapinių. Kol vienas vyrų pagriebęs šautuvą paleido tris šūvius, buvo vėlu apie bent kokį daiktą išgelbėjimą galvoti.

Teko ir mūsų palapinei! Kad

nesudegė reikia mūsų "papasan" padėkoti. "Papasan" koriejiečių bei japonų kalboje reiškia "tėvas". Kada mes savo rūkstanciją palapinę pastebėjome, mūsų "papasan", pagriebęs skardinę vandens movę laukan ir tą pačią akimirka atsidūrė palapinės viršuje. Visi pripažino jo nuopelną, bet žmogelis buvo taip išsigandęs, kad nel žodžio ištarti nebegalėjo.

Apie kūno dalių nušalinimą neteko girdėti. Amerikiečiai šiai žiemai gerai pasiruošę ir kiekvienas turi savo šiltus kailinius.

Kažin ar teko skaitytojams ką nors išgirsti apie penkių dienų atostogas, duodančias po šešių mėnesių kiekvienam Korėjoje esančiam kariui vyksti į Japoniją ir bent trumpam laikui pailsėti? Manau, kad tas gali būti įdomu, nes per tas penkias dienas duodama galimybė daug ko pamatyti bei pažinti.

Tai gi mano eilė priejo 13-tą sausio. Iš Korėjos kariai gabenami į Japoniją lėktuvais. Jeigu atsimenu Berlyno "oro tiltą", kada lėktuvais buvo gabenamas maistas ir kiti reikmenys. Tada lėktuvais pakildavo kas aštuonios minutės. Čia visai panašus dalykas. Nors ne kas aštuonias minutes lėktuvus pakyla, bet didelio skritumo nėra.

Vykstant iš fronto į aerodromą, teko pravažiuoti per patį Seoulą. Jį mačiau pirmą kartą. Nors buvo labai ankstyvas rytas, tačiau gatvėse buvo girdima garsakalbių muzika, matėsi niekur nesiskubimą miesto gyven-tojai.

Žmonės verčiasi kuo galėdami. Fabrikių kaip ir nėra, o jeigu ir buvo keli, tai dabar tik griuvėsiai. Vieni žodžiu, jeigu matai žmones, tai jie, atrodo, slankioja gatvėmis be tikslo. Pats miestas gerokai nukentėjęs. Vaizdas labai panašus į vidutinio didžio subombarduotą Europos miestą.

Būnant visą laiką Korėjos laukuose ir matant vien tik iš molio ir purvo sulipdytų bakūzių griuvėsius, Seoulą yra tikrai staigmena. Drąsiai galima tvirtinti, jog prieš karą miestas buvo tikrai gražus. Gatvės plačios, dabar jomis važinėja išdaužytais langais tramvajai.

Truko geras pusvalandis kol pasiekiami Hanų upė, prie kurios vyko karštos kovos. Pati upė ne per plačiausia, bet iš vago galima spręsti, kad potvynio laikui atėjus, vandens lygis milžiniškai pakyla.

Mes Seoulą aplėdome 2 val. po pietų ir už 2½ valandų lėktuvu pasiekėme tikslą. Skrendant pasitaikė gražus ir ramus oras. Vaizdas visur tas pats: sniegu apdengti kalnai ir už šalę ryžiai laukai kloniuose. Mums nutūpus Japonijoje, Kijūšių salyne, smarkiai lijo. Bet čia jau turėjome visus patogumus, kurie teikiami atvykstantiems iš Korėjos kariams.

Lėktuvui sustojus, privažiavo du dideli autobusai. Dar viena valanda kelionės ir mūsų atostogos prasidėjo.

Matant gan gerus Japonijos kelius, gražesnę gamtą, padoriau

apsirengusius žmones, nuotaika kyla ir Korėjoje mes greit pamirštam.

Atvykome į Kokkurą, apie 6 valandų kelionės nuo Nagasaki, kur buvo numesta antroji atominė bomba. Kareivinės randasi pačiame miesto centre. Tuoju metu mes buvome pavaišinti kava, išduotos naujos uniformos ir, pakeltę okupacinius plinigus į japonų, kiekvienas iš mūsų galėjo eiti kur kam patinka.

Kareiviui duodama galimybė ir, net rezervuojamos vietos, kelionėi ir bet kokiai vietai po visą Japoniją. Yra įruošti įvairūs klubai, skaityklos ir t.t. Kažin ar kita kariuomenė gali duoti savo kariui tiek, kiek duodama amerikiečiui. Anksčiau atvykusių sagrauose pastebėjau keliolika lietuvių, bet surasti jų negalėjau, nes niekas atostogų metų kareivinėse nesėdi.

Kitą dieną praleidau vaikščiodamas po visą miestą. Kohura yra pramonės miestas. Miesto centre yra keli didesni pastatai bei krautuvės, kurie visiškai neskiria nuo gerai pažįstamų "10 c. store". Bet įdomiausia yra siauros, iš dalies su stogu gatvės, kuriose vyksta didžiulias biznis. Tai vieta, kur žmogus tikrai jautiesi esąs oriento krašte. Pradedant brangiausiais foto aparatais ir baigiant pigiausiais juos gyvūnais čia galima visko gauti. Kainos gan priemonos ir krautuvėse visko pilnos. Pulkiausia mėsa, medžiagos ir t.t. žmonės įvairiai apsiręngę. Daug moterų matyti ilgaais ir margais apsiaustais, ir aukštą kuodą susuktas ir įvairiomis sagutėmis papuoštas plaukais. Moterys daugumoje nešioja vaikus, ant nugaros, kurie prilaikomi aplinkui apsijuosus skara. Bet pagrindinėse gatvėse vyrauja vakarų stiliaus rūbai. Kursuoja tramvajai, taksi ir rikšos.

Šiais laikais rikša vartoja triratį, vietoje pačiam įsikinkus bėgti. Rikša ypatingai įkirus. Štai pavyzdžiui, prie kareivių vartų, išlipus iš autobusų, jie jau laukia. Kiekvienas šaukia ir griebia už rankovės sakydamas, kad žino, kur yra gražių mergaičių. Kitas šaukia — mano vietoje dar gražesnių yra... Einant gatvę jie kareivius sustabdo arba paskui seka vis kalbėdamas apie gražias mergaites!

Galutinėse gatvėse negalima atsikratyti vaikų, kurie rėkia "ani-šaini", siūlydami nuvalyti batų arba senesnių, elgetaujantių žmonių.

Po pietų gatvėse dalinami skelbimai, kuriuose skelbiama įvairios pasilinksminimo vietos. Skelbimų turinys mums labai neįprastas ir perskačius, visi nusišypsavo. Pavyzdžiui, viename iš tokių skelbimų angliskai buvo parašyta, kad ateikite į tą žemišką namą, kur žaidimas vyksta ne plokštumoje, o kubo, matuojamame ne tik ilgiu bei pločiu, bet ir aukščiui. Tame kubo yra nebe 64 langeliai, bet 512 kubų ir žaidimo dalyvauja ne 32, o 128 figūros. Kitaip sakant, žaidimas vyksta aštuoniuose plokštumose, esančiose viena virš kitos, ir kai kurios figūros gali pereidinėti iš vieno "augšto" į kitą. Pats lošimo prietaisas yra nebe lentelė, o kažkas panašus į stiklinį aštuonių augštų namą, be sienų, stiklo grindimis bei lubomis. Tas prietaisas kaštuoja apie 300 dolerių. Figūros, pradedant lošti, sustatomos trečiąja, ketvirtąja, penktąja ir šeštąja augštumoje.

Jau apie 200 metų, kaip šachmatininkai, norėdami pasidaryti daugiau galvosūkių, stengėsi sukombinuoti tokį lošimą, bet tik prieš 25 metus ta problema išsprendė dr. Kogbetliantz (kilęs iš Rusijos, gyvenęs Prancūzijoje). Sunkiausias klausimas buvo išspręsti, kaip padaryti matą, kada yra tiek daug vietos karaliams gelbėtis. Po ilgų ma-

Man teko matyti dviejų rūšių, kurios vartojamos gyvenamoms patalpoms šildyti. Viena iš jų — didelis molinis puodas su moliniu vamzdžiu centre ir smėliu aplinkui. Į tą vamzdį sumetamas karštos anglis kurios rusena ir gan gerai šildo. Puodas pastatomas viduryje kambario apie kurį sutupę žmonės šildosi.

Kituose namuose, viduryje kambario yra išpjauta skylė ir pritaisytas žemas stalas taip, kad yra tik toks tarpas, leidžiantis sėdėti prie to stalo ir kojas laikyti toje grindų skylėje. Viduryje tos skylės, po grindimis, stovi panašus puodas, skleidžiantis malonią šilumą.

Kalbant apie japonų gyvenamąsias patalpas reikia paminėti ir "vonios" kambarį. Pati vonia — apie trijų pėdų gylio, keturkampis, nedidelis baseinas. Maudomasi labai karštame vandenyje, kuris per vamzdį pilamas iš gretimio kambario. Durų, kaip kad mes jas žinome, nėra. Jų vietoje japonai vartoja kabančias duris.

Teko girdėti, kad didesniuose miestuose yra daug skritumo — miestai modernesni.

Penkios dienos prabėgo labai greitai. Daugumas iš mūsų grįžtančiųjų, atrodo daugiau pavargę, negu kad buvo Korėjoje paliekant.

Algirdas Buterlovas

DEL KO?

Korėjos kare ligi šiol žuvo Pietų Korėjos karių 29,494 ir JAV — 16,057. Sužeistų — 101,097 ir 75,602. Dingusių — 171,273 ir 12,724. Iš viso nuostoliai:

Korėjiečių (piet.)	301,864
Amerikiečių	104,383
Anglų	2,858
Turkų	1,910
Prancūzų	867
Australų	694
Kanadiečių	646
Siamiečių	348
Olandų	343
Graikų	312
Filipinų	285
Kolumbiečių	182
Belgų ir Luksemb.	159
Nauj. Zeland.	59
Piet. Afr.	35

Kai šiandien kalbama apie baigimą visos tos Korėjos istorijos paliekant seną padėtį, pamatuotai klausama — tai dėl ko gi visos tos aukos? O kur dar medžiaginiai nuostoliai?

TRIŲ MATAVIMŲ ŠACHMATAI

Ligi šiol populiarius šachmatai lošiami vienoje 64 langelių plokštumoje, matuojamoje tik ilgiu ir pločiu. Bet yra išrasti ir dabar Amerikoje pademonstruoti šachmatai, kur žaidimas vyksta ne plokštumoje, o kubo, matuojamame ne tik ilgiu bei pločiu, bet ir aukščiui. Tame kubo yra nebe 64 langeliai, bet 512 kubų ir žaidimo dalyvauja ne 32, o 128 figūros. Kitaip sakant, žaidimas vyksta aštuoniuose plokštumose, esančiose viena virš kitos, ir kai kurios figūros gali pereidinėti iš vieno "augšto" į kitą. Pats lošimo prietaisas yra nebe lentelė, o kažkas panašus į stiklinį aštuonių augštų namą, be sienų, stiklo grindimis bei lubomis. Tas prietaisas kaštuoja apie 300 dolerių. Figūros, pradedant lošti, sustatomos trečiąja, ketvirtąja, penktąja ir šeštąja augštumoje.

Jau apie 200 metų, kaip šachmatininkai, norėdami pasidaryti daugiau galvosūkių, stengėsi sukombinuoti tokį lošimą, bet tik prieš 25 metus ta problema išsprendė dr. Kogbetliantz (kilęs iš Rusijos, gyvenęs Prancūzijoje). Sunkiausias klausimas buvo išspręsti, kaip padaryti matą, kada yra tiek daug vietos karaliams gelbėtis. Po ilgų ma-

MŪSŲ SPORTAS

VEDA ALGIRDAS BIELSKUS

LAIKINOJO JAV-bių IR KANADOS LIETUVIŲ FASK-to PRANEŠIMAI

Laikinas JAV-bių ir Kanados Lietuvių FASK-tas, remdamasis JAV-bių ir Kanados Lietuvių sporto klubų atstovų suvažiavimu, įvykusio 1951 m. spalio 28 d., Toronte, įgaliojimai ir savo posėdžio, įvykusio 1951 m. gruodžio 30 d., Chicagoje, nutarimais, skelbia šiuos pranešimus:

PRANEŠIMAS NR. 2

1. Laikinas JAV-bių ir Kanados Liet. FASK-tas, dėl sekmingesnio tarpusavio informavimosi, susijusio su ruošiamu JAV-bių ir Kanados Lietuvių sporto klubų atstovų ir sporto darbuotojų suvažiavimu ir su II-siomis JAV-bių ir Kanados Lietuvių sporto žaidynėmis Clevelande, prašo visus sporto klubus ir pavienius sportininkus bei sporto darbuotojus pranešti savo adresus.

2. Laik. komiteto adresas yra: Algirdas BIELSKUS, 770 E. 91st St., Cleveland 8, Ohio, USA.

3. Laik. komitetas nesima jokioms atsakomybės dėl neuzsiregistravusių sporto klubų ir pavienių asmenų nepainformavimo.

PRANEŠIMAS NR. 3

1. Laikinas JAV-bių ir Kanados Liet. FASK-tas, turėdamas dėmesyje, kad dideli atstumai tarp lietuviškų kolonijų šiaurės Amerikos kontinente gyvenančių tarpusavio sportinį bendradarbiavimą daro sunkiai bemanomą, nutarė laikinai įkurti tris sporto apygardas: I — Chicago, su centru Chicagoje, apimančią Chicago, Detroito, Clevelando ir kitas JAV-bių viduryje esančias lietuvių kolonijas; II — New Yorko, su centru Brooklynje, apimančią Atlanto pakraštį ir JAV-bių rytuose išsimečiusias lietuvių kolonijas ir III — Kanados, su centru Toronte.

2. Pagrindiniai sporto apygardų tikslai yra: ruošti apygardų pirmenybes ir kitokio pobūdžio žaidynes įvairiose sporto šakose, prižiūrėti gyvuojančių sporto klubų veiklą, skatinti

naujų klubų steigimą, puoselėti sportinę propagandą ir palaikyti administracinį ryšį su Laik. FASK-tu.

3. Apygardos vadovybę sudaro apygardos komitetas, kurio pirmininkas yra skiriamas Laik. FASK-to, o kitus narius sudaro apygardoje veikiančių sporto klubų įgalioti atstovai (po vieną iš klubo).

4. Sporto apygardų kadencija automatiškai pasibaigia su Laik. FASK-to kadencijos užsibaigimu.

5. Apie susiorganizavusias sporto apygardas greitai laiku bus paskelbta spaudoje.

PRANEŠIMAS NR. 4

1. Laik. JAV-bių ir Kanados Liet. FASK-tas, susitaręs su Clevelando Lietuvių Sporto Klubu žaibu, rengia II-sias JAV-bių ir Kanados Lietuvių Sporto Žaidynes, kurios įvyks š. m. gegužės mėn. 30, 31 ir birželio mėn. 1 d., Clevelande.

2. Pagal JAV-bių ir Kanados lietuvių sporto klubų atstovų suvažiavimą, įvykusio 1951 m. spalio 28 d., Toronte, nutarimus, Laik. FASK-tas yra įpareigojamas nustatyti žaidynių programą ir jų pravedimo taisykles.

3. Technišku žaidynių pravedimu rūpinasi Clevelando LSK žaibas.

4. II-ųjų žaidynių programa: a) Lengvoji atletika vyrams, moterims ir jauniams; b) futbolas vyrams; c) krepšinis vyrams ir moterims; d) tinklinis vyrams ir moterims; e) stalo teniso komandinės, vieneto, dvejetainio mišraus dviejeto varžybos vyrams ir moterims.

terims ir vieneto — jauniams ir mergaitėms.

Pastabos: a) Jaunių ir mergaičių gimimo datos riba yra 1933 m. gegužės 30 d. imtinai.

b) krepšinis moterims bus žaidžiamas pagal naujas moterų taisykles (6 žaidikės aikštėje);

c) stalo teniso komanda sudaro 3 (trys) asmenys;

d) jaunieji ir mergaitės gali dalyvauti kartu ir vyrų bei moterų klasėse;

e) lengvosios atletikos programa bus paskelbta vėliau.

5. Žaidynių pravedimo tvarka.

Kiekviena sporto apygarda, neanksčiau kaip š. m. balandžio 1 d. ir vėliau, kaip gegužės 15 d., privalo pranešti savo apygardų pirmenybes žaidynių programoje numatytiems dalykams (lengvajai atletikai nebūtinai). Visų komandinių varžybų 1 vietą laimėtojai New Yorko ir Kanados apygardos ir 1 bei 2 vietas laimėtojai Chicago apygardoje kvalifikuosis dalyvauti baigminėse varžybose Clevelande. Lengvojoje atletikoje dalyvių skaičius neapribojamas. Apie dalyvių skaičiaus apribojimą, jei toks bus, stalo teniso vieneto ir dvejetainio varžybose, bus pranešta vėliau.

6. Smulkesnės informacijos apie šias žaidynes bus atskiru aplinkraščiu išsiuntinėtoms visiems sporto klubams ir suinteresuotiems pavieniams asmenims.

Laik. JAV ir Kanados Liet. Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

gallma ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

ATSIKURUSI LEIDYKLA PATRIA

praneša visiems gerbiams autoriams, bendradarbiams ir būliams apie veiklos pradį J.A.V. Moderniai įrengta leidyklos spaustuve siūlo savo patarnavimus organizacijoms, draugijoms, klubams, biznieriams ir pavieniams asmenims. MES SPAUSDINAME bet kuria kalba knygas, žurnalus, įvairias brošiūras, piktinų ir parengimų programas, bei jų skelbimus. Įvairias biznieriams reikalingas sąskaitas, blankus, vizitines kortelės, kvietimus ir kt. DARBAS ATLIKAMAS punktualiai ir pavyzdinai, prityusių spaudo žinovų. P.S. Leidyklos programa bus paskelbta atskirai.

Stamford, Conn.
92 Franklin Street.
LEIDYKLA PATRIA

Margutis steigia muzikos premiją

MARGUTIS, norėdamas įsijungti savo įnašu į PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ jos tautinei dvasiai ir gyvybei palaikyti, paskatinant lietuviškos muzikos kūrybą, steigia 500 dolerių MUZIKOS PREMIJĄ ir ją skiria šiomis konkurso sąlygomis:

1) Už dvi juri komisijos pripažintus geriausias dainas skiriama \$500.00: 1-ji premija \$300.00 ir 2-ji \$200.00.

2) Dainos turi būti originalios, lietuviškos minties, veikurų, nespauštos ir nedainuotos, parašytos solo balsui.

3) Juri komisijai dainos priimamos iki 1952 metų lapkričio mėn. 30 d. Autorius siunčia dainą pasirašo slaptyvardžiu. Atskirame voke pažymi savo tikrą pavardę. Vienas asmuo gali konkursui pateikti ir daugiau dainų. Dainos turi būti parašytos svetima ranka.

4) Konkurse gali dalyvauti viso pasaulio lietuviai muzikai.

5) Premijuotos dainos lieka Margučio nuosavybėje. Nepremijuotos dainos gražinamos autoriams jų nurodytu adresu.

6) Juri komisiją sudaro, pirmininkas Antanas Olis, nariai:

Juozė Augustaitė — Vaičiūnienė, Stasys Baranauskas, Jūzefina Daužvardienė, Aleksandras Kučiūnas ir Antanas Pocius.

7) Dainos siunčiamos šiuo adresu: MARGUTIS — "Dainos Konkursui", 6755 S. Western Ave., Chicago 36, Ill.

8) Juri komisija daro sprendimą absoliutine balsų dauguma.

CHICAGOJ LAUKIAMA MARGUČIO TRADICINIO POKYLIO

Vasario 17 d. Morrison viešbuty, Chicagoj, įvyksta Margučio metinis ir vienas puikiųjų parengimų. Tokią margutietišką šventę Margutis ruošia kasmet, ir jį sutelkia į visą rinktinę Chicagoj lietuvių visuomenę. Iki šiol Margutis vienintelis, kurs bent kartą į metus sutraukdavo visus Chicagoj lietuvių prekybinius, laisvų profesijų žmones, inteligentus. Šiemet tikimasi turėti Margučio pokylį nemažai ir naujakurių, kurie jau baigę įsikurti ir pradeda normaliai gyventi.

Pokylis turės gražią meninę programą, kurią atliks Dainavos ansamblis, pristatydami specialiai parašytą muziką ir dainos vaizdų sceną. Programoj dalyvaus taip pat naujoji ir pasigerėtinai užsirekomendavusi solistė Monika Krinkauskienė, o taip pat ir solistas Stasys Baranauskas.

Simfoninis orkestras, diriguojamas muziką A. Kučiūno, išpildys klasikinę muziką kūrinių ir lydi solistus bei Dainavos ansamblį.

Kita metų Margutis švėš savo 25-kių metų sukaktį ir, girdėti, jau dabar sudaromi planai, kaip šią sukaktį atžymėti. J. K.

BROCKTONE VASARIO 16. MINĖJIMAS

Šiais metais Brocktone Liet. Taryba Nepriklausomybės šventę ruošiasi minėti daug iškilmingiau ir įvairiau, negu iki šiol buvo daroma. Tam tikslui iš visu organizacijų yra sudarytas komitetas, kuriam pirmininkauja Petras Viščinis. Minėjimas įvyks Vasario 10 dieną, 10 val. Sv. Roko bažnyčioje Lietuvos laisvės. Pamaldų metu giedos Vilniaus operos solistas Stasys Liepas.

3 val. p. d. Wintrop School salėje iškilmingas minėjimas, į kurį atsilankys ir žodi pasakys didelis lietuvių draugas Massachusetts senatorius Lodge. Lietuvos Garbės Konsulas Adv. Šalna ir Brocktone miesto burmistras, Pagrindinis kalbėtojas Dr. Brunonas Kalvaitis iš Bostono. Meninę dalį išpildys neseniai

naujoji ir pasigerėtinai užsirekomendavusi solistė Monika Krinkauskienė, o taip pat ir solistas Stasys Baranauskas.

Simfoninis orkestras, diriguojamas muziką A. Kučiūno, išpildys klasikinę muziką kūrinių ir lydi solistus bei Dainavos ansamblį.

Kita metų Margutis švėš savo 25-kių metų sukaktį ir, girdėti, jau dabar sudaromi planai, kaip šią sukaktį atžymėti. J. K.

Bostone įsikūręs muzikol Gaidečio vadovaujamas vyrų choras. Tenka pažymėti, kad tai bus pirmas choro pasirodymas. Dainuos solistas Stasys Liepas, akomponuojant kompozitoriui Jeronimui Kačinskui. Be to, minėjime dalyvaus brocktoniečių labiausiai mėgiamas ir laukiamas Lietuvos valstybinės dramos artistas Henrikas Kačinas.

Nors ir labai nepalankios sąlygos ir nuotainis vyrauja Brocktone, be to, nežūrint, dedamos pastangos sukelti aukų Lietuvos laisvinimo reikalams. Jau padaryta gana graži pradžia. Treminiai paskyrė savo vienos dienos uždarbį. Sandariečiai iš savo kasos paskyrė \$100.00. Brocktone Lietuvių Bakūze taip pat paskyrė \$100.00. Tikimasi, kad ir kiti klubai bei organizacijos prie šio vairo prisidės.

KONCERTAS ELIZABETHE

Sausio 26 d., šeštadienį, Sv. Petro ir Povilo parapijos choras parapijos salėje surengė turtingą dainų koncertą.

Koncerto programą išpildė mišrus ir vyrų choral ir vietos choro net šeši solistai. Be to, Elizabetho lietuvių garbingą koloniją ir suaktyvininką prof. J. Žilevičių pagerbė atvykusi viešnia mūsų valstybinės operos solistė Vincė Jonuškaitė. Viešnia, akomp. prof. J. Žile-

Pagalba Vladui Ivanauskui

Brooklyno Lietuvių Scenos Darbuotojų Sąjunga nutarė surengti koncertą savo sergančiam nariui operos solistui Vladui Ivanauskui padėti. Programoje dalyvaus patys nariai be jokio atlyginimo. Vakaro ruošimo komisiijon, be valdybos pirmininko A. Vasiliausko, išrinkta: Vincė Jonuškaitė, Barbara Darlys, Ro-

vičiui ir Alg. Kačanauskui, padainavo solo septynias A. Kačanausko, Gailevičiaus, Tallat-Kelpšos ir J. Žilevičiaus harmonizuotas senas lietuvių liaudies ir vieną kun. A. Vienažindžio dainą, o Karvelėlį ir Oi kad išaušų išpildė solo su mišriu choru.

Daugis mūsų esame girdę V. Jonuškaitę Kauno Valst. Operoje dainuojant įvairias operų partijas ir arijas, tačiau koncertuose Lietuvoje, tremtyje ir čia, ji tarytum kokia burtininkė, visą savo jautria širdim, lyg jausmų paveikslus kurdama, lieja į mūsų sąmonę Lietuvos kančią, ilgėsį ir meilę!

Vietos klebonas kun. J. Simonaitis padėjo chorui ir viešniai, pažymėdamas, kad ir V. Jonuškaitė šiais metais švenčia dainos jubilėjų. Ta proga įteikta brangiai viešniai puokštė rožių. Koncerto programoje padainuotos net 27 dainos! Koncertas baigtas įspūdinga daina: Tėvynei Laisvės! S. D.

žė Mainelytė, Kazys Vasiliauskas ir St. Modzeliauskas. Sąjungos darbuotojų susirinkimas įvyko pereiną šeštadienį.

Šis vakaras buvo numatytas surengti vasario 3 d. ir jau buvo spaudoje apie tai visuomenei pranešta, bet negalėjo įvykti dėl kai kurių komisijos narių ligos. Koncertas įvyks Apreiškimo parapijos salėje kovo 16 d.

Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija vasario 2 d. paminėjo Klaipėdos krašto atvadavimo sukaktį. Minėjimas įvyko Alliance Hall patalpose, dalyvaujant Mažosios Lietuvos draugams. Paskaitą apie sukaktį skaitė A. Bendorius. Vincė Jonuškaitė, akomponuojant Aleksui Mrozinskiui, pirmoje programos dalyje padainavo Mažosios Lietuvos liaudies, o antroje — lietuvių kompozitorių dainų. Henrikas Kačinas, specialiai pakviestas iš Bostono, rašytavo lietuvių klasiškus. Programą vedė Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos valdybos narys Vilijus Pitkunigis.

Brooklyno lietuviai futbolininkai vasario 10 d., kaip jau žinia, švėš savo komandos legalizavimo šventę. Iškilmės įvyksta Apreiškimo par. salėje, dalyvaujant abiem komandom su vėliavomis. Programą veda Petras Juknys. Po to bus šokiai, grojant Nakties Pelėdų orkestrui.

TAUTINĖS SĄJUNGOS NAMŲ ATIDARYMAS BOSTONE

Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus namų atidarymas įvyks kovo mėn. 1 dieną į atidarymo iškilmės numatyta pakviesti eilę Tautinės Sąjungos veikėjų iš visos Amerikos ir Amerikos valdžios pareigūnus.

Namų atidarymo iškilmės bostoniškiai, kaip informuoja redakcija, jau dabar pradėjo ruoštis. Namai įrengti skoningai, juos rengiant savo darbu prisidėjo ne tik skyriaus nariai, bet ir skautai, kurie tuose namuose dabar turi savo būklą. Oficialus namų įrengimo užbaigimas buvo įvykdytas Naujųjų Metų išvakarėse.

Nepriklausomybės atstatymo — Vasario 16 dieną akto minėjimą. Minėjimas įvyks šeštadienį, vasario 16 d., 7:30 val. vakare Ne-munas svetainėje, 48 Green St. Waterbury, Conn.

Kaip kas metai, taip ir šįmet Lietuvių Care ir Relief Klubas ruošia 34 siuntinius seneliams ir ligonims, kurie dar randasi tremtinių stovyklose, ligoninėse Vokietijoje.

Pagrindinis siuntinių turinys yra maistas, riebalai, kava, drabužiai ir t.t. Siuntiniai baigiami pokuoli, ir vasario 16 dieną bus atiduoti paštui.

Minėjimo programoje dalyvaus Kazimiera Campe, Thomas Matas, Vladas Janušauskas, El-se Bogushas, Veronika Venslauskienė, Neris Šimkus, Liudas Bajorinas, Carolyn Panaraskas, Carolann Lailskas, Dollys ir Gaigalas. Po minėjimo bus skani vakarienė, kalbos, deklamacijos, pranešimas šalpos klubo metinės veiklos ir kt.

Kurie tik atjauciate nelaimingus tautiečius, pasilikusius tremties stovyklose, taip pat, kurie norite pagerbti vasario 16 dienos šventę, maloniai kviečiami atsilankyti. Minėjimo pradžia 7:30 val. vakaro.

Šis minėjimas yra graži Waterbury šalpos klubo tradicija. Pirmą jį per minėjimą pasiuntė 33 siuntinius, o šįmet 34.

RADIO VALANDOS KONCERTAS

Bostono ir apylinkės lietuviai kovo mėn. 9 d., 3 val. So. Boston High School Auditorijoje, Thomas Park, išgirs dainuojant Ip. Nauragį, Drangeliene — Darlys ir matys šokant baletu artistę T. Babuškaitę.

Šių menininkų pasirodymą Bostono rengia Stepono ir Valentinio Minkaus radio valanda.

WATERBURIJ ŠALPOS KLUBO VASARIO 16-osios minėjimas

Lietuvių Care ir Relief Klubas ruošia Lietuvos Valstybės

VERTIMAS

"TĖVELI... NUPIEŠK MAN LAISVĘ"

"Zuzana laiko mane Rembrandtu".

"Ji neperblogiausiai piešia karves, mėnulius ar arbūzus. Bet kiekvieną kartą, kai tik išgirsta naują žodį, ji nori, kad aš tai nupieščiau. Ne, ji atsisakymo nepripažįsta... Tai "Laisvė" aš nupieščiau Amerikos vėliavą ir tuo ji pasitenkino.

"Vėliau aš galvojau: kaip kitaip galima žodį "Laisvė" išaiškinti? Pavyzdžiui...

"Kai bažnyčios varpas prabyla, — skambina jis Laisvė. Visuomet kai balsavimo lapas yra pažymimas, jis balsuoja už Laisvę. Kiekvienas algos čekis, gaunamas iš Republic Steel yra pieštas ant Laisvės. Visi laikraščiai turi Laisvę savyje.

"Laisvė yra svarbus dėsamas dalykas visose geresnėse Amerikos mokyklose. Tavo vairuojama mašina yra Laisvės modelis. Visi radijo ir televizijos aparatai yra nustatyti ant Laisvės. Kiekvienas policininkas, pareigos metu, vaikšto Laisvės gatve... Amerikoje.

"Žinoma, mes mėgstam Laisvę, nors ne visos valdžios užsieny ją mėgsta. Vistiek... saugokitės mūsų pačių tarpie vietinių komunistų, socialistų ir piktų skleidėjų, kurie stengiasi pakeisti Laisvę. Taip pat saugokitės, nereikalingo žmonių pinigų išleidimo, vistiek ar valstybės, state ar miestą.

"Žinokite, mūsų tėvai paliko mums visą šią neblogą valstybę... su visom Laisvėm. Ar nebūtumėm prasti tėvai, jei mes palikume bankrutuojančią Ameriką savo vaikams.

REPUBLIC STEEL

Republic Building, Cleveland 1, Ohio

Republic sustiprėjo tvirtorį ir laisvoj Amerikoje. Republic gali LIKTI stipri tik Amerikoje, kuri pasilieka tvirta ir laisva.

...Amerikoje, kuri skolina daug už pažangą žmėnėms ir masinoms jos nesukaitoniems fabrikams. Ir per šiuos fabrikus Republic tarnauja Amerikai. Geras pavyzdys galima rasti kelų vedimo industrijoje, kuri pravedė daugiau kaip tris milijonus mylių vieškelį, kurie kerta šią valstybę nuo pasienio iki pasienio ir nuo krašto iki krašto. Plieno traktoriai išlygina kelią, po to seka lygtuvai, maišytojai, formų tiesėjai, kanalizacijos vamzdžiai... sgrasas yra ilgas. Visi pieno dirbiniai, kurių dauguma gaunama iš Republic fabriku.

"Daddy...draw me a Freedom"

"Susie thinks I'm Rembrandt."

"She's not too bad at drawing cows or moons or pumpkins. But every time she hears a new word, she expects me to draw it for her. She doesn't take no for an answer... so, for 'Freedom,' I drew her an American Flag and she was satisfied.

"Later I thought: how else can you describe a word like 'Freedom'? For instance...

"When a churchbell peals in America, it rings Freedom. Every time we mark a ballot, it votes for Freedom. Each paycheck I get from Republic Steel is drawn on Freedom. Our newspapers have a rustle of Freedom to them.

"Freedom is a major subject in every good American School. The auto you drive is a deluxe Freedom model. All radio and TV sets are tuned in to Freedom. And every cop pounds a beat on Freedom Street... in America.

"Sure, we like Freedom, and some governments abroad don't. But... watch out for the home-grown commies, socialists and hate-mongers among us who are trying to get us to turn our Freedoms over to the 'State'. Watch out, too, for wasteful splurging of public funds by the government... federal, state and local, alike. This is one sure shortcut to the loss of our personal Freedoms.

"Y'know, our fathers passed along to us a pretty wonderful country... with all the important Freedoms included. Wouldn't we be pretty poor parents if we, in turn, handed over a socialistic, bankrupt America to our kids?"

REPUBLIC STEEL

Republic Building, Cleveland 1, Ohio

Republic BECAME strong in a strong and free America. Republic can REMAIN strong only in an America that remains strong and free... an America which owes much of its progress to the men and machines of its countless industries. And through these industries, Republic serves America. A good example can be found in the Road-building Industry, responsible for the more than three million miles of highways that crisscross our nation from border to border and coast to coast. Steel earthmovers pave the way, followed by graders, mixers, forms, roadbed wire mesh, drainage pipe, guard rails... the list is long. All products of steel, much of which comes from the mills of Republic.

For a full color reprint of this advertisement, write Department F.P., Republic Steel, Cleveland 1, Ohio

TAUPYTI GALITE IR LAISKAIS! TAUPYKITE PAS SAVUS!

STANDARD FEDERAL

STIPRIAUSIA TAUPYMO ISTAIGA AMERIKOJE MOKA AUKŠTĄ DIVIDENDĄ

TURTAS per \$31,000,000
ATSARGOS FONDAS \$ 3,600,000

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Ave., Chicago 32, Ill.
JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas • Telef. Virginia 7-1141
Istaigos valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 4 val. po pietų, ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro, trečiadieniais uždaryta.

TREMTIES leidiniai

V. Putino — Mykoliaičio ALTORIŲ ŠEŠĖLY, visos 3 dalys vienoje gražiai įrištoje knygoje 4 dol.

Igno Šeiniiaus KUPRELIS, įrištas drobėj 2 dol.

Vytauto Alanto naujas romanas PRAGARO POSVAISTES, 433 pusl., įrištas drobėje 3,5 dol.

Šios knygos — gražūs Jūsų būto papuošalas bei tinkamiausia dovana. Jūs galite užsisakyti per TREMTIES atstovus.

Clevelandiečiai knygas gauna Dirvoje

Chicagoje užsisakoma šiuo adresu:
Mr. A. Siliūnas, 5125 So. La Crosse Ave., Chicago 38, Ill.
ir kitose TREMTY skelbiamose atstovybėse.

Clevelande ir APYLINKĖSE

TAUTINĖS SAJUNGOS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Tautinės sąjungos skyriaus visuotinis narių susirinkimas įvyksta sekmadienį, vasario 10 d., 11 val. 30 m. Lietuvių salėje (žemutinėje).

Narių dalyvavimas būtinas. Bus renkamas naujas skyriaus pirmininkas ir aptariama tolimesnė veikla.

Tautinės Sąjungos skyrius Vasario 16 d., 8:00 val. Ansel Cafe patalpose šaukia iškilmingą susirinkimą.

Susirinkimo metu apie vasario šešioliktąją kalbės Vincas Rastenis.

Po iškilmingo susirinkimo tose pačiose patalpose įvyks V. Rastenio išleistuvės.

Ir iškilmingajame susirinkime ir V. Rastenio išleistuvėse kviečiami dalyvauti ir ne skyriaus nariai. Norintieji dalyvauti praneša Dirvai ir įmoka po 1 dol. vaizdų reikalams. Pranešti iki vasario 14 d.

VASARIO 16 DIENOS MINĖJIMAS

Šiais metais Vasario m. 16 dienos minėjimą rengia Clevelando ALT-o skyrius. Minėjimas įvyks vasario m. 17 dieną, Public Auditorium Mažono Teatro salėje.

Minėjime kalbės ALT-o Vykdomojo Komiteto pirmininkas Leonardas Šimutis. Minėjimo programą išpildys solistai: Juzė Kristolaitytė, Julius Kazėnas, taip pat ir Julius Kazėno vedamas vyrų oktetas.

Minėjimo metu Tautos Fondui bus renkamos aukos. Teko patirti, kad kai kurios organizacijos jau dabar pradėjo iš savo narių aukų rinkimą ir surinktas aukas organizuotai perduos minėjimo metu ALT-o skyriaus valdybai.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIMAS JAUNIMUI

Clevelando Skaučių Tuntas "Neringa" ir Skautų Vietininkija vasario mėn. 17 d., 11:30, Lietuvių salėje ruošia visiems lietuvių vaikams

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą.

Įdomi programa vaikams. Į minėjimą kviečiame visus suaugusius ir mažus, senuosius ir naujuosius ateivius.

Prašome nevėluoti; minėjimą pradėsime punktualiai.

LIETUVIAI DALYVAUS FESTIVALIJE

Tretysis Clevelando Tarptautinio Instituto festivalis įvyks vasario 10 d., sekmadienį, Music Hall. Bus du septyktaliai — 2 val. p. p. ir 8 val. vak.

Tarpe 30 tautinių grupių, dalyvaus ir lietuvių šokėjų grupė, vadovaujama Vyt. Aukštuolio. Grupės organizavimo iniciatorius yra Ateities klubas. Jo atstovus Vyt. Valaitis energingai rūpinasi šokėjų suradimu ir repeticijomis.

Clevelando lietuviai kviečiami skaitlingai festivalyje dalyvauti.

Bilietai po 2.50, 1.50, 0.75 ir 0.50 parduodami Cleveland Press, International Institut ir Burrows (419 Euclid Ave.) krautuvėje.

PAMINĖTA UNIVERSITETO SUKAKTIS

Clevelande esančios akademinės organizacijos ir Kultūros Fondo skyrius vasario 3 d. surengė Vytauto Didžiojo universiteto 30 metų sukakties minėjimą. Minėjimo metu kalbėjo paskutinis rektorius prof. Graurogkas ir Doc. A. Damušis. Minėję programą atliko solistė J. Kristolaitytė ir Čiurlionio ansamblio vyrų choras. Minėjimą pravedė A. Augustinavičienė.

Minėjime buvo susirinkę apie 250 clevelandiečių. Minėjimo programą nuotaiką kiek sugadino šv. Jono kolidžo salės tvarkytojai, susirinkusius gerą pusvalandį išlaikę lauke, lijan lietui. Buvo pradingęs raktininkas...

STUDENTŲ VAKARE

Vasario 3 d. Clevelande Lietuvių Studentų Draugija surengė pirmą savo vakarą. Programą išpildė patys studentai ir jų kviešti talkininkai. Pianu skambino Klimaitė, savo fejletoną skaitė Barzdukas, šoko A. Raulinaitienė, pranešinėjo V. Raulinaitis.

Visa studentų vakaro nuotaiką sugadino tariami linksmieji vėjai (Z. Dautartas, H. Johansonas ir J. Dautartas). Jų "menas" buvo tokios rūšies kupletai, kuriuos prieš daugelį metų, sąskaitas suvedinėdami, "dainavo" prasti kaimo berniukai.

Clevelando studentai, o ypač programos tvarkytojai turėtų žinoti ko tokiais "menais" norima pasiekti: studentams paramos ar svečių įtikinimo, kad tos paramos dar neverti.

ZURNALO "AIDAI"

VAKARAS — PREMJERA

Š. m. vasario 10 d., 6 v. vak.
Lietuvių salėje bus vaidinama

J. Grušo 4 v. drama

"TĖVAS"

Clevelando lietuviškąją visuomenę prašome gausiai dalyvauti.

Bilietai guanami "Dirvoje" ir Spaudos kioske.

Bilietų kaina \$1.50, \$1.00 ir 50 c. moksleiviams (nenumuotos).

Vaidinimo dieną kasa Lietuvių salėje bus atidara nuo 4.45 val. p. pietų.

Prašome punktualumo.

Veikalą režisuoja akt. P. Maželis
Dekoracijos dail. V. Raulinaičio

Rengėjai

APLANKYKIME LATVIUS

Jau ne naujiena, kad, atgavinę Nepriklausomybės dienų tradiciją, lietuviai, latviai ir estai mini vieni kitų tautines šventes. Clevelande latviai pirmieji 1951 m. gražiai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dieną (lapkr. 18 d.).

Kaip jau paskutiniame Dirvos numeryje pranešta, Clevelando latvių kolonija rengia Vasario 16-sios minėjimą vasario 9 d., 7 val. vak. (šeštadienį) Čekų Sokol klubo salėje, 4314 Clark Ave. (44 W. ir Clark kampas, pasiekiami Clark Ave. tramvajumi nuo Public Square).

Dideliame mieste tai nėra toli. Lietuviai kviečiami gausiai nuvykti į brolių Latvių rengiamą Vasario 16-ios minėjimą. Kartu tai yra gera proga revizituoti latvius, kurie jau kelias atvejais yra gausiai lankęsi Lietuvių salėje. Parodykime, kad broliškų tautų vienybės ugdymas nėra vien tik kelių entuziastų reikalas.

Lietuvių-Latvių Vienybės
Clevelando Skyrius

KAUKIŲ BALIUS

Įvyks vasario mėn. 24 d. Lietuvių salėje. Pradžia 7 val. vakaro. Bilietai po 1 dol. Visi clevelandiečiai šiam kaukių baliui prašomi iš anksto ruoštis. Už tris idomiausias kaukes bus duodamos vertingos dovanos. Kaukes ir visus kitus svečius linksmins R. Gylis kapela.

ADVOKATO JULIUS SMETONO PRIEMIMO VALANDOS

Nuo vasario 1 d. iki kovo 15 d. adv. Julius Smetona įtersantus priima:
Kasdien nuo 5 val. iki 8 val. v. šeštadieniais: nuo 10 iki 12 v. ir nuo 5 iki 8 val.

DOVANAI! SPECIALIAI VALENTINO DIENAI

Graži žalia spalvos vazą dovanai galima gauti perkant tužiną bet kokios rūšies gėlių.

Nuo vasario 6-tos iki 14-tos.
FRIENDLY FLOWER
6901 Superior Ave., HE 1-6339.
Nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park

EX 1-0911

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys.
virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ZEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams.
lietuviškoje krautuvėje

PADEKA

Nuoširdžiausiai dėkojame ponoms Stėlai Greičius ir Reginald Brazaitei už surengtas mums mūsų užpirktuose namuose įkurtųjų vaizdus, o taip pat visiems atsilankiusiems svečiams už suteiktas mums dovanas.

Elena ir Povilas Mikėys

PARDUODAMI

Dveji kailiniai paltai, trys kostiumai, kelios suknelės ir sijonai. Gerame stovyje. Labai pigu. 14-to numerio.

Room 717, Allerton Hotel

GEORGE WAYLONIS

keturių vyrų orkestras įvairiems parengimams. Prieinama kaina. Tel.

UL 1-2993

BALFO RINKLIAVA

Paskutinę savaitę Balfui aukojų:

Po 10

K. M. Marcinkevičiai.

Po 6

A. J. Gradinskas, Kl. Matusėvičius.

Po 5

Dora Antulytė, N. J. Apanavičiai, J. Damušis, B. Grauzinis, Ig. Janavičius, S. P. Jurgutavičiai, P. Kudukis, A. Lapinskas, Ed. Maziliauskas, D. Mokišius, Vl. Mickūnas, A. Puškoriūtė, M. Papirtis, H. Papirtis, V. Rocičevičius, P. Stungys, V. Stungis, I. J. Stagnūnas, P. Tamulionis, J. Zygas, Ant. Zaloga.

Po 4

El. Pr. Stempuzis.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba randai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudus kompanijos pirm, neu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas

Popieriuotojas

Apkaivavimas ar patarimas reikale Jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telef.: POTomac 1-6899

COMING!

STARTING FEB. 11th
DAILY MATS. (Except Feb. 11, 12, 13, 14) \$1.50 & \$2.00, Inc. Tax. NIGHTS (Exc. Sun., Feb. 17 & 24) \$1.50, \$2.00, \$2.40, \$3.00 Inc. Tax. Prices for Sat. Mats. & Washington Birthday same as eve. Mats. 2:15 P.M. — Nites 8:15 P.M. Doors open at 1:00 P.M. & 7:00 P.M.
TICKETS NOW ON SALE AT
RICHMOND PUBLIC HALL

Po 3

V. Aukštuolis, A. Bridžius, Br. Bračkienė, V. Samatauskas, M. Venclauskas, J. Zygas.

Po 2

M. V. Andriukaitis, V. Bacevičius, A. Beržinskas, B. Bacevičienė, J. Daugėla, B. Garuckas, K. Gelažis, J. A. Jankauskas, J. Jakštas, J. Kaulauskas, J. B. Klorikaitis, L. Kazėnas, O. Liutkus, J. Lapinskas, M. Miškinis, P. A. Petraitis, Pr. Pesys, Vl. Petukauskas, Pr. Peculaitis, J. Sukarevičius, S. V. Stasai, J. Švedas, S. Zienius, B. Žukas.

Po 1

J. Azusienis, Amerikos lietuvis, W. Andriukaitis, A. Bartkus, V. J. Barskas, E. Bridžiūnienė, A. Bacevičius, J. Chaleckienė, M. Demokaitis, L. Evan, K. Gaizutis, A. Gylis, S. Garla, J. Gurbienė, M. J. Ivanavičius, Pr. Kulkauskas, A. Kiela, A.

Kubliekas, M. V. Korsakas, I. Kavaliauskienė, A. Liutkevičius, St. Liškauskas, V. Lukonis, J. Laučius, J. Mišauskas, K. Masilionis, S. Mudrauskienė, J. Milmanas, J. Maladauskas, V. Melinauskas, A. Mikeliūnas, T. Naunėikienė, K. Nemanis, V. Navarskas, J. Petrauskas, J. Petkus, D. Petkevičienė, P. Radvila, M. Rudzevičius, K. Romelis, Pr. Rich, A. Sargdienė, G. Sukes, W. Stiner, A. Skudis, V. Sadauskas, P. Saukalas, K. Skripkus, V. Svareas, P. Voleišaitė, A. Valatkevičius, K. Zinkevičius.

Po 0,50

A. Dulskienė, A. Kesten.
Trys BALFO Sk. Valdybos

Patark ir kaimynui,

kad prenumeruotų

DIRVA

DEKIT BANKAN PINIGUS, SUTAUPYTUS VARTOJANT MONCRIEF SILDYMO * GASAS SISTEMA * ALIEJUS

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

PRANEŠIMAS

Svarbu įsidėmėti, kad LIETUVIŲ BANKE už santau-pas įdėtas iki 1952 m. sausio 10 dienos palūkanos bus skaičiuojamos nuo sausio 1 dienos. Pasinaudokite šia proga.

Lengvai prieinama taupymo vieta — LIETUVIŲ BANKAS.

Taupymas yra Federal Insurance Corp. — JAV valdžios saugumo užtikrintas — kiekviena knygtė iki \$10.000.

Darbo valandos nuo 9:30 iki 3:00 val.
Trečiadieniais iki 12:00, šeštadieniais iki 1:00 val.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: MAin 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiau pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudus-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Pilnai padengta apdrauda UTAH 1-4516
WM. DEBBS PAINTING CO.
WM. DEBESIS
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai.
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Wilkelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė
Aldona Wilkeli - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE. HEnderson 1-9292

JAKUBS. & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licenzijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1-1763

INCOME TAX

Pajamų mokesčių blankos užpildomos

P. P. Muliolio istaigoje

kiekvieną dieną

nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

Pajamų mokesčių blankas užpildo: P. P. Muliolis, Joseph Muliolis, C. P. Šukys, Joseph Liblinger ir Christina Graff.

C. P. Šukys mokesčių blankus pildo vakarais ir šeštadieniais po darbo banke.

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 6820 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: ENdicut 1-4486. Redaktorius BALS GAIDŽIČNAS (buto telefonas: GARfield 1-7406).

Ka Vlikui parašė Australijos ir Venecuelos lietuviai

Australijos ir Venecuelos lietuviai seniai turi savo metinius suvažiavimus. Tuose suvažiavimuose buvo svarstyti ne tik krašto lietuvių reikalai, bet ir bendri politiniai bei visuomeniniai klausimai.

Aktualiaisiais klausimais ty krašto lietuvių priėmė rezolucijas ir jas pasiuntė paliečiamoms įstaigoms.

Australijos lietuviai priėmė rezoluciją Vlikui taip rašo:

Australijos lietuvių bendruomenės Krašto Tarybos suvažiavimas, įvykęs 1953 m. gruodžio mėn. 29-30 dienomis, Melbourne, atkreipia ypatingą dėmesį į mūsų naikinamos tautos išlaisvinimą subūriant ir suvienijant tam visus lietuviškus veiksmus.

Būdami neskatilingi ir labai išblaskyti, turime visu rimtumu rūpintis kaip nors išlaikyti galimą tarpusavio tarpusavį ryšį ir didžiausią vienybę, nes visiems mums yra aišku, kad tik tai visi drauge glaudžiai ir nuosekliai suvienijant ir suvienijant tam visus lietuviškus veiksmus.

Siaip žiūrėdami į VLIKą, mes trokštame jame matyti lietuviškos vienybės konsoliduotą ir vadovą.

Mes, A.L.B. Tarybos nariai, manome esant tinklinga:

1. Baigti partinius nesutarimus.
2. VLIKą išleisti Mažosios Lietuvos atstovą.
3. Nedelsiant ratifikuoti susitarimą rugsėjo 2-12 dienomis pasirašytą su Nepriklausomos Lietuvos Diplomatinio Sefto.
4. Rasti būdą bei priemonių sueti į glaudesni kontaktą su visa organizuota kovojančia lietuvių visuomene.

Jonas Valys

Prezidiumo Pirmininkas J. Liutkutė

Prezidiumo sekretorius

Venecuelos lietuvių vardu Vlikui rašta pasiuntė Bendruomenės Taryba. Tame rašte pasakyta:

Dabartiniai lietuvių išeivijos uždaviniai yra suformuoti į du pagrindinius postulatus: lietuvių išlaisvinimas ir kova dėl Lietuvos laisvės.

Visi gerai žino, kad tie uždaviniai kiek jie yra svarbūs, tiek jie yra sunkūs. Sunkūs dėl visos išorinės aplinkos lietuviams, kai lietuviškoji masė, išbarstyta po erdvę pasauli, yra atsidurusi prieš svetimybę pavojų, kurį mes gerai suprantame, kad jis mums duoda laiko bėgyje. Ir kova dėl Lietuvos laisvės yra labai sunki, kai mūsų atstovaujančių mūsų krašto laisvės — teisingumo reikalą, yra tiek maža, o mūsų krašto pavergėjas savo skaičiumi yra toks milžinas.

Todėl, suvedus tuos, aukščiausius suminėmus du postulatus į vieną — LIETUVOS REIKALĄ, užreikala reikėtų ginti dideliu užsispirimu, su pasiaukojimu, su dideliu vieningumu ir entuziazmu.

Tam dideliu darbu toną turėtų duoti mūsų vadovaujantieji institutai. Bet jie yra dvejopo charakterio: faktiškas bet tarpautiniu atžvilgiu neoficialus — VLIKas ir oficialus — Lietuvos diplomatai. Abu tie institutai mums yra savaip brangūs. Tad ir norime pirmoje eilėje, kad jų dvejų vadovybių žodžiai ir patarimai Lietuvos reikalui būtų paremti jų pačių tarpusavio darnumo pavyzdžiu. Ir taip pat, kad ir VLIKas būtų vieningumo simboliu savo darnumu tarp savo narių.

Deja, VLIKo vedamoji politika Mažosios Lietuvos atstovavimo klausimu VLIKe įnešė nemažą neskanus rūgimo lietuviško visuomenėje. Ypač kai visuomenė yra parodžiusi aiškų nusistatymą už Mažosios Lietuvos atstovavimą VLIKe.

O ypač VLIKo politika Lietuvos Diplomatinio atžvilgiu ne tik neparodė gero pavyzdžio, bet dėl 1951 m. spalio mėnesio pasitarimo su Diplomatinio delegacija sukėlė gilaus susirūpinimo visose išeivijoje.

Tai visa ne tik nekelia entuziazmo periferijoje, bet veikia destruktiviai ir, taip jau ne lengvai varomą darbą Lietuvos reikalui mūsų gyvenime krašte. Būtų skaudžiai nuostabu, jei i mūsų tautos istorijos lapus būtų įrašyti faktai, jog ir 20-ajame mūsų Lietuvos reikalui byloje, ypač pačiu sunkioju Lietuvos metu, kenkė mums ne tik svetimieji, bet kenkėme mes patys sau tarpusavio nedarnumu aukštojoje vadovybėje, kaip tie istoriniai „plikbajoriai“ anų laikų seimuose.

Sito susirūpinimo vedini, laikome savo pareigą pareikšti VLIKui šiuos mūsų pageidavimus:

1. VLIKas turi apjungti visus lietuvių išeivijoje aktyviai besireiškiančių politinių susibūrimus, su Lietuvos revindikacinių žemių atstovais imtinai;
2. VLIKas turi rasti būdą patikrinti pasaulio lietuvių daugumos nuomonę svarbiausiais Lietuvos reikalo klausimais, kaip tą siūlo diplomatinio seftas, pagal jo pareikšimus lietuviškoje spaudoje;
3. VLIKas turi būti tarpusavyje ir rasti darnumą su Lietuvos Diplomatinio ir atsiskaityti tokių veiksmų, kurie duotų progos žeminti šias reikalingas ir garbingas Nepriklausomos Lietuvos įstaigas;
4. VLIKas turi įsikšti savo autoritetu ir raminti tokius išsišokimus viešajame gyvenime, kuriais yra diskredituojami kai kurie Lietuvos vadovaujantieji veiksniai, tiek žeminamas Lietuvos vardas.
5. Vadovaujantieji Veiksniai tarpusavyje darnumu turi susitvarkyti Lietuvos laisvinimo kovą.

Išpildžius šiuos pageidavimus, esame nuomonės, kad tai padėtų pasaulio lietuvių bendruomenės vadovaujantioms institucijoms atskiruose kraštuose sukelti didesnę susirūpinimą Lietuvos reikalui visuose lietuviuose, juose stiprėtų vienybės supratimas ir nuolatiniais protarpiais gimtųjų juose pasigeretino entuziazmo brangiosios Tėvynės labui.

Venecuelos Lietuvių Savišalpos Bendruomenės Taryba

KITUOSE LAIKRAŠČIUOSE

SKUNDŽIASI VLIKU

Daugelis grupių dabartine padėtim Vlike skundžiasi. Nutarė viena karta pasiskusti ir „Darbininkas“. Štai kaip atrodo to skundo viena dalis:

„... Užsakytas su Vliko Polit. Komisijos pirmininku Dr. P. Karveliu pasikalbėjimas spaudai, deja, iki šiol nepasirodęs nei Vliko su VT organe (koks kad bent turėtų būti Elta), nei kitur. Jei kiti neduos, tai bent Elta turėtų apie tai paskelbti plačiai visuomenėi. Gi, kaip žmonėse šnekama, ten Polit. Komisijos pirmininkas davęs dėl kilusių nuomonių skirtingumo su kai kuriais diplomatais etc. ju ridini aptarimą, pasisakęs dėl siemet sušaukimo JAV-se Lietuvos laisvinimo seimo ir visos eilės kt. aktualių problemų. Reikia tikėtis, jog tam interview, nors reikšmingam tik vieno Dr. P. Karvelio nuomone, kurio jis tariasi

surades „visoms grupėms priimtina aukso formulę“.

vis dėlto kada nors teks pro visas cenzūras išvystyti pasaulio šviesą...“

Toliau „Darbininke“ skundžiamasi dėl Vliko laikraščio ir dėl asmenų, kurie esą Vlike netinkami. Skunde nieko nepas-

1. VLIKas turi apjungti visus lietuvių išeivijoje aktyviai besireiškiančių politinių susibūrimus, su Lietuvos revindikacinių žemių atstovais imtinai;
2. VLIKas turi rasti būdą patikrinti pasaulio lietuvių daugumos nuomonę svarbiausiais Lietuvos reikalo klausimais, kaip tą siūlo diplomatinio seftas, pagal jo pareikšimus lietuviškoje spaudoje;
3. VLIKas turi būti tarpusavyje ir rasti darnumą su Lietuvos Diplomatinio ir atsiskaityti tokių veiksmų, kurie duotų progos žeminti šias reikalingas ir garbingas Nepriklausomos Lietuvos įstaigas;
4. VLIKas turi įsikšti savo autoritetu ir raminti tokius išsišokimus viešajame gyvenime, kuriais yra diskredituojami kai kurie Lietuvos vadovaujantieji veiksniai, tiek žeminamas Lietuvos vardas.
5. Vadovaujantieji Veiksniai tarpusavyje darnumu turi susitvarkyti Lietuvos laisvinimo kovą.

Išpildžius šiuos pageidavimus, esame nuomonės, kad tai padėtų pasaulio lietuvių bendruomenės vadovaujantioms institucijoms atskiruose kraštuose sukelti didesnę susirūpinimą Lietuvos reikalui visuose lietuviuose, juose stiprėtų vienybės supratimas ir nuolatiniais protarpiais gimtųjų juose pasigeretino entuziazmo brangiosios Tėvynės labui.

Venecuelos Lietuvių Savišalpos Bendruomenės Taryba

kyta, kad kai kurios grupės, nebeturėdamos Vokietijoje Vliko darbu asmenų, jų „skolinas“ iš draugiškų grupių ir tokie nauji grupių atstovai vaidina ne ištisas partijas... Jei jau visi Vliku pradeda skystis, tai galgi verta vieną kartą padaryti reviziją ir geriau susitvarkyti?

Iš LAIŠKŲ REDAKCIJAI

Dėl „Tėviškės“ visi patenkinti. Daug esu apklausinęs jauniausios kartos atstovų.

Pas mus 6-7 metų lietuviškai pabuvę 6 mėn. koledžuose, grįžta pas tėvus užmirę lietuviškai. Namuose (laikė atostogų) kalba poterių angliškai po to turi sukalbėti maldą už karalių ir sugieduoti himną. Jei nemokės angliškai, poterių ir religijos pamokų, nepereis į kitą skyrių. Kalbant poterių lietuviškai, užmiršta angliškai ir vėl bėda.

P. L., Australija

Atrodo, būsiu „Dirvos“ amžinuoju skaitytoju, nes tuos tarpu, ji domisi tokiais įvykiais, kurie nepritaipoma prie „Draugo“, nė prie „Naujienu“. Antai, pav., apie L. Tr. B-nės apylinkių atstovų suvažiavimą š. m. sau-

Vliko nario J. Brazaičio pareiškimas spaudai

Vasario 2 d. Brooklyne, Ateitinių Ramovėje (Ang. Kar. parapijos namuose) buvo sukviešti laikraščių atstovai pasikalbėti su Vliko ir jo Vykd. Tarybos nariu J. Brazaičiu.

Savo pagrindiniame pareiškime, kurio santrauka buvo atsiųskusiems išdalinta, J. Brazaitis padarė jau žinomų Vliko uždavinių ir darbų apžvalgą. Čia to nekartosime, nes tai samprotavimai, kurie Vliko įvairiais atvejais viešumai jau yra buvę, kai kurie net ne po vieną kartą, pareikšti. Kiek būdingas gal tik išskaičiavimas pajėgų, kurios Vlikui, anot pranešėjo, talkininkauja:

„Jungtinės Valstybės nuo pat Lietuvos okupacijos pradėjo veikti energingai ALTA, o nuo perėmimo veikliai įsijungė lietuvių patariamoji grupė prie Free Europe. Sudeiktai su Vliko nusistatymais jie yra prisijungę veikti šiam reikšmingame bare, Vliko Vykdomoji Taryba, pasiskelbama Europoje, savo veiklą sukelė į europinį kontinentą. Kaip Amerikoje techniškieji darbai tenka patariamajai grupei su ALTO įstaigoms, taip Europoje tam reikalui yra teikiamos likusios diplomatinės jėgos. Taip Prancūzijoje, Vliko kviečiami, prof. J. Baltrušaitis, min. E. Turauskas, karo attachė pulk. J. Lanskoronkis, o taip pat atsikišusieji uždaviniai min. J. Savickis yra įsijungę į darbą ir drauge su Lietuvos atstovu Paryžiuje Dr. S. A. Bačkio sudaro labai veiklią ir kompetentingą ekipą reprezentuoti Lietuvai tarptautiniame gyvenime politinius, kultūrinius, karinius klausimus. Jų dėka Lietuva gali praktiškai pasireikšti ne tik per Europinį Sąjūdį, bet ir per federalistus, tarptautinį komitetą krikščioniškajai kultūrai ginti, egziličių žurnalistų organizaciją, o taip pat nevisuomenę lietuvių sambūrius. Kitose kraštuose belike po vieną žmogų toje veikloje. Tačiau jų darbai tenka labai vertinti. Šveicarijoje — p. S. Garbauskas, Italijoje žurnalistas V. Mincevičius. Čia pat pažymėtina dideli nuopelnai Pietų Amerikoje veikiantio žurnalisto p. K. Čihiro. Su dideliu pagiesimu vokiškai kalbančioje Šveicarijoje bei Vokietijoje yra įsijungę ešty rašytojas, Šveicarijoje vienas iš populiariausių, E. Schaper, kurio straipsniai, radijo pranešimai, o ypačian pasakytų apie pusantro šimto, baigiančių Lietuvos katalikų laiško Šv. Tėvų skaitymu, yra sukėlę didelio susidomėjimo“.

Kiek toliau dar buvo paminėtas ir vysk. Brizgys, Vliko paveldimu lankęsis Ispanijoje ir Portugalijoje, panašiai, kaip J. Savickis Skandinavijoje. Joki kiti organai, sambūriai ar asmenys Vliko talkininkų ar bendradarbių išskaičiavime nebuvo paminėti.

Po įvedamojo pareiškimo, buvo iškelta eilė klausimų, kurių svarbesnius uosis atsakymais, kiek sutrumpinta forma, čia ir neroduodame:

K. — Ar minėtoji Paryžiaus ekipa (Bačkis, Baltrušaitis, Lanskoronkis, vėliau Turauskas) yra Vliko pastangomis sukurta, ir ar Vlikui nebuvo žinoma, kad ši ekipa ta pačia kryptimi veikė net prieš Vliko susidarymą?

K. — Dabar ji veikia Vliko paveldimu, pagal atitinkamus Vliko nutarimus.

K. — Kokius iš tikrųjų žygius atliko Vliko pirmininkas ir šios dienos pranešėjas, neseniai lankydami Paryžiuje?

A. — Buvo įteiktas JT Organizacijai trumpas memorandumas dėl penocido, papildytas ankstyvesniu tuo pačiu reikalui memorandumu rinkiniu, ir buvo išleistas, atsišaukimas, ragins rašyti atitinkamus laiškus delegacijoms JTO susirinkime, be to buvo

sio 6 d. sužinojau iš... „Dirvos“. Niekas prieš suvažiavimą ir po jo neparašė. Mūsų apylinkėje vicepirmininkas buvo painformuotas pirmininko kun. S. apie įvyksimą suvažiavimą tik iš vakaro. Ir jeigu kitur panašiai būtų, tai atrodo buvo daromos pastabos, kad visuomenė nieko nesužinotų.

S. C., Chicago

pasitarimų kitais reikalais su Paryžiuje veikiančia komisija. K. — Ar Vliko pirmininkas pats tą memorandumą kam įteikė?

A. — Ne, jį įteikė Paryžiaus komisijos nariai.

K. — Kodėl Tamsta esi priešinąs Vliko Delegacijos ir Liet. Dipl. Sefto susitarimo patvirtinimui?

A. — Spaudoje yra paskelbtas Lietuvių Fronto nusistatymas tuo klausimu. Kadangi aš esu tos organizacijos Vlike atstovas, tai ir mano nusistatymo motyvai tie patys.

K. — Kodėl Vliko pirmininkas pirmą kartą palankiai nusistatęs susitarimo atžvilgiu, o paskui balsavo prieš?

A. — Vliko pirmininkas man, kad susitarimo protokole turėjo būti įrašyta ar bent baigiamoje kalboje paminėta klausulė, je pasitarimuose Diplomatinio sefto statuso klausimas nebuvo svarstytas. Delegacija tačiau to nei į protokola įrašė, nei kalboje nepaminėjo, todėl pirmininkas balsavo prieš.

K. — Kodėl Vlikas yra nusistatęs prieš Mažosios Lietuvos atstovo išleidimą į Vliką?

A. — Ne Vlikas nusistatęs, o jį sudaranties grupės. Naują narių į Vliką gali priimti ne patys jo nariai savo posėdyje, o Vliką sudarantį grupių atstovai, ir jie čia turi tokiu klausimu visi sutarti. Jei bent vienas yra prieš, klausimas negali būti teigiamai išspręstas. Tais buvo sutarta pačioje pradžioje, Vliką sudarant. O šiuo klausimu yra ne vienodos nuomonės, tai ir teigiamo nutarimo negali būti. Jei ML atstovą priimtum tik kaip Klaipėdos krašto atstovą, tai tuo būdu parūžta tendencija į autonomizmą, o autonomijos kartotiekas menori. O jei čia būtų kalbama apie visos Mažosios Lietuvos atstovą, tai tas būtų nesudaranties tarptautinė teisė, nes negalima dalykas, kad dar teberevendituojamos srities atstovas jau iš anksto būtų priimtas nariu ir seimo funkcijas vykdančią organą.

Be to, prieš man išvykstant p. M. Brakas man yra pakartotinai pareiškęs, kad šiomis aplinkybėmis ML Taryba nei norėtų jelti su savo atstovu į Vliką ir tuo būdu pasidaryti grupių nesutarimuose arbitru. Pagaliau, ML Taryba esanti natenkinta dabartine padėtimi, kad jos atstovas yra Vykdomoji Taryboje. Kadangi dabar ML Taryba gali efektyviai veikti ir dalyvauti bendrame darbe.

K. — Ar Tamsta pritarti spaudoje pasirodžiusiems straipsniuose, diskredituojantiems Lietuvos diplomatus?

A. — Aš nepritariu jokiems straipsniams, kurie ka nors diskredituoja. Tik aš nežinau, ar buvo mūsų spaudoje straipsnių, kurie diskredituotų diplomatus.

K. — Kaip iš tikrųjų įvyko dr. Meierio pakėlimas į ministerio laipsnį.

A. — Apie tai patyriau tik čia iš spaudos ir nieko daugiau nežinau. Viena aišku, kad jeigu toks aktas pripažintas, tai kiekvieno atveiu yra gerai, vistiek, kaip tas aktas būtų buvęs atliktas.

K. — Kas dalyvaus numatomoje platesnės visuomenės konferencijoje, kuri būsianti šaukiama Lietuvos laisvinimo veiklai aptarti?

A. — Šiuo reikalu bus tariamasi su ALT, Laisv. Eur. patariamąja grupe, Mažosios Lietuvos Taryba, Pas. Liet. Bendruomenės vadovybe.

K. — O kaip su Liet. Rezistencijos Santarve?

A. — Vliko nuomonė Rezistencijos santarvės reikalu buvo paskelbta per Eltą. Ji į Vliką dėl bendradarbiavimo nesikreipė, ji sudaryta maždaug tu pačių asmenų, kaip pirma buvo Vliko ar BDPS grupė, ir jos buvimas

yra skaldomas reiškinys — tokiu buvo nuomonė. Manau, kad ji nėra pasikeitusi.

K. — Ar nenumatoma dėl kvietimų susitarti tarp Vliko ir Diplomatinio Sefto?

A. — Vykdomoji Taryba susitars su ALT ir kitais, o Vlikas patvirtins kvietimų asmenų sąrašą.

K. — Ar gali būti, kad Vliko su Diplomatais nesutarimo priežastis yra finansiniai klausimai?

A. — Negali būti, nes Vlikas su pasiuntiniais neturi jokių bendrų finansinių sąskaitų.

K. — Kaip Tamsta žiūri į spaudoje pasirodžiusius priekaištus dėl paraginimo per Eltą reikalauti Rooseveltienės atšaukimo iš JAV delegacijos JT Organizacijoje ryšium su jos vienu pasisakymu?

A. — Apie tai sužinojau irgi tik čia iš spaudos. Galbūt priekaištai pamatuoti, kiek tai liečia takto reikalą.

K. — Ar Tamstos nuomone Vlikas jungia visą lietuvių bendruomenę užsienio politinėje Lietuvos išlaisvinimo kovoje?

A. — Manau, kad didžiumą, bet

ne visą. Kitaip nebūtų Vlike pareikšimų įstoti į Vliką, pvz., iš Liet. Aktyvisty Fronto, Liet. Atgimimo Sąjūdžio, nebūtų Liet. Rezistencijos „Santarvės“. Vlikas ir nesijaučia esąs tik užsienio esančios lietuvių bendruomenės atstovas. Jis yra visos tautos balsas. Be to, Badeno sutarimu, jis yra įgaliojotas veikti Lietuvoje veikiančios rezistencijos vardu.

K. — Kam daugiau energijos pašvenčia Vlikas: ar kovai dėl Lietuvos laisvės, ar tarpusavio santykiams aiškinti?

A. — Norėčiau šį klausimą atversti atgal: kam daugiau iš tų dvejų dalykų energijos skiria spauda? Jei spauda daugiau dėmesio kreiptų į esminius, o ne į organizacinius klausimus, tai tas atitinkamai atsispindėtų ir Vliko darbe.

Red. Past.: Dėl visos eilės šiame pasikalbėjime paliejamų klausimų teks dar atskirai pakalbėti. Manome, kad ir skaitytojai pareikš savo nuomonių.

Stalino įpėdinystės paslaptis

„Orkidėjos ponui Malenkovi“ — tokio pavadinimo straipsnyje, primenančiame pagarsėjusio rašytojo James Handley Chase „juodųjų“ romanų seriją, anglų savaitinis žurnalas „The Economist“ bandė praskleisti Stalino įpėdinystės paslaptis.

Malenkovas — vice premjeras ir Politbiuro narys — neseniai atšventė gimimo dieną. Jam sukako 50 metų. Tai šventei pakenkinti išlaidos sukėlė daug komentarų. Kaip kalbama apie Stalino sosto paveldėjimą, Malenkovo pavardė dažniausiai stotoma tuo po Molotovo. Tai patvirtina faktas, kad naujoji karta sovietuose jau prasimuša į pirmas eiles ir bandys užimti vietą kuo arčiau valdžios vadeliu, kurios jau slysta iš persenusio Stalino rankų.

Rusai turi tris lyderius — vadu kartas. Iš Stalino vienmečių — tu kurie jau turi daugiau kaip 70 metų — liko tik vienas Vorosilovas, be jokios specialios itakos, paprastas statistas. Gabiausiai buvo paties Stalino eliminojoti — likviduoti, o kiti jau mirė. Sekanti karta, maždaug dešimtį metų jaunesnė, savo priskyti turi Molotovą, „prezidentą“ Švernį ir vice premjerą Kaganovičų. Malenkovas priklauso trečiajai kartai, kuri iškilo apie 1930-40 metus, ir kurios pačiu įjymiausiu atstovu buvo Ždanovas, kiek vėresnis už Malenkovą, pastarojo atstirus konkurentas. Ždanovui ir Ščerbakovui nūmirus bei Voznesenskiui paslaptingai staiga dingus, Malenkovas liko neįnėijamas ir vienintelis „jaunimo“ atstovas, turįs apie save „švarų“ akira-tį...

Jo praeitis yra tokia pat, kaip ir visų naujųjų biurokratų, kurie įgyjo autoritetą ir jėgą Stalino šešėlyje ir, kurie formavosi pagal savo vadovą. Malenkovas nei kalbėtojas, nei rašytojas — jo jėga glūdi organizaciniuose kabumuose. Jis moka kontroliuoti ir vairuoti sovietinį aparatą. Jis pradėjo karjerą 1920 metais užimdamas mažą vietą partijos sekretariate ir 1930 metais jau buvo paskirtas organizuoti Maskvos kompartijos skyrių „naujais pagrindais“. 1941 metais jis įrašomas kandidatu į Politbiurą, ir, kas dar svarbiau, priimamas nariu į Orgbiurą, kuriam pavesta kontrole vietinės partijos kadrų. Tuo po karo jis tampa pilnateisiu Politbiuro nariu. Vėliau jis siunčiamas drau-

ge su Ždanovu į pirmąją Kominformo sesiją ir pagaliau tampa vice premjeru.

Malenkovas negali prilygti Molotovui nei vyresniskumu, nei vaidmeniui sovietinėje politikoje ir jos vedime. Tačiau reikia atsiminti Malenkovo darbštumą ir pajėgumą — potencialą — ypač dar ir dėl to, kad jis dabar yra kontroliuojantis, visagalis Orgbiuro narys ir kaip tik iš tokios pozicijos, kuri duoda galimumus taisyti visas partijos aparato virveles, iš kur pats Stalinas savo laiku iškopė į viršūnę.

Humoristai sako, jei kada nors Stalinas numirs ir bus laidojamas, reiks stebėti laidojimų tvarką — kas pirmas eina pasakui karštą. Tai busias geriausias nurodymas kaip sunumeruotas kandidatų į diktatoriaus sąrašas. Jei Molotovas eitų pirmuoju numeriu, Malenkovas antruoju, tai grūžinas Berija, visagalės MVD viršininkas, greičiausiai sektų tuoj iš paskos, ant kulnu mindamas ir špygą kišenėj laikydamas...

J. Masulis, Paryžius

AKTORIU UŽDARBIS AMERIKOJE

Daugelis mano, kad Amerikoje aktoriai yra gerai atlyginami. Tačiau tik kartais geriausi atlyginami esama tik mažo skaičiaus. Daugumas ne tik menkai atlyginami, bet dažniausiai neturi nuolatinio darbo aktorijos profesijoje. Amerikoje yra tik šeši aktoriai, kurie per metus uždirba daugiau kaip 100,000 dolerių. Tik penki nuosimčiai visų profesionalų aktorių uždirba apie 10,000 per metus. O šiaip jau, suėmus visus Amerikos aktorius profesionalus ir jų visų uždarbi išdalinus visiems po lygiai, vidurkis 1951 metais išėjo tik 799 dolerių per metus. Ir tai tas vidurkis buvo 50 dolerių augtesnis, negu 1940 metais.

Seniausiais ir gražiausiai Huetruotas lietuviškos minties žurnalas.

MARGUTIS

Isteigė kompozitorius A. VANAGATIS. Kaina metams \$2.00. Susipažinti siunčiamas dovanai. 6755 So. Western Ave. Chicago 36, Ill.

Second Section — Monthly
Youth Section — appearing with
No. 6 * February 7, 1952

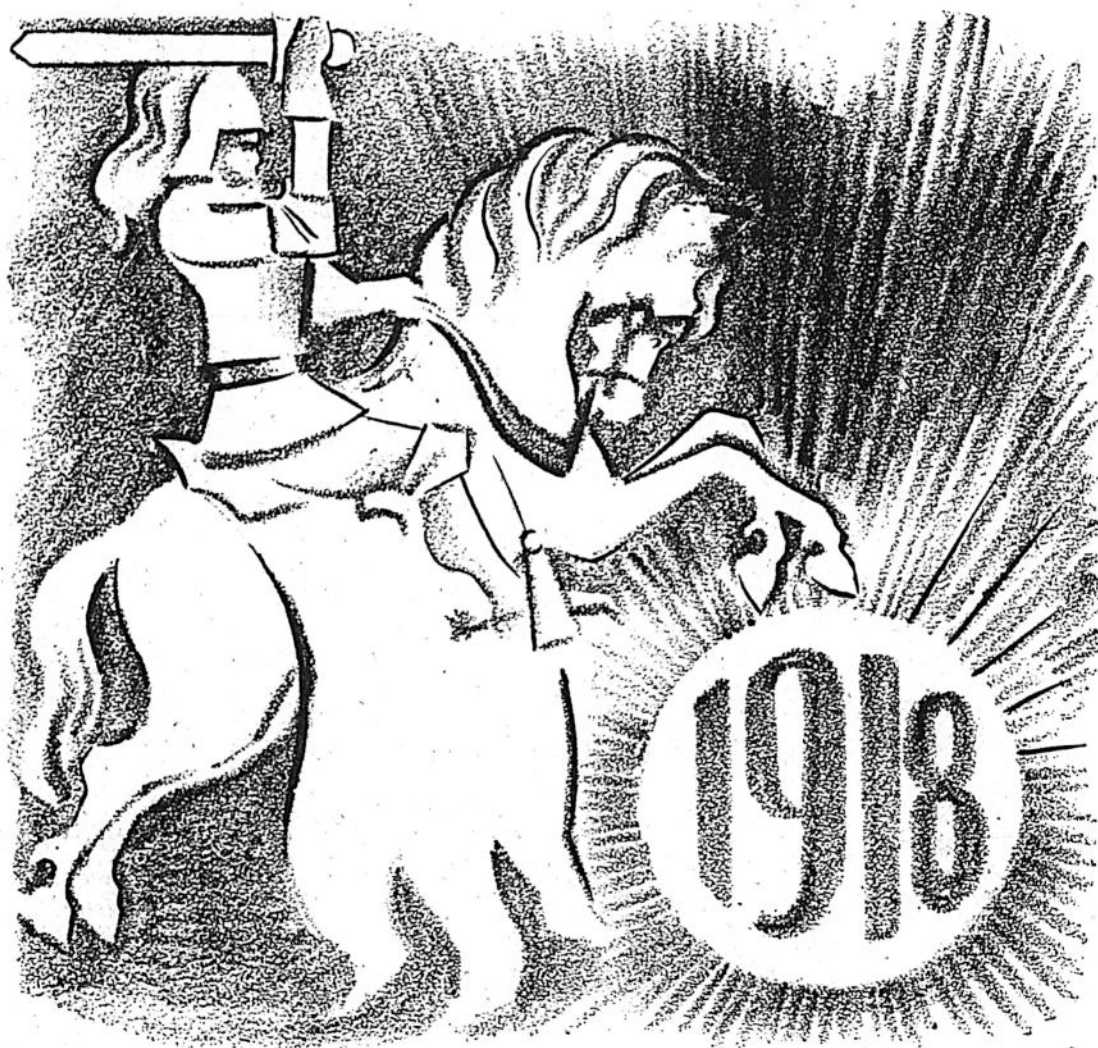

DIRVA

★★★
THE FIELD

Antroji dalis — Mēnesinis
priedas priaugančiam jaunimui
1952 m. vasario 7 d. * Nr. 6

TĒVIŠKĒLĒ

TĖVIŠKĖLĖ

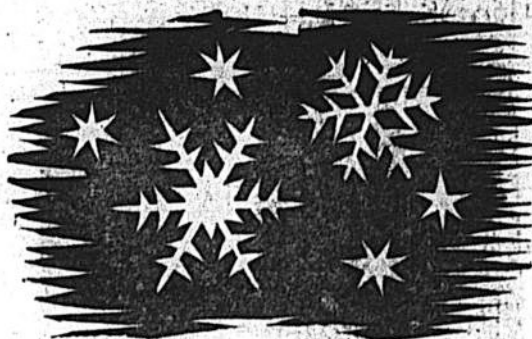
1952 m. vasario mėnuo — Nr. 4

Redaktorius

VLADAS VIJEIKIS

Redakcijos adresas:

Tėviškėlė, 2313 W. 91 St.
Chicago 20, Ill.

LAISVĖS VARPAS

Laisvės varpė, kuris kabėjo karo muziejaus bokšte Kaune, ir kurį padovanojo Lietuvai Amerikos lietuviai, įrašyta: O SKAMBINK PER AMŽIUS VAIKAMS LIETUVOS, KAS NEGINA LAISVĖS, TAS NEVERTAS JOS.

Šis varpas į Lietuvą buvo atvežtas Lietuvai atgavus nepriklausomybę, tačiau šių žodžių prasmę lietuviai žinojo jau labai seniai. Todėl jie niekad nepaliovė kovoje dėl laisvės.

Šimtą ir dvidešimt metų Lietuva buvo rusų caro vergijoje. Išmirė tie, kurie laisvę buvo pažinę, tačiau laisvės troškimas paliko gyvas naujai gimstančių ir augančių lietuvių širdyse. Ir todėl, kai 1918 metais pasklido laisvės šūkiai, tai tuojuo pat atsirado daugybė savanorių pasiryžusių tą laisvę apginti.

Vasario 16 d. švęsime Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo sukaktį. Švęsime toli nuo savo tėvynės, kurią ir vėl trempia žiaurūs okupantai. Lietuva surakinta sunkiomis grandinėmis verkia, kaip tai pavaizdavo "Tėviškėlės" skaitytojas Stasys Šimaitis (žiūr. 54 pusl.). Rusiškai durtuvai

apsupę ją. Tačiau debesyse skrieja Vytis. Tai lietuvių laisvės ir nepriklausomybės ženklas. Ir galbūt jau nebetoli tas laikas, kada laisvės Vytis sušvitruos kardu ir laisvės saulė nušvys Lietuvoje.

O tuo tarpu mes visi turime budėti, kad laisvės troškimas neapleistų mūsų, bet dar labiau augtų ir tvirtėtų mūsų širdyse. Ir kai Lietuvai sušvis laiminga Vasario 16 diena, žinokime, kad tada mes jaunieji turėsime užimti mūsų tėvų vietą ir parodyti, kad mes kaip ir mūsų tėveliai mylime savo tėvynę ir mokame kaip ir jie dėl jos dirbti ir aukotis. Todėl jau dabar turime toms atsakingoms pareigoms uoliai rengtis. Privalome stropiai mokytis, neužmiršti lietuvių kalbos, kodaugiau sužinoti apie savo tėvynę. Būdami stropiais mokiniais dabar, būsime geri darbuotojai ateityje.

REDAKTORIUS PRAŠO VISUS ĮSIDĖMĖTI, kad "Tėviškėlei" laiškus rašyti ir uždavinių sprendimus siųsti reikia ne į Clevelandą, bet į Chicago, antrame puslapyje nurodytu adresu. Kitaip laišakai pavėluoja aplink bekeliandami.

LAISVĖS REGĖJIMAS

VIKTORAS ŠIMAITIS

Iš pasaulio plataus begalinio,
Kur tik plaka lietuvių širdis,
Į tėvų ir senelių Tėvynę
Skrenda laisvės viltis ir mintis.

Pro nuogų durtyvų milijonus
Prasilaužia audringu žaibu
Ir į pavergtą Nemuno klonius
Trenkia skambančių laisvės varpu.

Trupa kruvinos plieno tvirtovės.
Šauna saulėn linksmi vyturiai.
Skuba sėjai laimingi artojai.
Laisvės riksmo pilni pagiriai!

Gedimino pily plėvėsuoja
Garbingoji tautos vėliava!
Iš pasaulio plataus begalinio
Šaukia mus mylima Lietuva!

P A R A D A S

P. SURVILA

— Tėveli, — pašaukė Juozukas, — ar "Tėviškėlės" paštininkas neatnešė?

— Ne, šiandien "Tėviškėlės" nėra. Šiandien tik viena "Dirva" atkeliavo. Kitą savaitę gausi ir "Tėviškėlę". Bet štai čia rašo, kad mūsų mieste bus švenčiama iškilmingai Vasario 16 dienos šventė. Eisim visi į minėjimą.

— Ar Lietuvoje taip pat būdavo minėjimai? Taip pat visi susirinkdavo į salę?

— Žinoma. Būdavo ne tik minėjimai, bet taip pat ir parada. Eidavo kareiviai, šauliai, skautai, mokiniai. Visai taip, kaip tu matei kai buvo švenčiama Amerikos nepriklausomybės šventė.

— O tu tėveli, ar vaikščiojai parade?

— Žinoma. Aš buvau šaulys ir mūsų būrys dalyvaudavo parade. Kartais būdavo šalta, net veidai įraudavo nuo šalčio, bet taip dar gražiau atrodydavo mūsų paradas. Kelis kartus man teko nešti pulko vėliavą.

Juozukas susimąstė. Jis savo mintyse matė augštaūgį savo tėvelį su gražia plevesuojančia vėliava. Jis net užmigęs sapnavo didelį paradą Lietuvoje. Ir jis žygiavo kartu su tėveliu. Buvo daug žmonių, grojo orkestrai.

Ir taip jam įstrigo į galvą paradas su vėliavomis, kad jis sugalvojo Vasario 16 d. vėliavėlę prisiegti prie savo švarkelio. Tai bus beveik kaip paradas. Ir taip Juozukas ėmė rengtis švęsti Lietuvos nepriklausomybės šventę. Jis paprašė mamos, kad jam padarytų mažytę vėliavėlę prie atlapo. Paskui jis sugalvojo, kad ir jo jaunesnės dvi sesutės, Janytė ir Birutė, kurios dar nevaikščiojo į mokyklą, turi taip pat tą dieną būti su vėliavėlėmis. Todėl jis paprašė mamos, kad padarytų dar kelias vėliavėles.

— O kaip manai, Juozuk, kad ir mes su tėveliu tą dieną pasipuoštumėm lietuviškom vėliavėlėm? — paklausė mama.

Juozukas net pašoko iš džiaugsmo, kad mama pritaria jo sumanymui.

Paskui jam atėjo mintis, kad jis pats iš popierio padarys lietuviškų vėliavėlių ir Vasario 16 d. papuoš visą butą. Ištisą savaitę jis buvo užsiėmęs šiais darbais. Ir štai pagaliau atėjo lauktoji vasario 16 d. Juozukas pasipuošė lietuviška trispalve ir kišenėje dar turėjo keletą savo draugams.

Pertraukos metu visi vaikai domėjosi jo vėliavėle, o vienas paklausė, kam jis ją dėvi, ir sužinojęs, kad šiandien Lietuvos nepriklausomybės šventė, paprašė:

— Juozuk, duok man vieną vėliavėlę. Aš irgi noriu šiandien ją nešioti.

Tas kuris prašė buvo latvis ir Juozukas rimtai ėmė mąstyti ar nelietuvis gali lietuvišką vėliavėlę nešioti ar ne. O latviukas jam pareiškė:

— Kai bus Latvijos nepriklausomybės šventė tai aš tau tada duosiu latvišką vėliavėlę.

Tada Juozukas prisegė lietuvišką trispalvę latviukui ir išdalino visas turėtas vėliavėles kitiems vaikams.

Grįžęs namo Juozukas rado abi savo sesutes bėgiojančias po kambarį su vėliavėlėmis. Ir čia jam atėjo į galvą viena mintis. Jis nieko nesakė mamai ir su Janyte ir su Birute kažką rengė. Jie visi trys ilgai šnabždėjosi ir kažką darė. O mamai paklausus, pasakė, kad turėtų kantrybės iki tėvelis grįš iš darbo. O kai tėvelis grįžo, tai Juozukas paprašė abudu tėvelius susėsti svečių kambaryje. Tėvelis ir mamytė ste-

bėjosi, kas čia gali būti rengiama. Bet ilgai laukti nereikėjo.

Štai pro miegamojo duris pasirodė Juozukas su vėliava rankose. Paskui ėjo Birutė ir nešė Vyties paveikslą. O paskui visus žygiavo jauniausioji Janutė ir traukė vežimėlį su visomis savo lėlėmis ir meškiuku. Visi trys dainavo: "Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka..."

Paradas pražygiavęs per svečių kam-

barį, pasuko virtuvės link, paskui per valgomąjį vėl grįžo atgal.

Tėvelis apkabino savo vaikus ir labai susijaudinęs pasakė:

— Tai mano vaikai! Tai išaugs geri lietuviai! Bus tikri patriotai!

Pasibaigus paradiui, tėvelis visą vakarą pasakojo vaikams apie Lietuvą. Taip Juozukas su seselėmis atšventė vasario 16 dieną namie, o sekmadienį visi atsilankė mi-nėjime.

MUS KVIEČIA

dalyvauti tarptautinėje vaikų piešinių parodoje

Tarptautinė meno mokykla ir galerija Philadelphijoje organizuoja vaikų piešinių parodą, kurioje kviečiami dalyvauti visų tautų vaikai. Parodos organizatoriai per Lietuvos Generalinį konsulą Joną Budrį kreipiasi į lietuvius kviesdami visus nuo 3 iki 16 metų amžiaus vaikus į talką.

Parodai priimami piešiniai turi būti originali kūryba nedidesni kaip 18x24 colių.

Prie piešinio turi būti pažymėta autoriaus vardas, pavardė, amžius, kurioje mo-

kykloje ir kuriame skyriuje mokosi ir adresas. Šios žinios kartu su piešinio vardu turi būti surašytos kitoje piešinio pusėje žemai dešiniame kampe.

Norintieji šioje parodoje dalyvauti Lietuvos skyriuje prašomi piešinius atsiųsti "Tėviškėlės" redakcijai iki vasario 20 d.

Patartina piešinius siųsti lietuviškų temų. Čia yra labai graži proga parodyti Lietuvos okupaciją, jos vargus. Lietuvos gamtą, žmones. Savojo krašto pasiilgimą ir t.t.

PRANAS VAIČAITIS

Pranas Vaičaitis gimė 1876 m. vasario m. 10 d., Santakų kaime, Sintautų valsčiuje. Baigęs gimnaziją ir įstojęs į universitetą, jis uoliai bendradarbiavo tuometiniuose lietuvių laikraščiuose. Bestudentaudamas labai vargingai gyveno versdamasis pamokomis ir kitais uždarbiais. Sunkus gyvenimas pakirto jėgas ir Pranas Vaičaitis susirgo džiova, kuri jį, vos 25 metų vyrą, galutinai pagraužė! Paliko pluoštą eilėraščių, kuriuose gyvai atsispindi savos žemės meilė. Daugelis jo eilėraščių apie rusų priespaudą, atrodo lyg būtų šiandien parašyti.

YRA ŠALIS

PRANAS VAIČAITIS

Yra šalis, kur upės teka
Linksmi tarp girių užlančių,
Ir meiliai tarpu savęs šneka
Prie giesmininkų vieversių.

Ten prakaitas aplieja žmones
Prie vasaros sunkių darbų
Ir prastas parėdas marškonis
Apdengia sanarius visų.

Bet tave meiliai pavaišina,
Kaip tik nueisi į svečius, —
Ten tave myli, valgiūdina,
Kiek tik daleidžia išteklus.

Ir grakščios tos šalies merginos
Ten žydi vis kuonuopuikiau...
Šalis ta Lietuva vadinasi.
Bet aš — neilgai ten buvau...

Atsimenu, kada į guolį
Saulutę prašo vakarai,
Ir gieda lietuviai — varguoliai,
Nes pabaigti dienos darbai...

Kaip tąsyk mergos veidą skaistų
Prie rūtų lenkia kveplančių,
Dainuodamos, jas meiliai laisto,
Lelijų skinas žydinčių...

Atsimenu, kaip vakars šiltas
Po vasaros kaitrios dienos
Ir oras, ramumu pripiltas,
Prieš norą traukia prie dainos...

Kaip tąsyk varpas sunkiai gaudžia
Ir jis girdėt toll, toll...
Seniai jau paukščiai medžiuos snaudžia,
Bet pats užmigti negali...

Kaip upės vandens, mintys teka,
Idėjos reiškiasi galvoj;
Gamta su tavim, rodos, šneka:
"Gražu, gražu mūs Lietuvoj"!

O, tėviškė, koks mielas kraštas,
Kurio taip netekau ūmai, —
To neišreikš nei vienas raštas,
Tą pasakys vieni jausmai...

LIETUVIŠKI PAPUOŠIMAL. Čia matomi papuošimai yra paimti iš lietuvių liaudies meno lobyno. Jie buvo naudojami senovėje puošiant namus, baldus, darbo įrankius ir kitus daiktus. Pabandykite juos nupiešti ir sudaryti papuošimus savo sąsiuvinų viršeliams, knygų aplankams ir kitokiems darbeliams.

ABECĖLĖ

Šiuo kartu turime tris raides. H raide yra ne lietuviška ir ji vartojama tik nelietuviškos kilmės žodžiuose.

Kai mokote savo mažuosius broliukus ar sesutes skaityti, tai pasistenkite surasti daugiau žodžių prasidedančių ta raide, kurios mokotės. Pabandykite ir nupiešti. Labai būtų malonu, kad savo piešinėlius atsiųstumėte "Tėviškėlės" redaktoriui.

ALDUTĖS KNYGA

"Tėviškėlės" redakcijoje yra gauta visas pluoštas rašinėlių apie Aldutės knygą. Šio apsakymelio pradžia buvo įdėta "Tėviškėlės" 2 nr. 30 pusl. Kas parašė pabaigą, prašome atsiųsti iki vasario mėn. 30 d. Bus sudaryta speciali komisija, kuri perskaitys visus rašinėlius ir už geriausiai parašytus paskirs dovaną. Balandžio mėn. "Tėviškėlėje" galėsite paskaityti geriausį rašinėlį. Taigi, paskubėkite.

ŽAIDIMAI

Žąsis gaudyti

Žąsinas ir vilkas — kurie moka kalbėti, kiti žaidėjai — žąsys.

Žąsinas stojas pirmas. Žąsys rikiuojas viena paskui kitą žąsinui iš paskos. Pirmieji žąsis apsikabina žąsiną per pusiaują ir visos kitos žąsys viena kitą apsikabina per juosmenį.

Vilkas — toliau, pasilankstydamas "žabus renka" ir kalbasi su žąsinu:

Žąsinas: — Padėk, Dieve!

Vilkas: — Ačiū, ačiū.

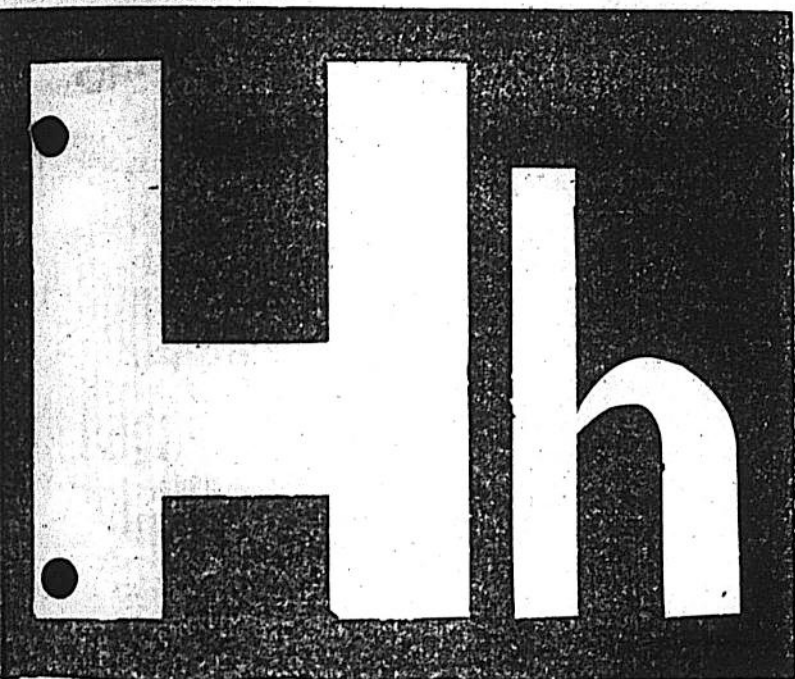
Ž. — Ką čia dirbi?

V. — Žabus renku.

Ž. — Kam tie žabai?

V. — Ugnelei kurti.

Ž. — Kam ta ugnelė?

V. — Šaukšteliams mazgoti.

Ž. — Kam tie šaukšteliai?

V. — Jukelei srėbti.

Ž. — Iš kur gausi jukeles?

V. — Anoj pusėj marelų skraido pulkas žaselių...

Sulig tais žodžiais vilkas puola žasų gaudyti, žasys nuo jo bėga.

Žaidimo taisyklės: žasys viena kitos ir žasino stipriai laikos per juosmenis rankomis susikibus, negalima iš vidurio laikius paleisti; negalima už rūbų laikytis. Žasinas negali vilko stverti nė prilaikyti. Vilkas žasys gaudo iš galo, aplinkui apibėgdamas. Jis negali žasų stvastyti per žasina, negali iš vidurio gaudyti, iš galo, jei žasys nevilkrios gali ir kelias iš eilės paliesti. Vilkas negali kitaip žasies gaudyti, kaip tik ranka paliesdamas; katrą vilkas rankabus palietęs — ta skaitos sugauta. Žaidžiama lauke ir kambary.

"13"

Kaikurie žmonės sako, kad skaičius 13 yra nelaimingas. Kodėl? Jie ir patys to gerai nežino. Pažvelkite į Jungtinių Amerikos Valstybių didįjį antspaudą ir ten rasite:

13 raidžių paraše "E PLURIBUS UNUM".

13 žvaigždžių virš erelio.

13 debesėlių, kurie supa žvaigždes.

13 juostų ant skydo.

13 strėlių vienoje erelio kojoje.

13 lapų šakoje, kurią laiko erelis.

13 uogų šakoje, kurią laiko erelis.

Ir vis dėlto Amerika yra viena laimingiausių šalių pasaulyje.

Š E Š Ė L I S

Buvo pietų laikas. Mama paėmė ant rankų patį mažąjį broliuką. Šiandien jis pirmą kartą valgys daržoves. Aušrelė ir Ramutis atsisotojo greta pažūrėti, kaip patiks jų mažiausiajam broliukui morkų košė. Bet vos pirmą šaukštą mama prinesė jam prie lūpų, jis susiraukė ir savo mažą rankele pastūmė šaukštą šalin.

— Atrodo, kad jam nepatinka morkos, — pasakė Ramutis.

— Jis nevalgo todėl, kad jis nežino, kaip skanios yra morkos, — pasakė mama. Mes visados nemėgstame tų dalykų, kurių gerai nežinome. Žinote, tai man primena istoriją apie vieną berniuką, arba tikriaus sakant apie jo šešėlį. Ar papasakoti?

— Papasakok, mama, papasakok, — sušuko abudu vaikai kartu.

— Gyveno kartą vienas berniukas, — pradėjo mama. — Jis nemėgo valgyti. Tiesa, jis labai mėgo saldinius, ledainius ir kitokius skanėstus, bet jis nenorėjo valgyti nei sriubos, nei košės, nei mėsos, nei daržovių. Tuo tarpu, kai jo brolis ir sesutė viską valgė, kasdien augo ir stiprėjo, keistasis berniukas nieko nevalgė ir diena iš dienos plonėjo.

— Palaukite tik dar kiek laiko, — pasakė jo mama, — ir iš jo teliks tik šešelis.

Taip ir įvyko. Po kurio laiko iš berniuko beliko tik plonas šešelis.

— Šešeliui nėra reikalo užimti vietą prie stalo, — pasakė kartą tėvelis. Ir berniukas turėjo pasitraukti nuo stalo.

— Šešeliui nereikia žaislų, — pasakė jo sesutė ir ji

pasiėmė sau patinkamus žaislus.

— Kam šešeliui reikalingos knygos? — paklausė jo broliukas ir pasiėmė visas knygas.

Keistojo berniuko šešelis vaikštinėjo vienas liūdnas, neturėjo su kuo žaisti ir neturėjo ką veikti. Pagaliau jam pasidarė taip liūdna, kad jis nubėgo pas mamą į virtuvę ir ėmė verkti.

— Aš nebe noriu būti šešėliiiiiiiisssss. Aš noriu būti vėl berniukaaaaaaaas....

— Gerai, — pasakė keistojo berniuko mama, — tai labai lengva padaryti. Tu turi vėl valgyti.

Šešelis negaišo laiko. Jis tuojau sėdo prie stalo ir suvalgė didelę lėkštę sriubos ir didelį gabalą mėsos su daržovėmis. Ir vėl jis tapo berniukas. Nuo to laiko jis kasdien augo ir tvirtėjo, kol tapo kaip ir visi kiti berniukai.

Lyg tik mama baigė savo pasakojimą, mažasis broliukas išsižiojo, lyg prašydamas morkų košės.

— Matai, mama, — pasakė Aušrelė, — mūsų mažasis broliukas nenori tapti šešėliu.

(Iš anglų kalbos)

Al. Ro.

AISOPO PASAKOS

VARLĒ IR JAUTIS

— Mamyte, — tarē mažas varliūkštis savo mamai, didelei varlei, — aš mačiau didelį, didelį baisūną. Jis buvo toks didelis, kaip kalnas, su ragais ant galvos, su ilga uodega, o jo kanopos perkeltos pusiau.

— Et, vaikeli, — atsakė didžiulė varlė, — tai ūkininko Baltaičio jautis. Jis visai nėra toks didelis, kaip tau atrodo. Jis tik trupučiuką storesnis už mane, ir aš la-

bai lengvai galiu tapti tokia plati kaip jis. Žiūrėk.

Taip pasakiusi ji pradėjo pūstis.

— Ar jau panaši aš į jautį? — po kiek laiko paklausė ji.

— O, ne. Jis kur kas storesnis už tave, — atsakė jaunasis varliūkštis.

Senė vėl pūtėsi ir vis pro tarpiais klausė, kas už ką storesnis: ar jautis už ją ar ji už jautį.

— Jautis storesnis, — vis atsakinėjo jauniklis.

O senė vis pūtėsi ir pūtėsi. Pagaliau tarė:

— Na, dabar tai jau iš tikrųjų jautis negali būti storesnis už mane... — ir kaip tik ištarė šiuos žodžius, plyšo pusiau...

Negera yra per daug pasitikėti savimi.

LAPĖ BEUODEGĖ

Kartą lapė pakliuvo į spąstus ir neteko uodegos. Spąstai nurovė jai visą gražią uodegą. Pradžioje ji lyg ir gėdinosi pasirodyti draugėms be savo papuošalo, bet vėliau nutarė veikti gudrumu. Sušaukusi visų lapių susirinkimą ji taip prabilo:

— Kumutės, aš pastebėjau, kad uodegos mums labai kliudo. Todėl siūlau visoms nusikirsti uodegas. Tik pamanykite, kaip sunku mums pabėgti nuo šunų su ta ilga uodega. Pagaliau ji labai kliudo, kai mes norime susėsti vieną su kita draugiškai pasišnekučiuoti.

— Tai tiesa, — pastebėjo viena senyva lapė, — tik aš nemanau, kad tamsta būtum patarusi nusirauti uodegas, jeigu pati ją dar turėtum.

Neįkalbinėk kitiems, ko pats nedarytum.

LIŪTAS IR ASILAS

Kartą liūtas drauge su asilu išėję medžioti surado urvą, kuriame buvo keletas ožių. Liūtas sustojo prie urvo, o asilas įėjo į vidų ir spardydamasis, bliaudamas vijo ožius laukan. Tuo tarpu liūtas visus juos papjovė. Asilas išėjęs iš urvo klausia liūtą:

— Na, ar aš ne puikiai rėkiau?

— Labai gerai, — atsakė liūtas, — jeigu nebūčiau žinojęs, kad tai asilas rėkia, tai ir pats būčiau iš baimės pabėgęs.

Ne visiems ir ne visų riksmas yra baisus.

Iš paukščių gyvenimo

Turi sparnus, bet nelekia

Pingvinas nors ir turi sparnus, bet negali ląkioti. O gulbė, flamingas, višta gali paskristi tik labai trumpą laiką.

Jie nepaiso išradimų

Pašto karveliai dar ir dabar yra naudojami nešioti įvairioms žinioms, nors yra labai daug modernių susižinojimo priemonių. Amerikos valstybės žinių departamentas ir dabar dar naudoja karvelius. Karveliai sugeba grįžti namo net 1500 mylių kelią. Žinios surašytos ant plono popierio yra sudedamos į mažitę metalinę dėzelę, kuri pririšama karveliui prie kojos.

Paukštis — žvėjys

Jūrų antis (kormoranas) kinai naudoja žvėjybai. Jie užriša šniūrėlį paukščiui ant kaklo ir paleidžia į jūrą. Paukštis paneria po vandeniu ir pagauna žuvį, bet žiedas aplink kaklą neleidžia jam tos žuvies praryti ir jis ją pristato paukščio savininkui.

Stropi antis

Kiekvienas mašinistas gerai žino, kad mašina tik tada gerai veiks, jeigu ji bus patepta alyva. Tą žino ir antis. Savo plunksnas ji nuolat tepa alyva, todėl jai nardant plunksnos nesuslampa. Alyvą ji gauna iš savo kūno.

Paukštis be priešu

Toks paukštis yra pingvinas. Pietų poliuje, kur pingvinas gyvena, jis neturi jokių priešu. Todėl jis yra labai draugiškas. Pingvinas vaikšto stačias, kaip žmogus, ir yra gana panašus į žmogų.

Kievienu lietuvių namuose turi būti kas nors, kas primintų, kad jis yra lietuvis. Tam tikslui galima turėti ant sienos Vytį. Bet taip pat labai gražu turėti ir lietuvišką vėliavėlę, kurią galima pastatyti ant stalo ar ant lentynėlės.

Čia randate piešinėlius, kaip reikia pasigaminti vėliavėlę, kurią būtų galima nuleisti ir pakelti, kaip tikrą vėliavą.

Pirmiausia reikia turėti apskritą lazdelę, kuri bus mūsų vėliavėlės kotas. Taip pat reikalinga kaladėlė, kurioje išgręžiama skylutė, į kurią teks įstatyti vėliavėlę.

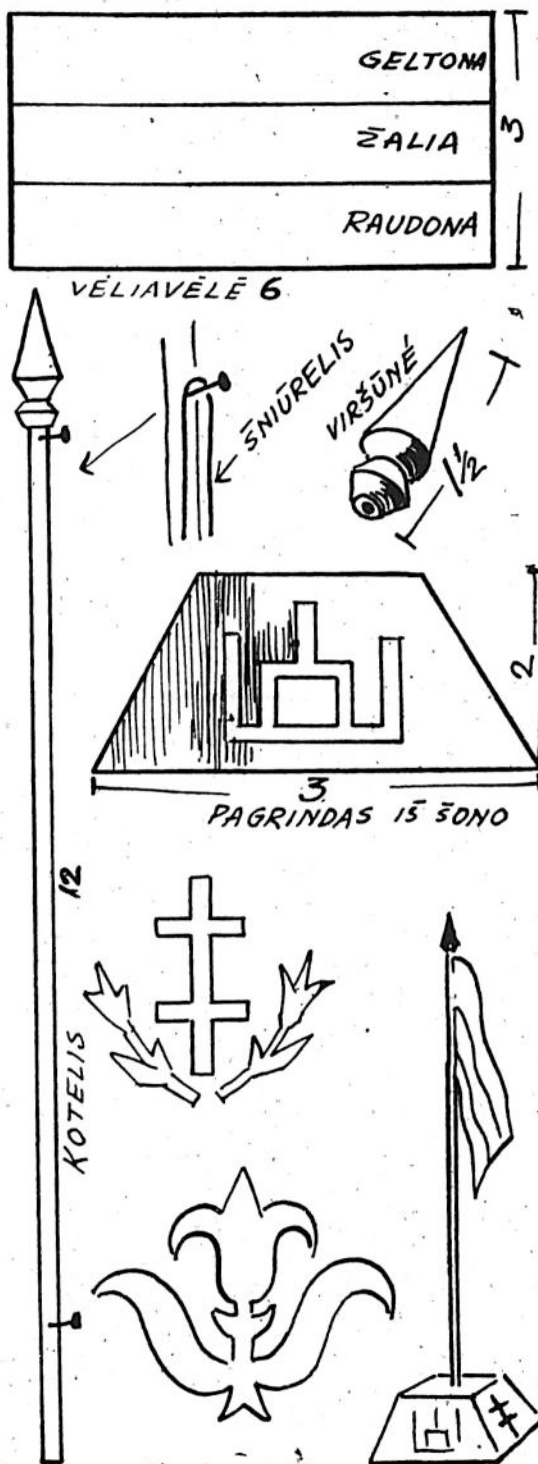
Pacią vėliavėlę reikia pasiūti iš plonos medžiagos trijų gabalėlių. Medžiagos spalvos: geltona, žalia ir raudona. Vėliavėlę reikia pritvirtinti siūlais prie šniūrelio, kuris reikia užkabinti ir užrišti ant vinelių, kurios įkaltos į stiebelį.

Didumai coliais yra parodyti piešiniuose. Galima daryti šiek tiek mažesnių ar didesnių, tačiau geriau per daug nenutolti.

Norint, stiebelio pagrindą galima papuošti, išpiešiant dažais arba išpjaunant iš plonos lentelės Gedimino stulpus ir Vyties kryžius, kuriuos galima prilipinti prie pagrindo.

Kad ne taip greit susiteptų, patartina stiebelį ir pastovėlį nutepti su šviesiu laku (varnish).

Vėliavėlės pagrindui papuošti galite taip pat panaudoti ir šiam "Tėviškės" numeryje įdėtus lietuviškus papuošimus (55 pusl.).

VAIKUČIAI SVETIMOSE ŠALYSE

Lietuvis. Koks gražus ir artimas žodis mūsų lūpose. Tačiau labai gaila ir kartu baisiai liūdna, kada išgirstame niekinant šitą žodį. Dar yra skaudžiau, kada šis žodis netik yra pašiepiamas svetimų žmonių lūpomis, bet ir iš mūsų pačių lietuvių tenka tai išgirsti...

Kiekvienas paklaus: "Kaip tai? Patys lietuviai gali niekinti šį taip brangų žodį?"

Tačiau atsiranda tokių, kurie net viešai pareiškia, jog jam gėda būti lietuviu, jog jam Lietuva, tai tik per rūkus atmenama šalis, jog jam ir svetur yra gerai.

Skaudu girdėti, bet taip mano ir viešai kalba kartais ir svetur gyvenantieji lietuviukai.

Mielasai jaunime, nebūkime tokie menki patriotai, nes tai žemina mūsų tėvynės vardą ne tik mūsų akyse, bet ir prieš svetimus žmones, kurie gali pamanyti: "Argi jų tėvų žemė tokia nemėli jiems? Argi mano tėvynė jam malonesnė?"

Nebijokime ištarti šio vardo — Lietuva. Šis žodis turi būti mums šventas; nebūkime jo niekintojai. Būkime jo kėlėjai. Ir visados su pasididžiavimu sakykite: "Aš lietuvis".

Tadas Jackevičius (Argentina)

VAIKAI DAILININKAI

Italijoje nepaprastai pasižymėjo mene Severino Guidi. Jis laimėjo visą eilę tarptautinių konkursų ir jo paveikslų parodos buvo surengtos Paryžiuje, New Yorke, Cairo, Honolulu. Dar daugiau. Jis įsteigė savo meno mokyklą. Ir sunku patikėti, kad šis pasižymėjęs dailininkas yra tik 11 metų amžiaus.

Pirmąją premiją jis laimėjo būdamas septynerių metų, dalyvaudamas viename vaikų piešinių konkurse. Nuo to laiko jis laimėjo daugybę konkursų ir savame miestelyje įkūrė meno mokyklą vaikams. Jo mokyklos veikla buvo nufilmuota.

Taip pasižymėjo mene vienas italiukas. O čia štai panaši istorija apie lietuvaite, kuri tėra tik 5 metų amžiaus.

Prieš Kalėdas vienas Chicagos savaitraštis buvo paskelbęs vaikų piešinių konkursą, kuriame dalyvavo apie 500 vaikų. Komisija pirmąją premiją paskyrė neseniai į Ameriką atvykusiai mergytei. Jos vardas Raimonda Apeikytė.

SPORTAS

Hockey

Šis žaidimas labai senas. Istorikai randa jo pradmenų buvus net prieš 2500 metų. Žaidžiamas dvejopu būdu. Ant ledo ir ant pievos. Ypatingai buvo mėgiama žaisti Prancūzijoje, iš kur kilo ir pavadinimas "hockey" — prancūziškai "hoquet" (tark "hokē") yra vadinama piemens lazda, kuri yra labai panaši į lazda, naudojamą žaidžiant hockey. Amerikoje ant pievos hockey daugiausiai žaidžia moterys.

Ledo rutulys pirmiausia pradėtas žaisti Kanadoje 19 šimtmečio pabaigoje. Jį pradėjo žaisti Montrealio universiteto studentai. Tuojau šis žaidimas išplito po visus kraštus ir buvo labai pamėgtas.

Pašliužos

Pašliužos yra viena seniausių priemonių keliauti sniegu. Jos pirmiausia ir atsirado šiaurės kraštuose. Pradžioje jos buvo padaromos iš ilgų gyvulio kaulų. Vėliau imta gaminti iš tam tyčia parengto medžio.

Pašliužų ilgumas nustatomas pagal pašliužininko ūgį. Jos turi būti tokio ilgio, kad pastačius ant žemės galima būtų ranka pasiekti viršūnę.

Pašliužos naudojamos ne tik praktiškais reikalais, bet taip pat ir sportui. Rengia lenktynes, šokimus nuo tam tyčia parengto kalno. Pasaulio rekordas šokime yra 350.96 pėdų, pasiektas 1938 m.

Vykstant pasaulinėms sporto olimpiadoms ir pašliužos taip pat yra įtraukiamos į programą.

PAPASAKOK, MAMYTE

STASYS LAUCIUS

Papasakok, prašom, brangioji mamyte,
tu daug apie viską žinai,
kaip lenkėsi puošnūs valdovai prieš Vytį,
kaip gynė pilis milžinai;

kaip vėliavos bokštuose žaisdamos plakės
garbės ir didybės laikais;
kaip, mūsų narsiems kunigaikščiams įsakius,
prie sienų žygiavo pulkai;

kaip žlugo kryžiuotis žiaurus ir galingas,
nusiaubęs aisčių žemes;
kaip, Vytauto Didžiojo širdžiai sustingus,
kentėjome priespaudą mes;

kaip spaudą gabeno per šaltį ir lietų,
slaptai, naktimis, po skvernu,
kad žiburį lūšnoj lietuvis turėtų,
kad šviestų dukras ir sūnus;

kaip mūsų jauni savanoria artojai,
beginkliai, basi, alkani,
granatomis priešą palankėj žegnojo
ir grūdino dvasią ugnį;

kaip krašto ir džiaugsmą, ir sielvartą didį
sukaupdavo brėkstant minia,
kai gerbdavo laisvės aukas invalidai
prie Karo Muziejaus, Kaune.

Sakyki, sakyki, brangioji mamyte,
tu daug apie viską žinai,
ar vėl pamatysim prie Nemuno Vytį,
ar liksime čia amžinai?

Kaip švęsti Vasario 16-ją?

Svejutė Vansauskaitė iš Illinois rašo:

16-tą vasario reikia praleisti
kitaip kaip visas paprastas dienas. Iš pat ryto reikia nueiti į
bažnyčią. Visą dieną būti rim-

tiems ir galvoti apie Lietuvą,
apie Lietuvoje vargstančius žmones ir vaikučius, apie partizanus
apsnigtuose miškuose. Tą dieną
dainuoti tik lietuviškas dainas ir
skaityti lietuviškas knygas ir
nupaišyti ką nors apie gražiąją
Lietuvą. Mums, mano vyresnia-

jai sesutel, broliukui ir man tė-
veliai uždavė išmokti kiekvienam
po gražų eilėraštį ir tą dieną
jį deklamuoti.

Štai kaip Vasario 16 d. atšvęs
9 metų mergytė. O kaip Jūs
šventėte tą visiems lietuviams
brangią šventę?

PAGALVOK!

Uždavinys Nr. 10

Atsiuntė Daiva Blinstrubaitė

1. - - - - - pastatas
2. - - - - - greit lūžtantis
3. - - - - - pelkė
4. - - - - - vyro vardas
5. - - - - - laukų darbininkas
6. - - - - - rūbo dalis
7. - - - - - kitaip margas
8. - - - - - galvos papuošalas

Trečiosios raidės iš viršaus žemyn sudaro mūsų žymaus poeto vardą.

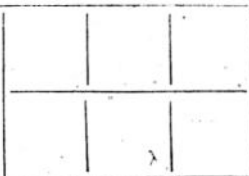
Uždav. vert. 3 taškais.

Uždavinys Nr. 11

Atsiuntė V. G. Kazlauskai

Stai 5 kvadratai sudėti iš 15 lazdelių. Atimti 3 lazdeles, kad liktų 3 kvadratai.

Uždav. vert. 1 tašku

UŽDAVINIŲ SPRENDĖJAI

Po 22 taškus turi: A. Balčiūnas, D. Blinstrubaitė, V. Budrevičius, B. Butkus, E. Cesnaitė, K. J. Česonis, D. Erominas, A. Januskevičius, K. Juskenas, D. Kerulis, K. Leknius, M. Lekniute, V. Lukosevičius, I. Mackevičiute, R. Mockute, V. Morkūnas, A. Motiejūnas, V. Palukaitis, P. Petrauskaitė, V. Pransketis, K. Sabaliauskas, A. Sandargas, L. Smukštys, V. Svalbonas, N. Sukytė, A. Varėjurgis, R. Židžiūnas, R. Žičkus. Po 20 taškus turi: L. Kerulyte. Po 19 taškus turi: A. Antanaitis, R. Liaudanskis, D. Mongirdas, S. Rimas. Po 17 taškus turi: V. Vitkus. Po 16 taškus turi: V. Bajoras, J. Gailluštė. Po 15 taškus turi: G. Nonkas. Po 13 taškus turi: A. Bagdanskis, A. Bitėnas, K. Bliudnikas, V. Dagys, R. Gaidžiūnaitė, K. Gaidžiūnas, V. Naliyanka, B. Nausėda, Z. Numgaitė, A. Paplėnaitė, G. Senuta. Po 10 taškus turi: E. A. Freeman. Po 9 taškus turi: L. Bražėnaitė, V. G. Kazlauskai, I. Makauskytė, R. Merkelytė, I. Skardžiūtė. Po 7 taškus turi: G. Budrytė, R. Nemickas. Po 6 taškus turi: G. Bartkus, G. Burkūnaitė, M. Gailluštė, J. Janulevičiūtė, R. Kašubaitė, J. Kavaliauskaitė, A. Modestavičius, O. Valaitytė. Po 5 taškus turi: V. Sirusas, S. Sirusas. Po 4 taškus turi: D. Maurukaitė.

Živilė Numgaudaitė (Chicago) Man įdomu būtų pasiskaityti padavinius apie Živilę, nes ir mano vardas Živilė. Visuomet labai laikiu "Tėviškėlės".

Ritutė Merkelytė (Canada) Labai nudžiugau paskaičius "Tėviškėlę". Esu 9 metų. Lankau anglišką mokyklą, todėl lietuviškai mokausi namuose. Man seksi neblogai. Labiausiai "Tėviškėlėje" patinka eilėraščiai ir klausimai apie Lietuvą. Ačiū už taip malonų laikraštėlį.

Elžbieta, Liudytė Čėsnaite (St. Charles, Illinois) Man labai malonu gauti "Tėviškėlę". Mes prieš du mėnesius išsikraustėme iš Chicago į mažą miestelį. Tenai aš einu į airių katalikišką mokyklą, į septintą skyrių. Lietuvių tenai yra labai mažai todėl visos mano draugės yra amerikoniukės. Lietuviškai tenka kalbėti tik namie. Todėl kaip matote "Tėviškėlė" yra mano labai laukiama viešnia. Aš jos laikiu kiekvieną mėnesį.

K. J. Česonis (Baltimore) Aš labai mėgstu skaityti lietuviškas pasakas, kuriose yra pasakojama apie senovės Lietuvos didvyrius. Algimantą skaičiau ir džiaugiausi. Kad jūs galėtumėt "Tėviškėlėje" parašyti tokių apsakymėlių, manau, kad visiems patiktų. Pasaka apie Gintaro šalį buvo labai graži ir buvo miela ją skaityti.

ATSAKYMAI

Živilėi Numgaudaitėi. Tavo prašymą perdaviau dideliame lietuviškų padavimų žinovui Dr. J. Baliui. Manau, kad jis tikrai parašys apie Živilę.

Ritutei Merkelytei. Būtų malonu, kad parašytum kaip gyvena lietuviai vaikai Kanadoje. Gražu, kad mokaisi lietuviškai namie.

Liudytei Čėsnaitei. "Tėviškėlė" neužmirš Tavo aplankyti, o Tu neužmiršk jai dažniau parašyti. Stenkis namie kalbėti visados tik lietuviškai.

K. J. Česoniui. Žinai, kai aš buvau Tavo amžiaus, man irgi labai patiko Algimantas. Tiesą pasakius, ir dabar neperseniai vėl tą knygą perskaičiau. Gražu. Pasi-stengsiu Tavo prašymą išpildyti. Parašiau apie tai rašytojui Karpiui. Jis tikrai parašys ką nors apie senovės lietuvių didvyrius.

Jūsų Redaktorius

ATITAIŠYMAS

"Tėviškėlės" 2 nr. 42 pusl. įsibrovė klaida. Po eilėraščių "Atsidžiaugti negali" parašas turi būti: Rūta Graudušytė, 7 m. II sk. mok.